

COOP Local

Küsitluse kokkuvõte

**Küsitluse ja selle kokkuvõtte koostas
Setomaa Valdade Liidu tellimusel
Euroopa Liidu Eesti-Läti piiriülese koostöö programmi raames
OÜ Teravik
2017**

Käesolev dokument väljendab autori seisukohti ning Eesti-Läti programmi korraldusasutus ei ole vastutav edastatud või avaldatud teabe kasutamisest tulenevate tagajärgede eest.

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

0. Sisukord

0. Sisukord	1
1. Uuringu taust	3
1. 1. Projekt COOP Local	4
1. 2. Uuringu eesmärk	4
1. 3. Uuringu metoodika	5
1. 4. Andmeanalüüsi metoodika	6
2. Üldine kokkuvõte	8
2. 1. Lühikokkuvõte	9
2. 2. Üldandmed	12
2. 3. Tegevusvaldkond	16
2. 4. Koostöökogemus	19
2. 5. Koostökavad	24
2. 6. Arenguvajadused	29
3. Vastused piirkonniti	31
3. 1. Lühikokkuvõte	32
3. 2. Räpina piirkond	34
3. 3. Setomaa piirkond	43
3. 4. Vastseliina piirkond	52
3. 5. Ape piirkond	61
3. 6. Smiltene piirkond	70
4. Vastused valdkonniti	79
4. 1. Lühikokkuvõte	80
4. 2. Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine	83
4. 3. Köögivilja- ja taimekasvatus ning töötlemine	92
4. 4. Piima ja liha tootmine ning töötlemine	101
4. 5. Käsitöö (sh toidlustus ja toidusuveniirid)	110
Lisa nr. 1 - Küsitlusvorm	119

1. Uuringu taust

1. 1. Projekt COOP Local

Uuring on koostatud Setomaa Valdade Liidu tellimisel Euroopa Liidu Eesti-Läti piiriülese koostöö programmi raames rahastatud projekti COOP Local tegevuste paremaks kavandamiseks ning toetamiseks. Projekti eesmärgiks on Räpina-Setomaa-Vastseliina-Ape-Smiltene piirkonnas tegutsevate põllumajanduse ning käsitöö sektori väike- ja mikroettevõtete omavahelise koostöö ja kaubanduse edendamine. Projektipartneriteks on Setomaa Valdade Liit, Räpina Inkubatsioonikeskus, Vastseliina vallavalitsus, Ape vallavalitsus ja Smiltene vallavalitsus.

1. 2. Uuringu eesmärk

Teostatud uuringu peamiseks eesmärgideks oli:

1. Projekti piirkonnas ja valdkondades tegutsevate ettevõtete üldandmete ja tegevusvaldkondade kaardistamine;
2. Projekti piirkonnas ja valdkondades tegutsevate ettevõtete olemasoleva koostöökogemuse ja koostööalaste arenguperspektiivide kaardistamine;
3. Projekti piirkonnas ja valdkondades tegutsevate ettevõtete arengu- ja koolitusvajaduste täpsem määratlemine.

1. 3. Uuringu meetodika

Uuringu teostas OÜ Teravik Setomaa Valdade Liidu ja teiste projektipartnerite ning kohalike koordinaatorite toel ja juhendamisel.

Uuringu valimi moodustasid projekti piirkonnas ja projekti valdkondadega tegelevad väike- ja mikroettevõtjad. Võimalikult suure hulga uuringu sihtrühma liikmete kaasamiseks kasutati kvantitatiivküsitlust, milles põhiline osakaal oli valikvastustega küsimustel. Valikvastuste paremaks ettevalmistamiseks toimus 9. mail 2017 Rāpinas projektipartnerite kohtumine, kus küsitluse olulisemad aspektid läbi arutati. Täiendava sisendi saamiseks lisati võimalusel valikvastustele ka lahter “Muu”, mille abil sai küsitletav anda omapoolse täiendava vaba vastuse. Küsitlusele vastajatel oli võimalus edastada ka oma kontaktandmed ning anda täiendavat vabas vormis tagasisidet küsitluse teemadel.

Uuringu eesmärkide saavutamiseks tarviliku teabe kogumiseks oli küsitlus jaotatud kolme ossa: 1) ettevõtte üldandmed ja tegevusvaldkond, 2) ettevõtte koostöökogemused ja koostööga seotud tulevikuplaanid, 3) ettevõtte arenguperspektiivid ja koolitusvajadused. Kõikide osade täitmine oli küsitluses osalejatele kohustuslik.

Küsitlus viidi läbi peamiselt elektrooniliselt Google Forms keskkonnas, aga Läti piirkondades ka paber kandjal ning telefoniküsitluse vormis, et saavutada suurem osalusprotsent. Esialgne küsitluse läbiviimisperiod oli 22. mai - 11. juuni 2017, kuid täiendavate vastuste kogumiseks pikendati küsitluse perioodi 18. juunini 2017. Kõik küsitluse vastused koondati analüüsimiseks ühtsesse virtuaaldokumenti.

Küsitlus oli vastamismugavuse ja vastuste täpsuse tagamiseks kättesaadav nii eesti- kui ka lätikeelsena.

1. 4. Andmeanalüüsi meetodika

Andmeanalüüsi peamiseks eesmärgiks oli projekti seisukohalt oluliste ja kõnekate faktide, arvamuste ja kaalutluste ning tähelepanuväärsemate suundumuste väljatoomine, seda eriti koostöökogemuse ja tulevikusuundade ning ettevõtete arenguperspektiivide ja koolitusvajaduste kaardistamisel. Kuna projekti seisukohalt on olulised nii geograafilised kui ka valdkondlikud erisused, siis küsitluse üldise kokkuvõtte kõrval on eraldi välja toodud ka küsitluse tulemused nii regiooniti kui ka valdkonniti.

Andmeanalüüsi oluliseks osaks on erisuguste seoste esildamine, mistõttu on näiteks koostööperspektiividega seotud vastuste analüüsi käigus eristatud ettevõtteid, kellel juba on rahvusvaheline koostöökogemus ning neid, kellel see veel puudub. Andmete analüüsimisel on arvesse võetud ka 27. juunil 2017 Apes toimunud projektipartnerite kohtumisel ja küsitluse esialgsete tulemuste esitlemise käigus arutatut ja kõneldut.

Analüüsi tulemused on esitatud nii lühikokkuvõttena kui ka detailsemalt kolmes peatükis, millest esimene pakub üldkokkuvõtte, teine toob esile küsitluse vastustest ilmnenuid regionaalsed ning kolmas valdkondlikud eripärad.

2. Üldine kokkuvõte

2. 1. Lühikokkuvõte

Küsitlusele vastas kokku 215 ettevõtjat 2 riigist ja 10 regioonist. Seejuures oli Eestist vastajaid 81 ehk 37,7% ja Lätist 134 ehk 62,3%. Seejuures laekus enim vastuseid Ape piirkonnast (32,1%) ja kõige vähem vastuseid Vastseliina piirkonnast (9,8%).

Suurem osa küsitlusele vastanud ettevõtetest on tegutsenud enam kui 5 aastat ning põhimeeskonna suuruseks on enamasti 1-2 inimest. Suuremate kui 10 põhimeeskonna liikmega ja enama kui 13 kõrghooajal kaasatud inimesega ettevõtete arv jääb alla 5%.

Eesti osas on eripärane, et enam kui 5 aastat tegutsenud ettevõtete kõrval on 1-3 aastat tegutsenud ettevõtete osakaal teistest rühmadest suurem, kui Läti puhul on jaotus ühtlasem. Lisaks sellele on Eestis oluline osakaal ettevõtetal, mis kaasavad kõrghooajal 13-25 inimest, kusjuures selles rühmas moodustavad olulise osa 1-2-liikmelise põhimeeskonnaga ettevõtted.

Läti puhul on eripärane enama kui 5-aastase tegutsemisperioodiga ettevõtete väga suur osakaal. Samas on Läti ettevõtted tähelepanuväärselt väikesed - põhimeeskond on üldjuhul 1-2 inimest ning kõrghooajal kaasatavate inimeste hulk on koguni 91% juhtudest kuni 5.

Suurem osa uuringus osalenud ettevõtetest (57,2%) tegeleb põllumajandusliku tootmise või töötlemisega. Nendest suurem osa on omakorda keskendunud kasvatamisele ja tootmisele (65,9%), kusjuures Lätis on kasvatajate/tootjate enamus ülekaalukas (77,8%).

Käsitöö valdkonnas tegutseb küsitlusele vastanud ettevõtetest 42,8%, kusjuures Lätis tegeleb põhitegevusena käsitööga uuringus osalenud ettevõtetest üle poole (53%) (võrdluseks Eestis 37%).

Ettevõtted tegutsevad valdavalt (74,3%) oma põhitegevusalal. Teise tegevusalana on enim nimetatud marja- ja puuviljakasvatust (12%).

Rahvusvahelise koostöö kogemus on umbes veerandil (27%) küsitlusele vastanud ettevõtetest ehk märgatavas ülekaalus (73%) on rahvusvahelise koostöökogemusega ettevõtted.

Peamiste koostöökogemuse puudumise põhjustena on nimetatud vastusevariante “ei ole selle peale mõelnud” (77 korda ehk 25,6% kõikidest vastustest) ja “väike tootmismah” (55 korda ehk 18,3%). Ühtlaselt oli 12-14% vastuste valikus esindatud ressursside nappus, info ja kontaktide puudumine ning ebapiisav võrkeleoskus.

Rahvusvahelise koostöökogemusega ettevõtteid on küsitlusele vastanute hulgas 57, kellest enam kui 5 aasta pikkuse koostöökogemusega 33,3%, 1-3 aasta pikkuse kogemusega 29,8% ja pisut väiksema osakaaluga 3-5 aastase kogemusega ettevõtted 24,6%. Vähem

kui 1-aastase koostöökogemusega ettevõtete arv on vastanutest väikseim ehk 12,3%.

Kõige ulatuslikum koostöökogemus on küsitluses osalenud ettevõtetel käesoleva projekti partneriikidega ehk siis Eesti ettevõtetel Lätiga (13 vastust ehk 36,1%) ning Läti ettevõtetel Eestiga (34 vastust ehk 43%), kokku 47 vastust ehk 40,9%. Eesti ettevõtjate teised olulisemad koostööpartnerid on samuti lähinaabrusest: Soomest (6 vastust, 16,7%) ja Venemaalt (5 vastust, 13,9%). Teise olulise partnerina on peamiselt Läti ettevõtjad nimetanud Leedut (13 vastust, 16,5%) ning kolmandana Venemaad (9 vastust, 11,4%). Muid koostööpartnereid nimetati kokku 26 korral (22,6% kõigist vastustest).

Peamisteks koostöövaldkondadeks on koolitustel, seminaridel ja õppereisidel osalemine (29,4%) ja müük ehk eksport (27,2%). Olulisena on veel nimetatud tooraine ostmine (20,6%) ning eriti Lätis laatadel osalemine (kokku 16,9%). Turundus- ja reklaamialane koostöö ning ühine tootmine ja töötlemine on nimetatud vähestel kordadel (vastavalt 3,7% ja 1,5%).

Ligikaudu kolmveerand küsitlusele vastanud koostöökogemusega ettevõtjatest ei tea, kas nad sooviksid alustada rahvusvahelist koostööd või mitte või siis on selles suhtes pigem negatiivselt meelestatud. Koostöökogemusega ettevõtjate hulgas on koostöö suhtes ebakindlaid vastajaid umbes 40%. Sarnaselt koostöökogemuse puudumise põhjustele domineerivad ka siin põhjustena see, et võimalusele pole mõeldud (32,2%) või siis peetakse liiga väikeseks ettevõtte tootmiskahtu (19,2%).

Ettevõtetest, kellel täna päeval puudub koostöökogemus oleks seda valmis nii Eestis kui ka Lätis alustama umbes veerand küsitlusele vastanud ettevõtetest (vastavalt Eestis 27,9% ja Lätis 25%). Samas on koostöökogemusega ettevõtjate suhtumine oluliselt positiivsem, seda eriti Eestis, kus on koostöö arendamise kavad koguni 80% koostöökogemusega ettevõtetest. Lätis on vastav määr 47,4%.

Tulevikupartneritena on enim nähtud projektiga seotud naaberriike (41,7%), vastavalt Eestis Lätit (35,1%) ja Lätis Eestit (46%). Samuti on olulisel kohal Venemaaga seotud koostöökavad Eestis (18,8%, Lätis 24,1%). Eestis on olulise partnerina nähtud ka Soomet (17 vastust ehk 29,8%), kuid lätlased seda võimalusena isegi ei kaalu. Üllatav on ka Leedu vähene valimine võimaliku koostööpartnerina.

Tuleviku koostöövaldkondadena näevad koostööd kavandavatest ettevõtetest umbes veerand nii ühiseid seminare, koolitusi ja õppereise (25,9%) kui ka müügitegevust ehk ekspordi (25%). Lisaks sellele peetakse oluliseks ka tooraine soetamise (15,1%) ning laatadel osalemise (13,9%) võimalusi.

Peamise arenguvajadusena nägid nii Eesti kui ka Läti ettevõtjad ühiseid koolitusi ja õppereise (33,7%). Teiste valitumate variantide (kohtumised ja kokkusaamised, kontaktide andmebaasi loomine ning keeleoskuse arendamine) juures oli vastuste jaotus ühtlasem jäädes 17-19% vahemikku.

Olulisima koolitusvajadusena märgiti

kokkuvõttes enim otsemüüki lõpptarbijale (20,8%), mis oli eriti populaarne Läti ettevõtjate hulgas (29%), olles samal ajal Eesti ettevõtjate kõige vähem valitud vastusevariandiks (13,2%). Üldjoontes oli välja pakutud koolitusteemade osas vastuste jaotus võrdlemisi ühtlane jagunedes 13-21% vahele. Seejuures valikvastustes puudunud koolitusteemasid sisuliselt välja ei pakutud.

2. 2. Üldandmed

Vastuste arv

81 vastust 8 vallast

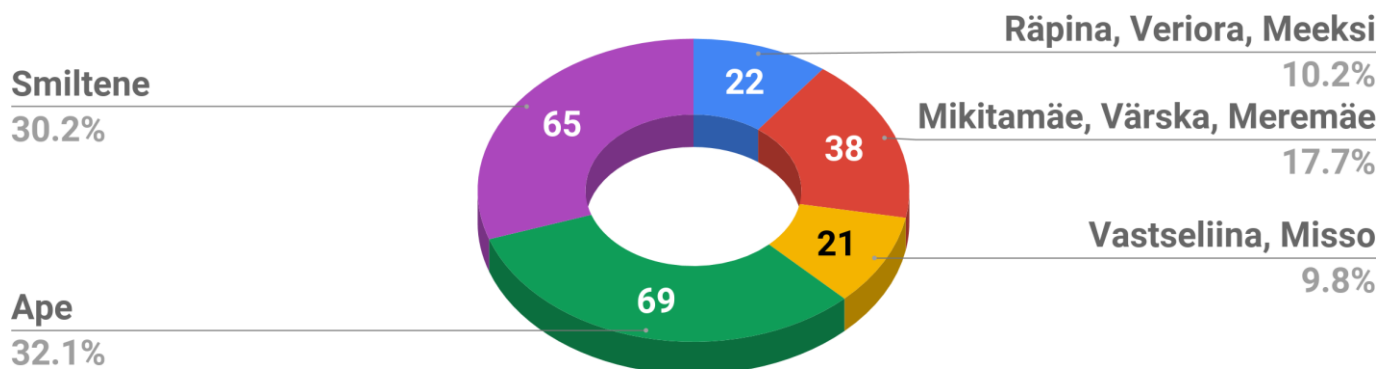

134 vastust 2 vallast

Kokku 215 vastust 10 vallast ja 2 riigist

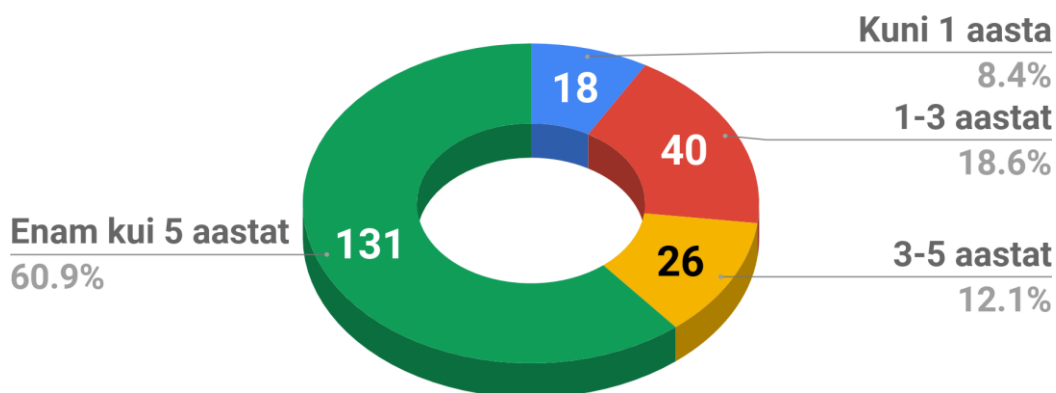
Kogutud vastuste arv on piisav ettevõtete üldiste koostöökogemuste ja arenguperspektiivide ja -vajaduste kaardistamisel. Küsitluse koordinaatorid tegelesid aktiivselt kõikides piirkondades, aga Läti edukama tulemuse puhul oli oluline roll telefoni- ja ka paberküsitluste kasutamisel, mis lõi ettevõtjaga isiklikuma kontakti ning tagas lõppkokkuvõttes absoluutselt ja ka proportsionaalselt suurema osalemisaktiivsuse ja vastuste hulga.

Ettevõtete tegevuspiirkond

Piirkonniti jagunesid vastused järgnevalt: Ape (69 vastust ja 32,1%), Smiltene (65 vastust ja 30,2%), Setomaa piirkond (38 vastust ja 17,7%), Rápina piirkond (22 vastust ja 10,2%) ning Vastseliina piirkond (21 vastust ja 9,8%).

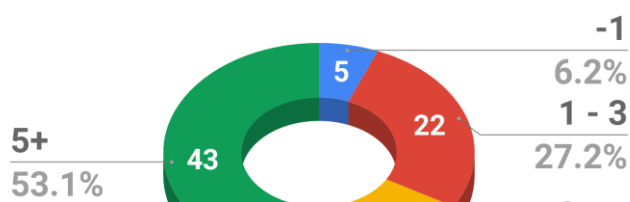
Ettevõtete tegevusaeg

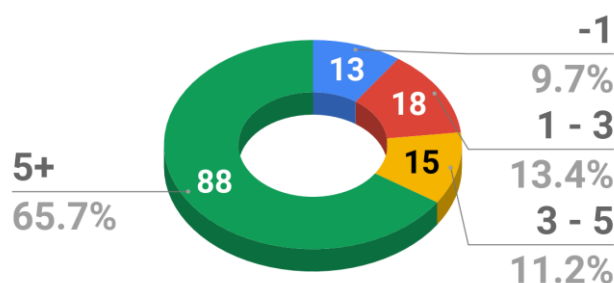
Valdav osa küsitlusele vastanud ettevõtetest (60,9%) on tegutsenud enam kui 5 aastat ning vähem kui kümnendik (8,4%) vähem kui 1 aasta.

Üldistes joontes kehtib sama jaotus nii Eesti kui ka Läti puhul, kuigi Lätis on enam kui 5 aastat tegutsenud ettevõtete osakaal märgatavalt suurem (Eesti 53,1% ja Läti 65,7%) ja Eestis on märkimisväärne ka 1-3 aastat tegutsenud ettevõtete osakaal (27,2%).

Eesti

Läti

Ettevõtete põhimeeskonna inimeste arv

Enam kui 10 inimest

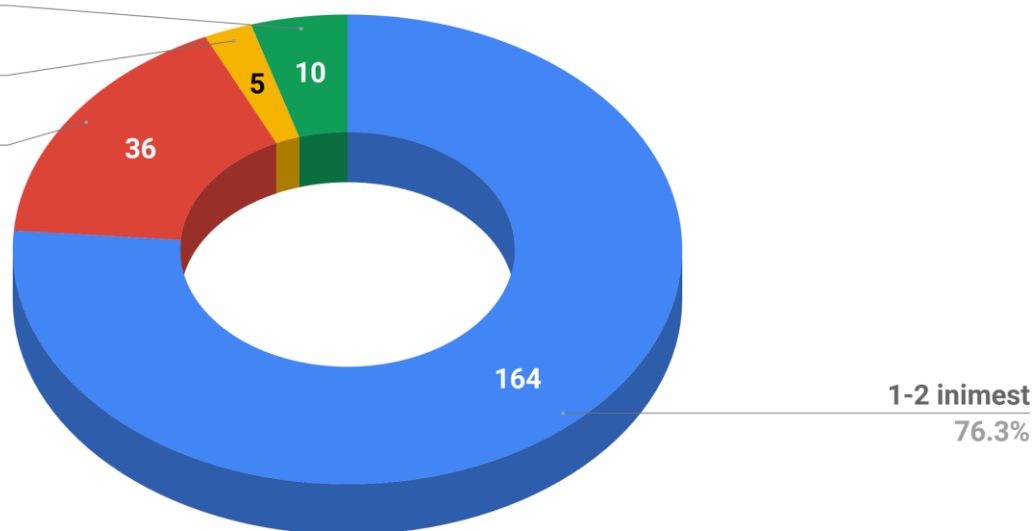
4.7%

6-10 inimest

2.3%

3-5 inimest

16.7%

Enama kui kolmveerandi küsitlusele vastanud ettevõtete (76,3%) põhimeeskonna moodustab 1-2 inimest ning enama kui 5 inimesega ettevõtete osakaal on väike (7%).

Üldistes joontes kehtib sama jaotus nii Eesti kui ka Läti puhul, kusjuures 1-2 inimesega ettevõtete osakaal on peaaegu sama (Eesti 77,8% ja Läti 74,6%). Enam kui 10-liikmelise põhimeeskonnaga ettevõtete arv on riikides enam-vähem sama (Eesti 6 ja Läti 5). Märkimisväärne on 6-10 liikmelise põhimeeskonnaga ettevõtete väga väike osakaal (Eesti 2 ettevõtet, st 2,5% ja Läti 3 ettevõtet, st 2,2%).

Eesti

10+

7.4%

3 - 5

12.3%

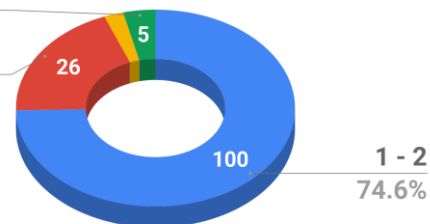
Latvija

10+

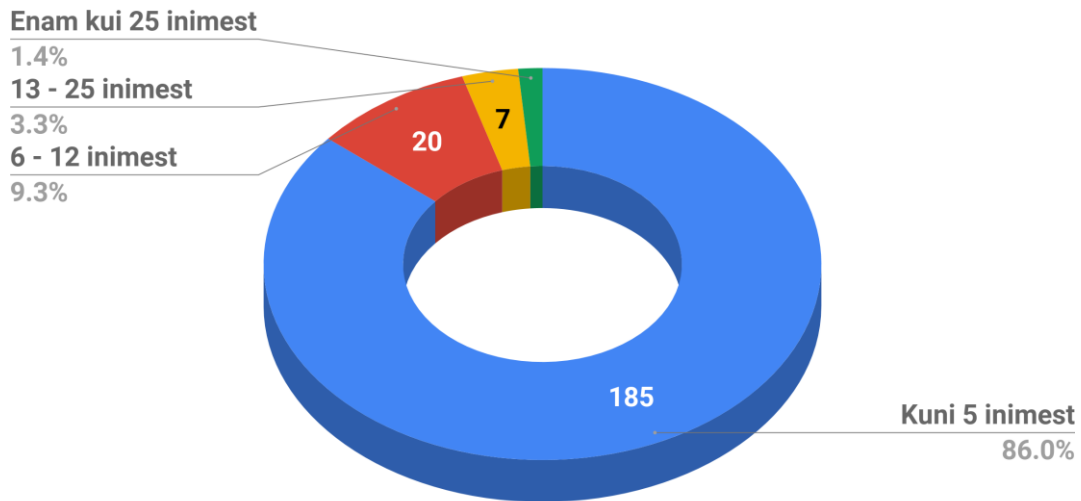
3.7%

3 - 5

19.4%

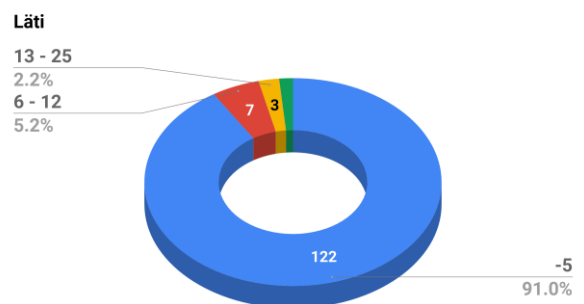
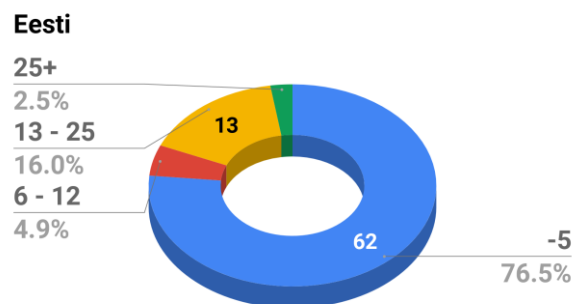

Ettevõtete kõrghooajal kaasatud inimeste arv

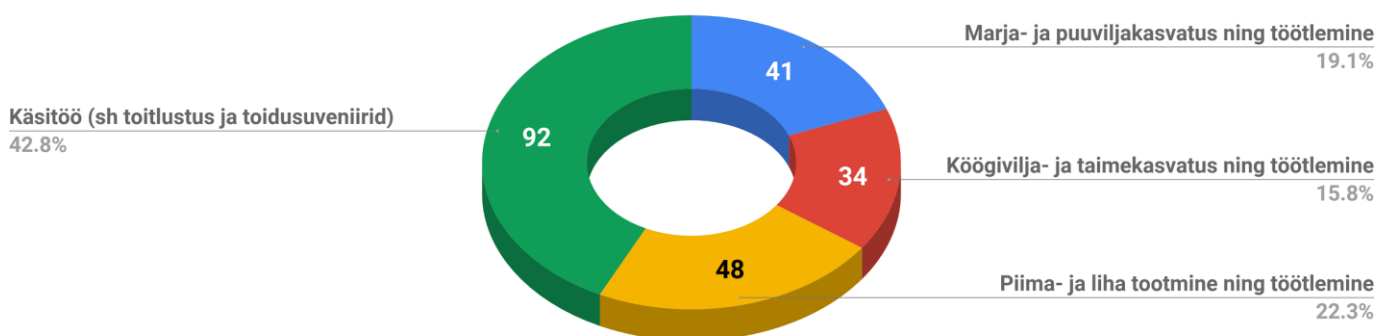
Valdav osa (86%) küsitlusele vastanud ettevõtetest kaasab oma tegevusse kõrghooajal kuni 5 inimest ning enam kui 13 inimest on kõrghooajal kaasatud väga vähestes ettevõtetes (4,7%). See tähendab, et peamiselt on projekti sihtrühmaks väga väikesed ettevõtted.

Eriti silmatorkav on see Läti puhul, kus vähema kui 5 inimesega ettevõtete osakaal on 91%, Eestis vastavalt 76,5%. Eesti puhul on tähelepanuväärne kõrghooajal 13-25 inimesega tegutsevate ettevõtete osakaal 16%. Seejuures enam kui pooled vastavatest ettevõtetest (7 ehk 53,8%) on 1-2 liikmelise põhimeeskonnaga.

2. 3. Tegevusvaldkond

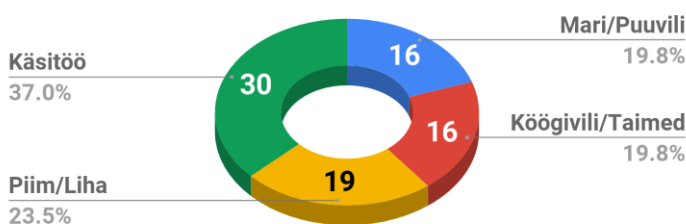
Ettevõtete peamine tegevusvaldkond

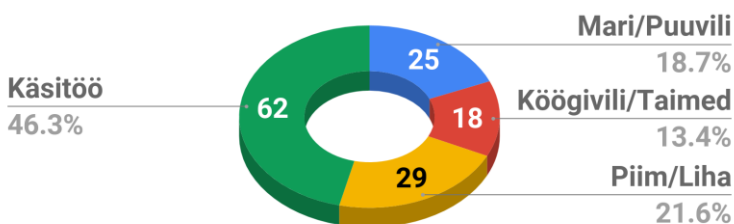
Suurem osa ettevõtetest (57,2%) tegeleb põllumajandusliku tootmise või töötlemisega. Samas on temaatilisi valdkondi eraldiarvestades suurim osakaal käsitööl (42,8%). Seejuures on ka käsitöölise hulgas oluline osa toiduga seotud tegevustel (Eestis 9 ettevõtjat ja Lätis 28, kokku 40,2% käsitööettevõtetest).

Nii Eesti kui Läti puhul on samuti täheldatav ettevõtete põllumajanduslike tegevuste ühtlane jaotus ning käsitöölise ülekaal (Lätis 46,3% ja Eestis 37% vastustest). Mõlemas riigis on populaarseim põllumajanduslik valdkond piima ja liha tootmine ning töötlemine (Eesti 23,5% ja Läti 21,6%). Lätis paistab silma köögivilja- ja taimekasvatavate väike osakaal (13,4%).

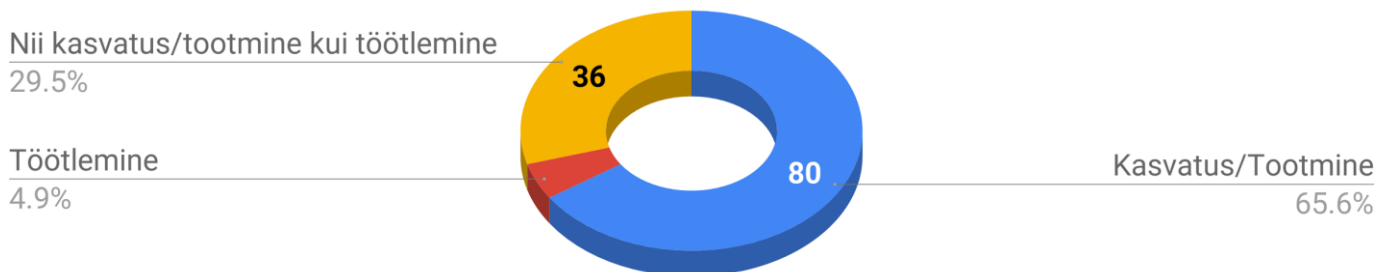
Eesti

Läti

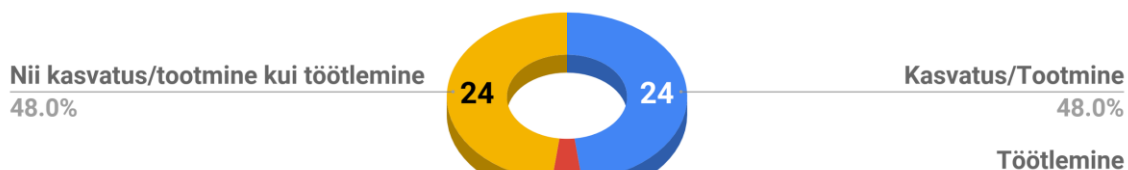

Põllumajanduslikud valdkonnad

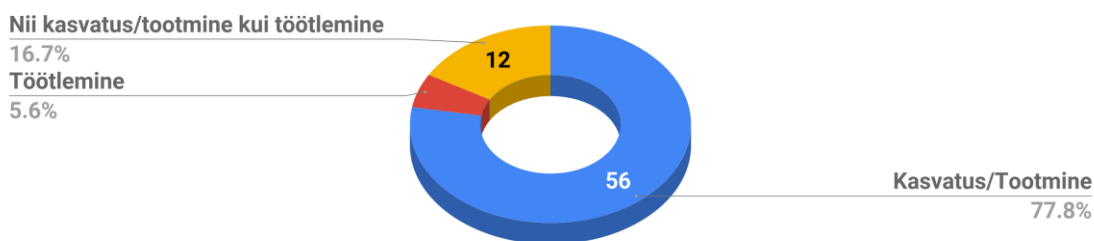

Suurem osa küsitluses osalenud ettevõtetest (65,6%) tegeleb põllumajandusliku kasvatusse või tootmisega. Vaid töötlemisele keskendunud ettevõtete osakaal on väga väike (4,9%). Umbes kolmandik ettevõtetest (29,5%) tegeleb nii kasvatusse kui töötlemisega.

Eesti

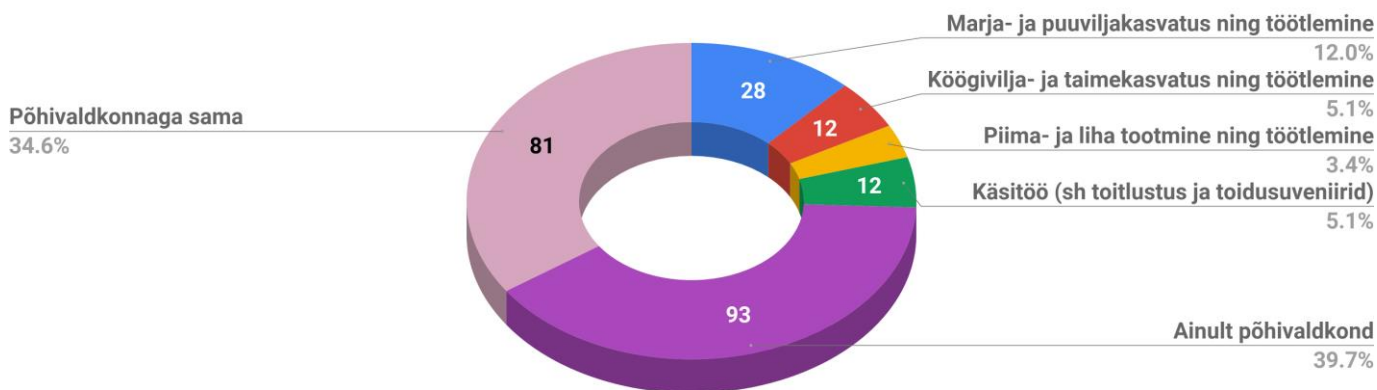

Läti

Kui Eestis on kasvatajate/tootjate ning mõlemal suunal tegutsevate ettevõtete arv tasakaalus, siis Lätis domineerivad selgelt kasvatajad/tootjad (77,8%).

Ettevõtete teised tegevusvaldkonnad

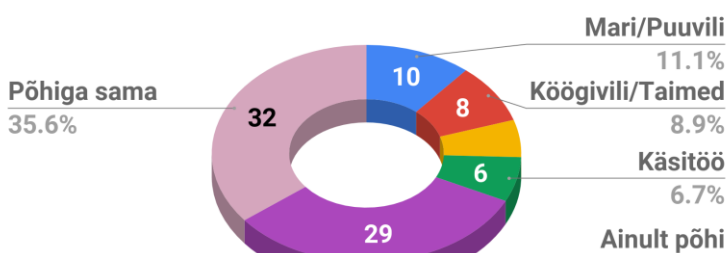

Ettevõtted tegutsevad valdavalt (74,3%) põhivaldkonnas. Teise valdkonnana esineb enim marja- ja puuviljakasvatust (12%) ning kõige vähem piima ja liha tootmist ning töötlemist.

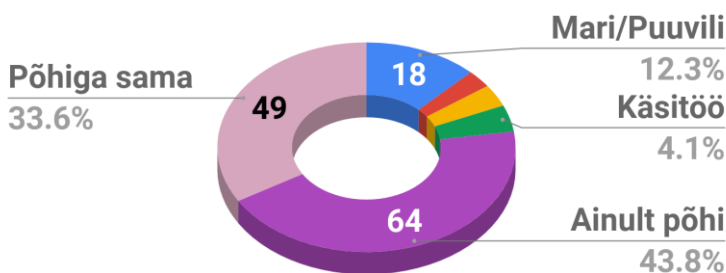
Eestis on ainult põhivaldkonnas tegutsevate ettevõtete osakaal väiksem kui Lätis (Eesti 67,8% ja Läti 77,4%) ning jaotus teiste tegevusvaldkondade vahel oluliselt ühtlasem kui Lätis. Lätis on aga selgesti eelistatuimaks teiseks tegevusvaldkonnaks marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine (12,3%), mis on ka populaarseimaks Eesti teiseks tegevusvaldkonnaks (11,1%).

Muud tegevusvaldkonnad on teise tegevusvaldkonnana Läti ettevõtetel esindatud vähemal kui 5% vastanutest.

Eesti

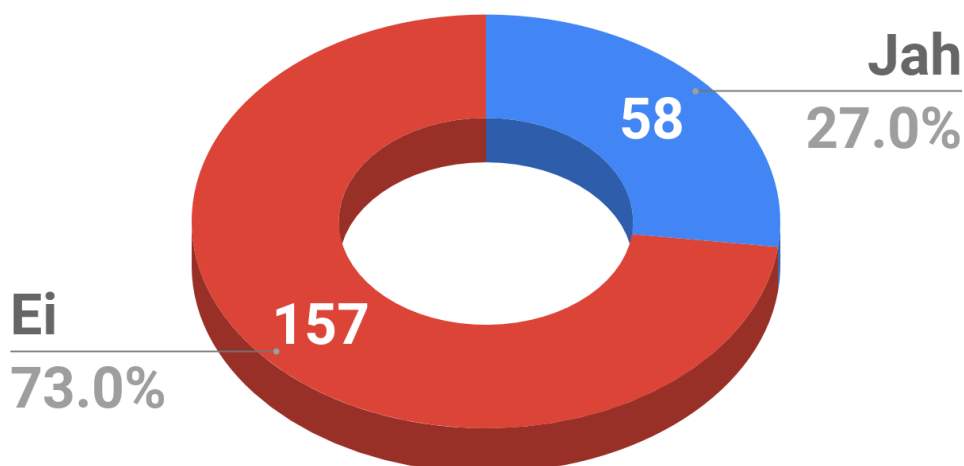

Läti

2. 4. Koostöökogemus

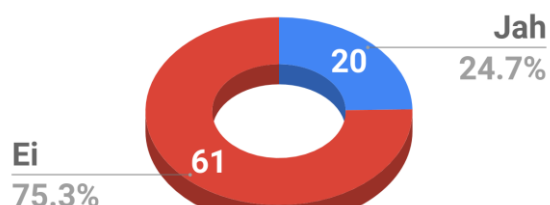
Rahvusvahelise koostöö kogemus

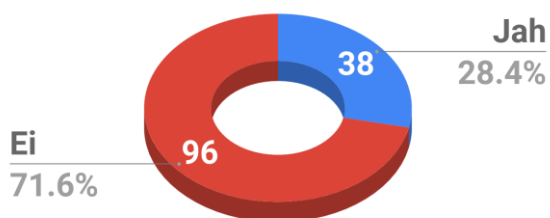
Rahvusvahelise koostöö kogemus on umbes veerandil (27%) küsitlusele vastanud ettevõtetest ehk märgatavas ülekaalus (73%) on rahvusvahelise koostöökogemuseeta ettevõtted.

Seejuures on jagunemine riikide piires üldjoontes sarnane, kuigi Läti ettevõtetel on pisut enam rahvusvahelise koostöö kogemusi (Eesti 24,7% ja Läti 28,4%).

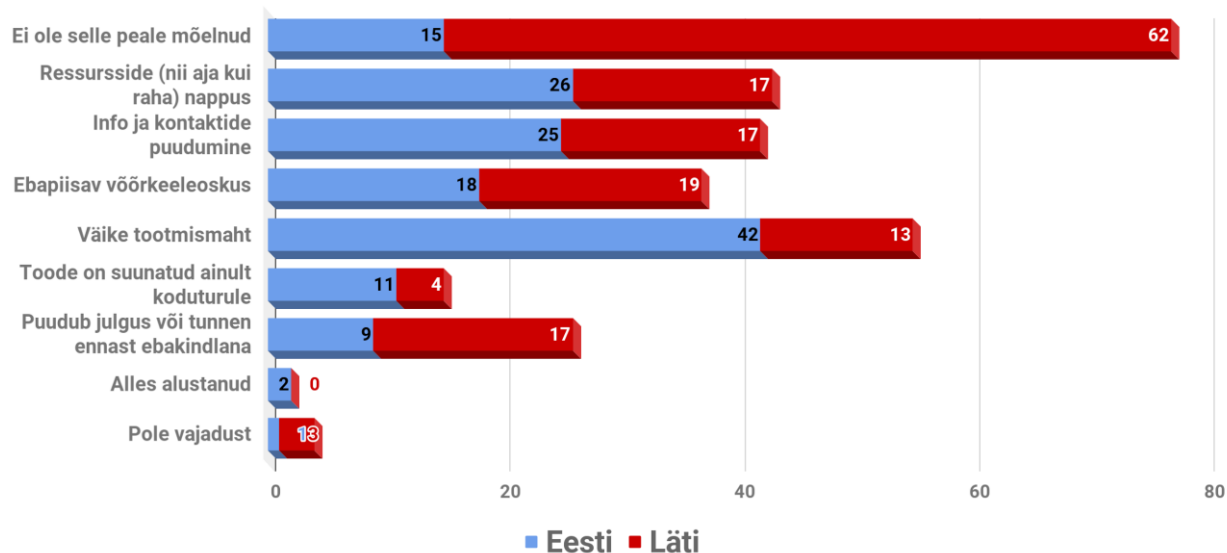
Eesti

Läti

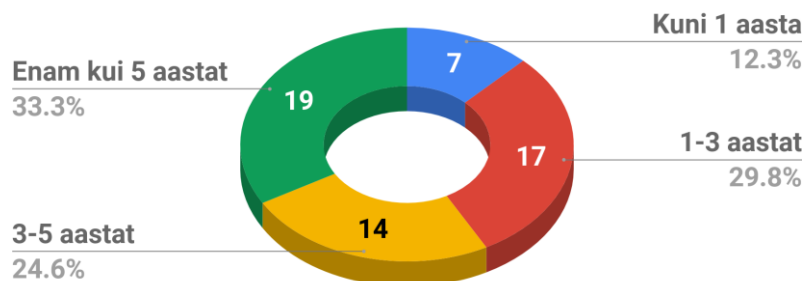
Rahvusvahelise koostöö puudumise põhjused

Peamise rahvusvahelise koostöö puudumise põhjusena tõid Eesti küsitlusele vastanud ettevõtjad välja väikest tootmismah

Ressursside nappus, info ja kontaktide puudumine ning ebapiisav võõrkeeleoskus kogusid üldjoontes sama valikute arvu nii proportsionaalselt kui ka mahult mõlemas riigis. Kõige vähem nimetati koostöökogemuse puudumise põhjusena asjaolu, et toode on suunatud koduturule (kokku 15 vastust, 5% kõikidest vastustest). Valikvastustele lisaks tõid 2 Eesti ettevõtjat koostöö puudumise põhjusena välja asjaolu, et nad on alles alustanud ning 1 Eesti ja 3 Läti ettevõtjat põhjuse, et neil puudub vajadus rahvusvahelise koostöö järele.

Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

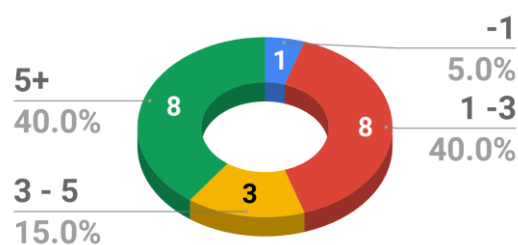

Rahvusvahelise koostöö kogemus on kokku 57-l ehk umbes veerandil (27%) küsitlusele vastanud ettevõtetest. Seejuures on kõige suurema ülekaaluga enam kui 5 aasta pikkuse koostöökogemusega ettevõtete arv (19 ettevõtet ehk 33,3% kõikidest vastanutest). Samas on koostöökogemusega ettevõtete hulgas peaaegu sama palju neidki, kellel kogemust 1-3 aastat (29,8%) ja pisut vähem 3-5 aastase kogemusega ettevõtteid (24,6%). Kõige vähem on nimetatud rahvusvahelise koostöö kogemust alla 1 aasta (12,3%).

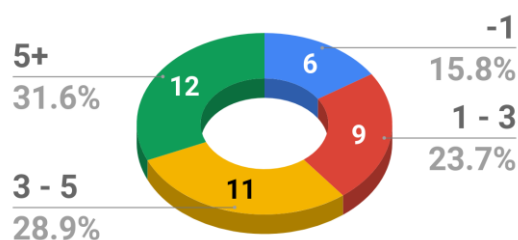
Seejuures on jagunemine riikide piires üldjoontes sarnane, kuigi Läti ettevõtetel on pisut enam rahvusvahelise koostöö kogemusi (Eesti 24,7% ja Läti 28,4%).

Eesti 20-st koostöökogemusega ettevõttest on suuremal osal koostöökogemus 1-3 aastat või enam kui 5 aastat (mõlemad 8 ettevõtet ehk 40%). Läti 38-st koostöökogemusega ettevõttest on enam-vähem võrdselt enam kui 5 aastase kogemuse, 3-5 aastase kogemuse ja 1-3 aastase kogemusega ettevõtteid (vastavalt 31,6%, 28,9% ja 23,7%). Kõige vähem on Lätis nagu ka Eestis vähem kui 1 aastase rahvusvahelise koostöökogemusega ettevõtteid (6 vastanut ehk 15,8%).

Eesti

Läti

Rahvusvahelise koostöö partnerriigid

Riik	Eesti	Läti	Kokku
	13	34	47
	5	9	14
	2	13	15
	6	2	8
	0	5	5
Muud	10	16	26
KOKKU	36	79	115

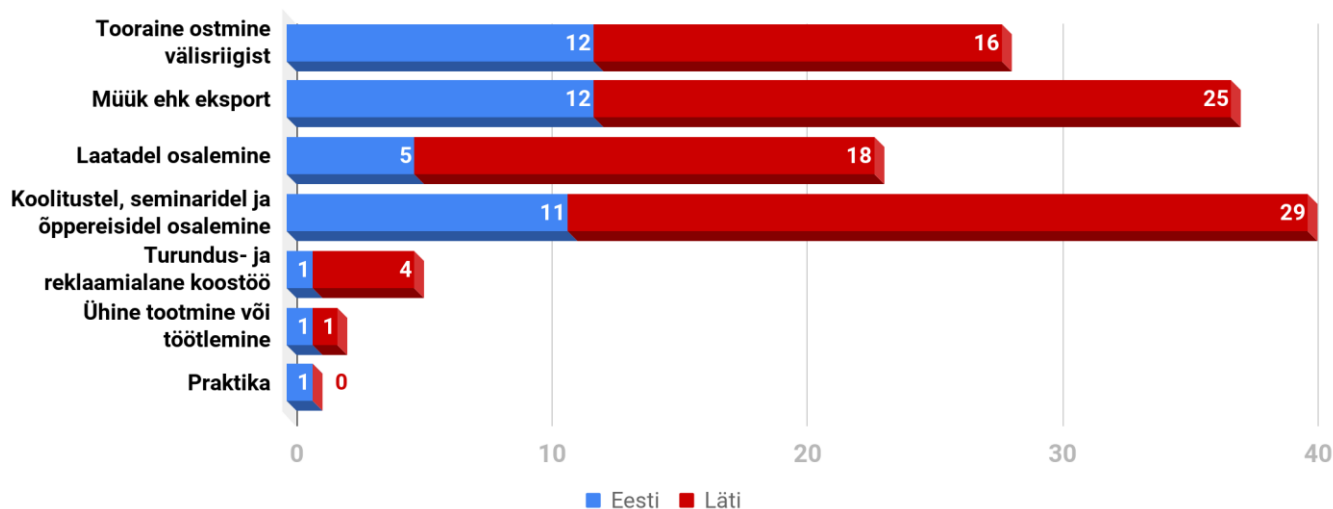
Kõige ulatuslikum koostöökogemus on küsitluses osalenud ettevõtetel käesoleva projekti partnerriikidega ehk siis Eesti ettevõtetel Lätiga (13 vastust ehk 36,1%) ning Läti ettevõtetel Eestiga (34 vastust ehk 43%), kokku 47 vastust ehk 40,9%.

Teistest riikidest on varasema koostöö seisukohalt olulised teised lähinaabrid. Nii Eesti kui ka Läti ettevõtjatel on varasemad kogemused Venemaaga (kokku 14 vastust ehk 12,2%), peamiselt Läti ettevõtjatel Leeduga (13 Läti ettevõtet ehk 16,5%) ning Eesti ettevõtetel Soomega (6 Eesti ettevõtet

ehk 16,7%). Kui Läti ettevõtete jaoks on veel olulisel kohal kogemused Valgevenega (6,3%), siis Eesti ettevõtjatel need puuduvad.

Muid koostööpartnereid nimetati kokku 26 korral (22,6% kõigist vastustest). Sealhulgas nimetasid Eesti ettevõtteid enim Norrat (5 korda ehk 13,9%), aga ka Rootsit, Saksamaad ja Poolat (vastavalt 2 korda, 2 korda ja 1 kord). Läti ettevõtete muude koostööpartnerite loend oli mitmekesisem ja nende jaotus ühtlasem. 3 korda oli nimetatud Saksamaad (3,8%), 2 korda (2,5%) Türgit, Šveitsi ja Ühendkuningriiki. Korra (1,3%) oli nimetatud ka Rootsit, Hollandit, Prantsusmaad, Hispaaniat, Iisraeli, USA-d ja Kasahstani.

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

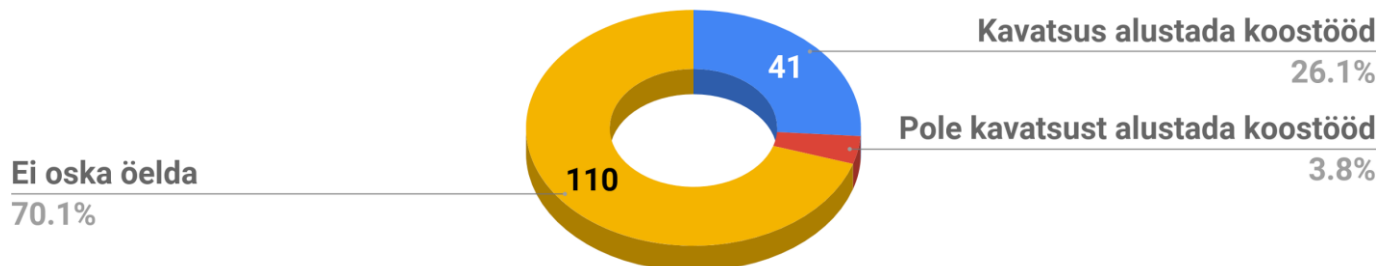
57-st rahvusvahelise koostöökogemusega küsitlusele vastanud ettevõttel on peamiseks kogemuseks koolitustel, seminaridel ja õppereisidel osalemine (kokku 40 nimetust ehk 29,4%) ning teisena on enim nimetatud müük ehk eksport (37 nimetust ehk 27,2%).

Lisaks sellele on mõlemas riigis nimetatud olulisena tooraine ostmine välisriigist (Eestis 12 ja Lätis 16, kokku 28 nimetust ehk 20,6%) ning eriti Lätis laatadel osalemine (Eestis 5 ja Lätis 18, kokku 23 nimetust ehk 16,9%).

Turundus- ja reklaamialane koostöö ning ühine tootmine ja töötlemine on nimetatud vähestel kordadel (vastavalt 3,7% ja 1,5%). Eripärase koostöövormina on korra nimetatud ka praktikat.

2. 5. Koostöökavad

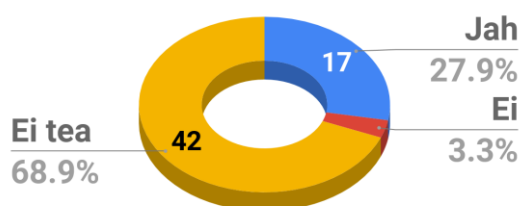
Rahvusvahelise koostöö alustamine

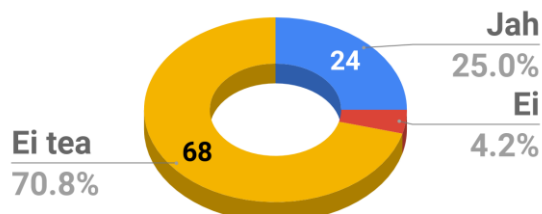
Ettevõtted, kellel ei ole veel rahvusvahelise koostöö kogemust ei oska suures osas öelda (70,1% vastustest), kas nad lähitulevikus alustavad rahvusvahelist koostööd. Samas on seda välistavate ettevõtete osakaal minimaalne (3,8%). Kindlad rahvusvahelise koostöö alustamise plaanid on umbes veerandil ettevõtetest (26,1%).

Seejuures on vastuste jaotused sarnased ka riikide lõikes, kus samuti on üldjoontes veerand vastanutest kindlad koostöö alustamise osas ning umbes 70% ebakindlad.

Eesti

Läti

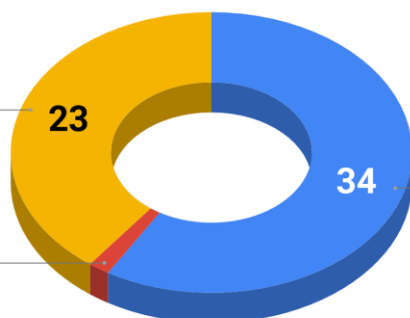
Rahvusvahelise koostöö arendamine

Ei oska öelda

39.7%

Pole kavatsust arendada koostööd

1.7%

Kavatsus arendada koostööd

58.6%

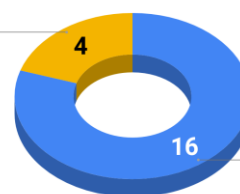
Varasema koostöökogemusega ettevõtete hulgas on suuremal osal (58,6%) kavatsus koostööd arendada, kuid ka siin on märgatav selgete koostööplaanide puudumine olulisel osal (39,7%) vastanutest. Seejuures rahvusvahelise koostöö arendamise kavatsused puuduvad vaid ühel vastanutest.

Seejuures on Eesti vastajate hulgas märgatavalt suur koostööplaanidega ettevõtjate osakaal (80%) kui Läti koostöökogemusega ettevõtjate hulgas on see oluliselt väiksem (47,4%). Sellest tulenevalt on olulised ka erisused ebakindlate tulevikuplaanidega vastajate osas, Eestis vastavalt 20% ja Lätis 50%.

Eesti

Ei tea

20.0%

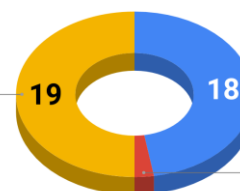
Jah

80.0%

Läti

Ei tea

50.0%

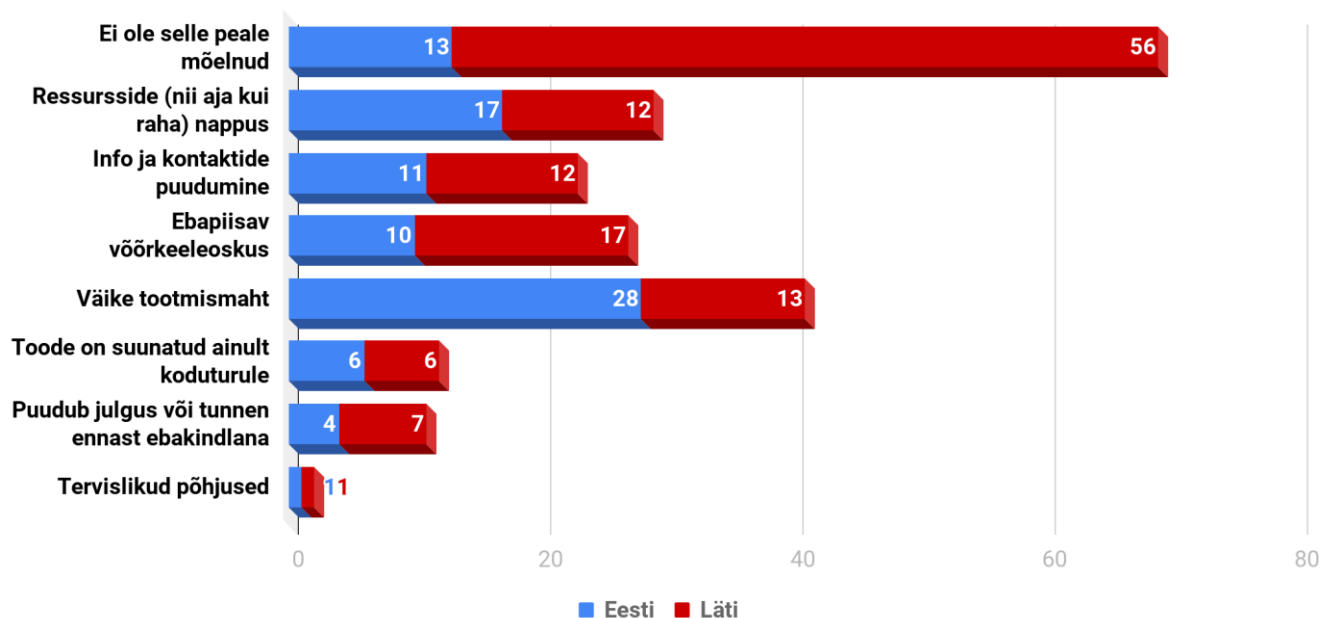
Jah

47.4%

Ei

2.6%

Rahvusvahelise koostööga seotud ebakindluse põhjused

Sarnaselt senise koostöö mittetoimimise põhjustega on rahvusvahelise koostöö alustamise ja arendamisega seoses Lätis suurimaks ebakindluse põhjustajaks asjaolu, et ettevõtjad ei ole sellele mõelnud (Lätis 56 vastust ehk 45,2%) ning Eestis ettevõtete väike tootmismah (Eestis 28 vastust ehk 31,1%). Sellest tulenevalt moodustavad vastavad vastusevariandid ka üldise põhiosa kõikidest ebakindluse põhjustajatest - koostöövõimaluste mitteteadvustamine vastavalt 32,2% ja väike tootmismah 19,2%.

Ressursside nappuse, info ja kontaktide puudumise ning ebapiisava võõrkeeleoskuse vastusevariandid olid nimetatud võrdlemisi ühtlaselt 10-13% vahemikus ning toodete koduturule suunatuse ja julguse või ebakindluse põhjus oli välja toodud veelgi harvemini.

Eripärasena nimetati koostööplaanide põhjusena ka tervist (korra nii Eestis kui ka Lätis).

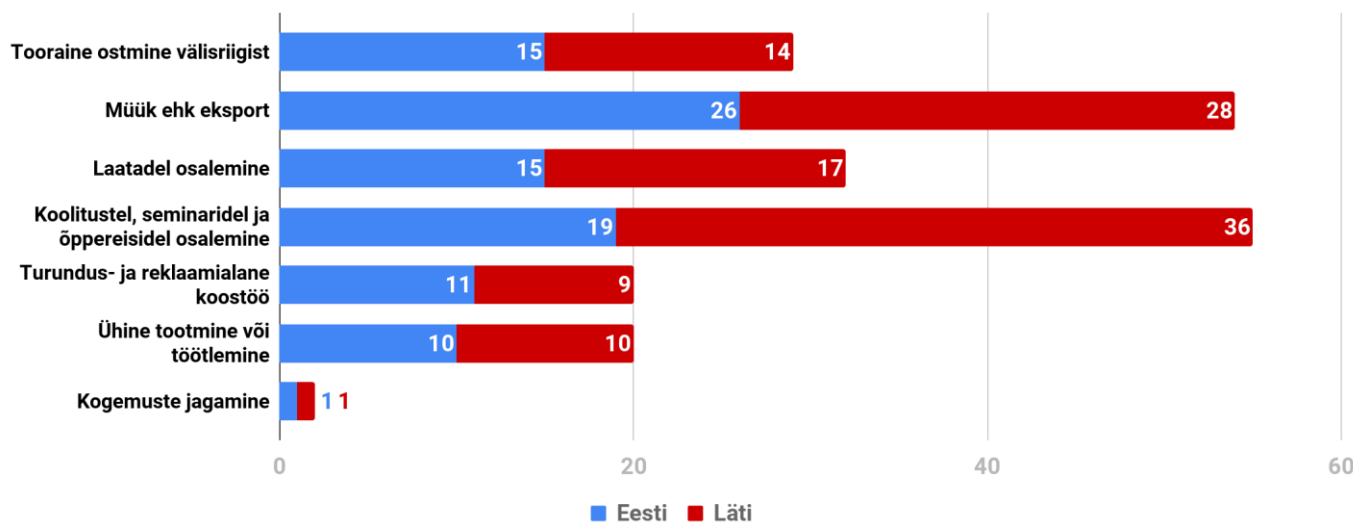
Rahvusvahelise koostöö tulevikupartnerid

Riik	Eesti	Läti	Kokku
	20	40	60
	6	21	27
	1	8	9
	17	0	17
	3	5	8
Muud	10	13	23
KOKKU	57	87	144

Sarnaselt olemasolevatele koostöösuhetele on ka tulevikuplaanides olulisema partnerriigina nähtud projektipartnereid (60 vastust ehk 41,7%), vastavalt Eestis Lätit (20 vastust ehk 35,1%) ja Lätis Eestit (40 vastust ehk 46%). Samuti on olulisel kohal Venemaaga seotud koostöökavad, eriti Lätis (Lätis 21 vastust ehk 24,1%, kokku 27 vastust ehk 18,8%). Eestis on olulise partnerina nähtud ka Soomet (17 vastust ehk 29,8%), kuid lätlased seda võimalusena isegi ei kaalu. Üllatav on ka Leedu vähene valimine võimaliku koostööpartnerina.

Olulisel kohal on ka võimalikud muud projektipartnerid, kelle hulgas on oluline roll Skandinaaviamaadel (Norra, Rootsi, Taani), kes leiavad mainimist Eestis kokku 7 korral (12,3%) ning Lätis 5 korral (5,7%). Täiendavalt on Eesti ettevõtjad korra nimetanud võimalike partnerriikidena Poolat, Prantsusmaad ja Itaaliat. Läti vastuste hulgas on taaskord nimetatud riike rohkem ning kahel korral on nimetatud Ühendkuningriiki ja Türgit ning korra Poolat ja Šveitsi. Eripäraseks vastuseks on kahel korral nimetatud Araabia Ühendemiraadid.

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

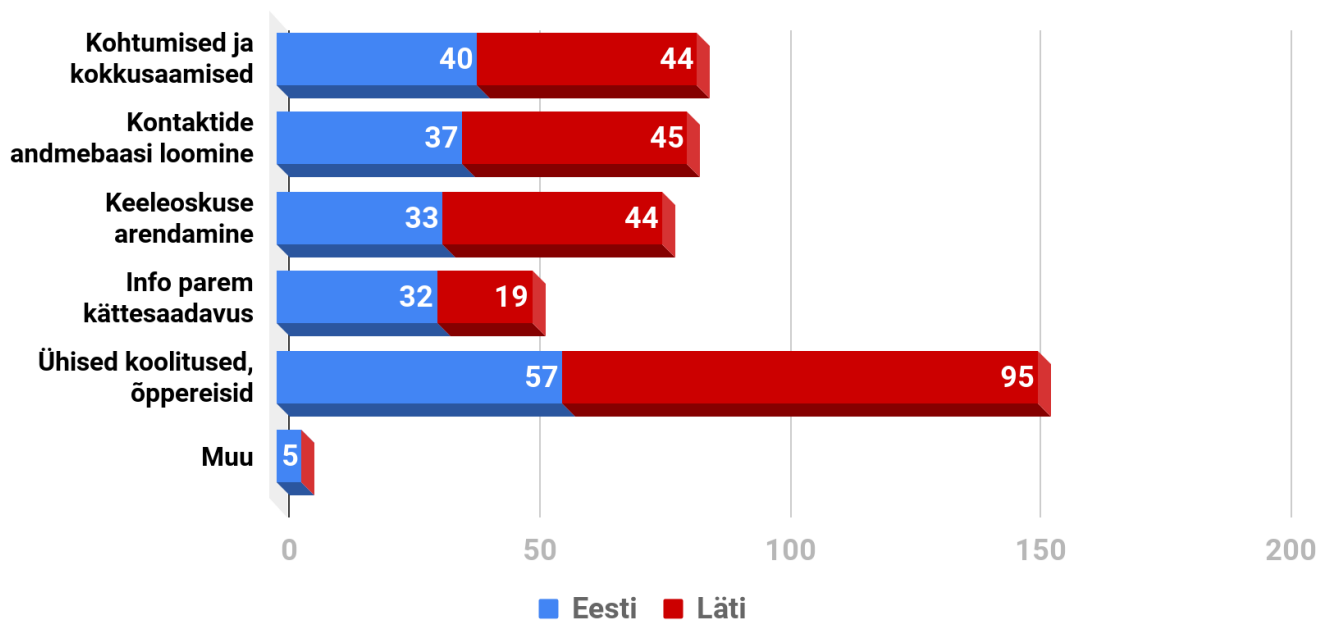
Sarnaselt senise rahvusvahelise koostöö põhivaldkondadega näevad ettevõtted ka tulevikus peamiseks koostöövõimaluseks koolitustel, seminaridel ja õppereisidel osalemist (55 vastust ehk 25,9%) ning kauba müüki ehk eksporti (54 vastust ehk 25,5%).

Väiksema, kuid siiski olulisema osakaaluga vastused puudutavad laatadel osalemist (32 vastust ehk 15,1%) ja tooraine ostmist (29 vastust ehk 13,7%). Pisut vähem, kuid praeguste koostöövormide osakaalust suuremas ulatuses nähakse tulevikuvõimalusena turunduskoostööd ja ühist tootmist või töötlemist (mõlemad 20 vastust ehk 9,4%).

Täiendavalt on mainitud koostöövõimalusena kogemuste jagamist ning teineteiselt õppimist, seda nii Eestis kui Lätis ühel korral.

2. 6. Arenguvajadused

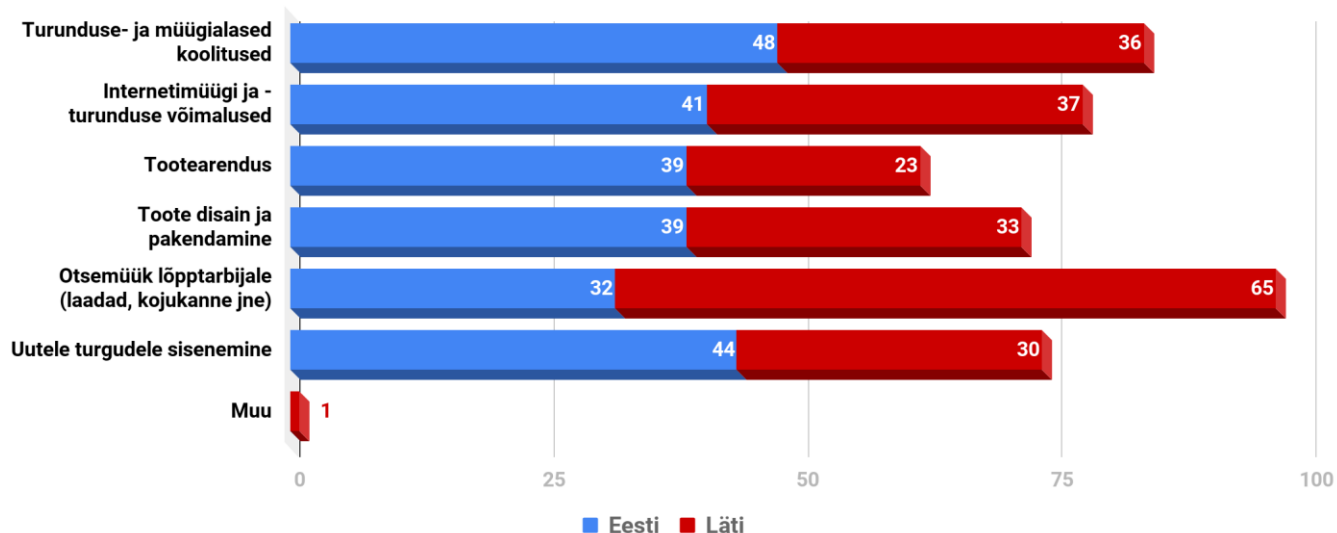
Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

Peamise arenguvajadusena nägid nii Eesti kui ka Läti ettevõtjad ühiseid koolitusi ja õppereise (152 vastust ehk 33,7%). Ülejäänud välja pakutud arenguvajaduste osas oli jaotus võrdlemisi ühtlane: kohtumised ja kokkusaamised (84 vastust ehk 18,6%), kontaktide andmebaasi loomine (82 vastust ehk 18,2%) ning keeleoskuse arendamine (77 vastust ehk 17,1%). Pisut vähem pakuti välja varianti info parem kättesaadavus (51 vastust ehk 11,3%).

Kuigi arenguvajaduste juures oli välja pakutud ka muu vastusevariandi lisamise võimalus, siis seda kasutati vaid 5 korral (1,1%). Seejuures toodi olulisimana välja kogemuste vahetamise, ekspordiekspertide kaasamise ning meeskonnaehitamise vajadusi.

Ettevõtete koolitusvajaduste kaardistamine

Koolitusvajaduste osas peeti olulisimaks otsemüüki lõpptarbijale (97 vastust ehk 20,8%). Seejuures oli nimetatud vastusevariant märgatavalt populaarsem Läti ettevõtjate hulgas (65 valikut ehk 29%), olles Eesti ettevõtjate kõige vähem valitud vastusevariandiks (32 valikut ehk 13,2%).

Üldjoontes oli välja pakutud koolitusteemade osas vastuste jaotus võrdlemisi ühtlane jagunedes 15-18% vahele. Sellest eristus kõige vähem valikuid kogunud tootearendus (62 valikut ehk 13,2%) ning seda peamiselt Läti ettevõtjate arvamusest lähtuvalt (23 valikut ehk 10,3%), sest Eesti ettevõtjate hulgas oli ka see valik pigem populaarne (39 valikut ehk 16%).

Eripärasena torkas antud valikvastustega küsimuse puhul silma Eesti ettevõtjate poolt valitavate vastuste arv (keskmiselt 3 valikut), mis oli oluliselt suurem Läti ettevõtjate pea poole väiksemast keskmisest valitud vastuste arvust (keskmiselt 1,67 valikut).

3. Vastused piirkonniti

3. 1. Lühikokkuvõte

Küsitlusele vastanud ettevõtete kogemuse osas paistis selgesti silma väga suur 5 ja enama kogemusaastaga ettevõtete hulk Räpinas (84,4% sealsetest ettevõtetest). Võrdluseks Smiltenes oli sellise kogemusega ettevõtete osakaal 69,2%, Apes 62,3% ning Setomaal 55,3%. Kõige väiksema tegevusajaga küsitlusele vastanud ettevõtted on Vastseliina piirkonnas, kus vaid 38,1% ettevõtetest on kogemust enam kui 5 aastat.

Tegevusajaga näib mõnevõrra seotud olevat ka ettevõtete suurus, sest Räpinas moodustab enam kui 10 inimesega ettevõtete hulk 18,2% küsitlusele vastanud ettevõtetest, kui Vastseliinas on ka kõrghooajal vaid kuni 5 inimest kaasatud koguni 81% ettevõtetest. Samas on aga Smiltenes võrdlemisi pika tegevusajaga ettevõtete hulgas ülisuures ülekaalus just pisikesed ettevõtted, sest vastanutest 81,5% tegutseb 1-2 inimesega ja kõrghooajal kaasab vaid kuni 5 inimest koguni 92,5% ettevõtetest.

Tegevusvaldkondade jaotusel torkab silma Ape piirkonna hea esindatus kõikides valdkondades (va marja- ja puuviljakasvatust), Ape piirkonnast on pärit enim piima ja liha tootjaid (34,8%) ja köögivilja- ja taimikasvatajaid (34,6%) ning Smiltene järel teisena käsitöö tegijaid (32,6%). Suurim osa (34,8%) käsitöölisi pärineb Smiltenest ning marja- ja puuviljakasvatavate ning töötajate hulgas oli ülekaalukas enamus Setomaa piirkonna ettevõtjatel, kus vastav valdkond on peamine (35,1%) esmastest tegevusvaldkondadest.

Käsitööettevõtete osakaal piirkonnas on suurim Räpinas (54,5%), kus suurem osa nendest tegeleb puu-, metalli- ja klaasitöoga (41,7%). Käsitöölise piirkondlikult osakaalult järgneb Smiltene (käsitöö osakaal 49,2%), kus peamiseks valdkondadeks on tekstiil, toit ja samuti puu-, metalli- ja klaasitöö ning Ape (käsitöö osakaal 43,5%) ja peamiseks valdkonnaks toiduga seotud käsitöö (sh toidlustus ja toidusuveniirid (59,4%)).

Kui suuremal osal ettevõtetest ei ole teist olulist tegevusvaldkonda, siis selle olemasolu paistis silma Setomaa piirkonnas, kus teise tegevusvaldkonna esinemist oli nimetatud 16 korral. Vastseliina piirkond paistis silma sellega, et nende teise tegevusvaldkonnana olid peamiselt nimetatud põllumajanduslikud valdkonnad. Ape piirkonnas on nimetatud teise olulise valdkonnana marja- ja puuviljakasvatust, mis põhivaldkonnana oli kõige vähem nimetatud.

Suurima rahvusvahelise koostöökogemusega on Ape piirkonna ettevõtjad (40,6% vastanutest). Sealjuures on koostöökogemus ka pikaajaline: 3-5-aastane kogemus on 39,3% ja enam kui 5-aastane kogemus 32,1% ettevõtjatest.

Vähima rahvusvahelise koostöökogemusega on Smiltene piirkonna ettevõtjad (15,4% vastanutest). Peamise koostöökogemuse puudumise põhjusena tuuakse seejuures Smiltenes ülekaalukalt välja seda, et selle peale

pole lihtsalt mõeldud. Sama põhjus on valdav ka Ape piirkonnas, kus teise olulise põhjusena on välja toodud ka ettevõtete väikest tootmismahu.

Eestis on suurim koostöökogemus Setomaa ettevõtjatel (28,9% vastanutest), kusjuures nende hulgas on märgatav 1-3-aastase koostöökogemusega ettevõtete suur osakaal (54,5%). Koostöökogemuse peamise puudumispõhjusena tuuakse Eesti piirkondades (Räpina, Setomaa ja Vastseliina) välja väikest tootmismahu, mis on ka tulevikuperspektiivide osas ebakindluse suurimaks põhjustajaks.

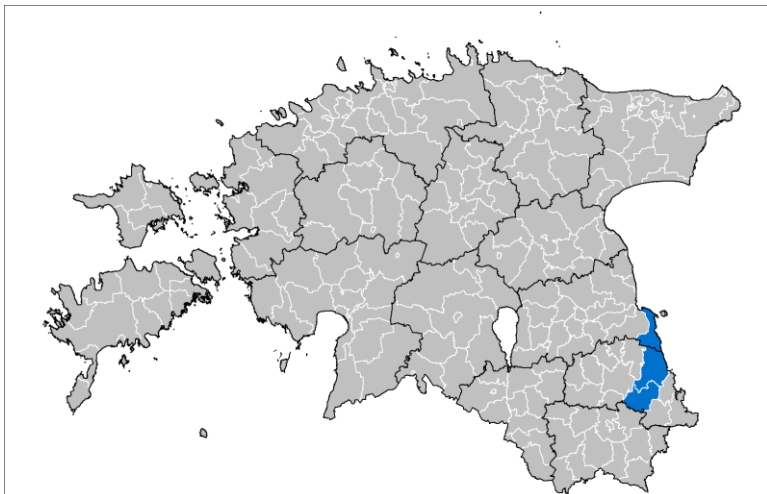
Koostöö alustamisplaanid on selged 39% Ape piirkonna ning 37,5% Vastseliina piirkonna küsitlusele vastanud ettevõtetest. Kõige ebaselgemad on tuleviku koostööplaanid Smiltenes, kus vaid 14,5% koostöökogemusega ettevõtetest kinnitas küsitluses soovi lähitulevikus rahvusvahelist koostööd alustada. Setomaal oli vastav osakaal 25,9% ja Räpinas 22,2%.

Eestis küsitlusele vastanud ettevõtetest on kõikides piirkondades eelistatuim tuleviku koostööpartner Läti, Räpinas nimetatakse teiseks veel Venemaad, Setomaal Soomet. Lätis nähakse samuti ülekaalukalt potentsiaalseima koostööpartnerina Eestit. Teiseks nimetatakse peaausjalikult Ape piirkonnas veel Venemaad. Peamisteks senise koostöö valdkondadeks on olnud kõikides piirkondades eksport. Räpina piirkonnas on teiseks oluliseks valdkonnaks olnud tooraine soetamine, Setomaal ja Vastseliina piirkonnas ühised koolitused ja õppereisid ning Smiltene piirkonnas laatadel osalemine. Tulevikuplaanide osas nähakse suurimat perspektiivi ekspordialasel rahvusvahelisel tegutsemisel.

Ettevõtete arenguvajadusena tuuakse piirkondadeüleselt peamiselt välja koolitusi ning erisuguseid kohtumisi. Koolitusvaldkondade osas on Räpina piirkonnas olulisimad internetimüük ja turundus, Setomaa ja Vastseliina piirkonnas turundus, tootearendus ning uutele turgudele sisenemine, Apes ja Smiltenes otsemüük lõpptarbijale ning Smiltenes veel internetimüük ning toote disain ja pakendamine.

3. 2. Räpina piirkond

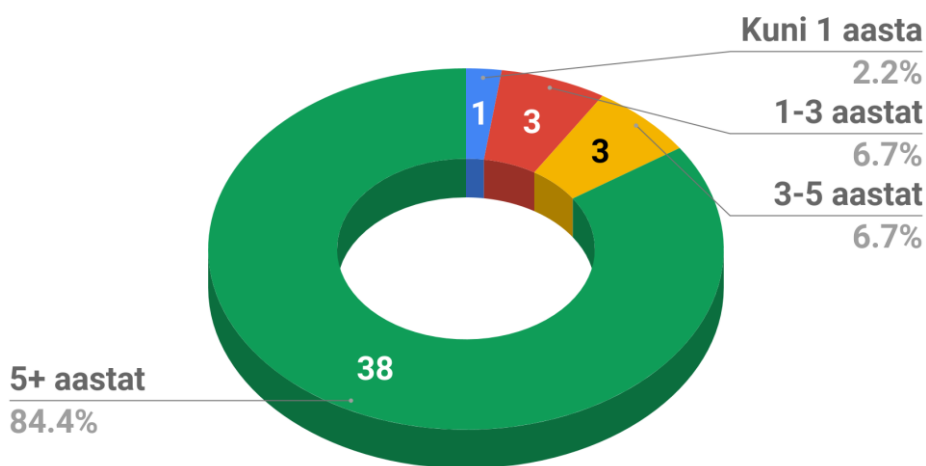
Piirkonna määratlus

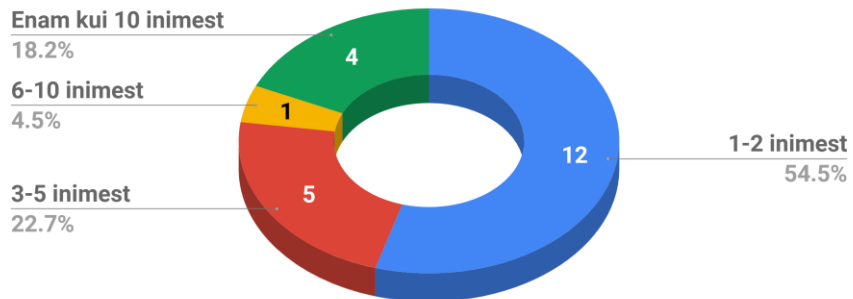
Räpina piirkonnana on käesoleva küsitluse raames mõistetud Räpina, Veriora ja Meeksi valla ala ning piirkondlik analüüs on tehtud nende kolme valla ettevõtjate vastuste alusel. Kokku koguti sellest piirkonnast 22 vastust ehk 10,2% kõikidest küsitluse vastustest.

Ettevõtete üldandmed

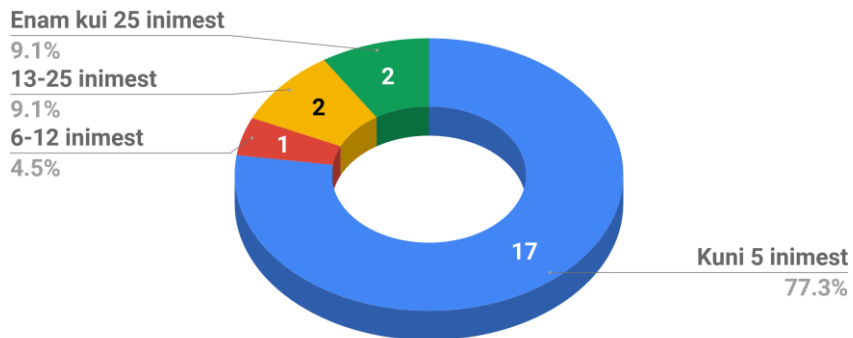
Ettevõtte tegevusaeg

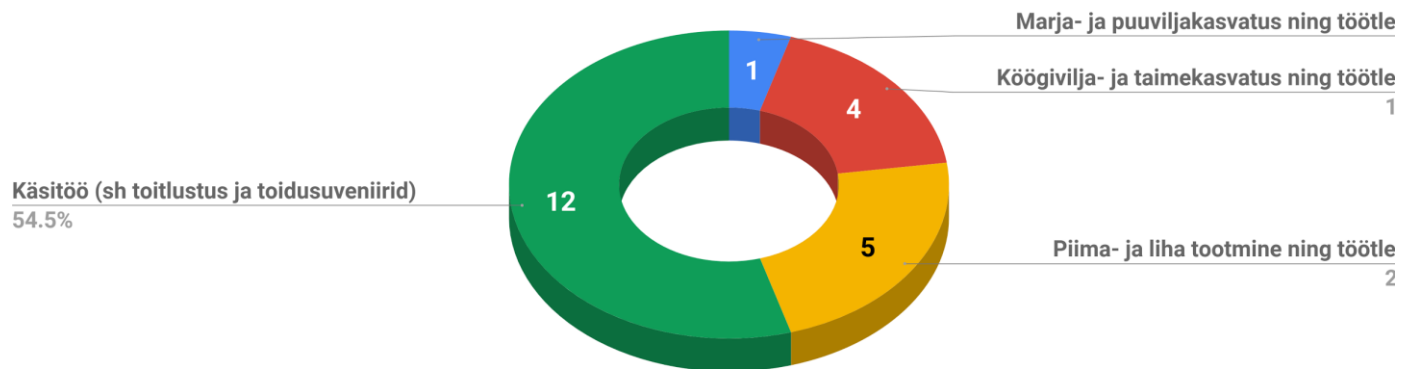
Ettevõttes aastaringselt tegutsevate inimeste arv

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

Ettevõtete põhitegevusvaldkond

Ettevõtete teine tegevusvaldkond

Teine tegevusvaldkond	Põhitegevusvaldkond	Ma rja-	Kõõ gi	Pii ma	Kä sitö
Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine			0 ettevõtet	0 ettevõtet	0 ettevõtet
Kõõgivilja ja taimekasvatus ning töötlemine		0 ettevõtet		0 ettevõtet	1 ettevõte
Piima ja liha tootmine ning töötlemine		1 ettevõte	1 ettevõte		0 ettevõtet
Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuvениирid)		0 ettevõtet	1 ettevõte	0 ettevõtet	
Ainult põhivaldkond:					10 ettevõtet
Põhivaldkonnaga sama					8 ettevõtet

Ettevõtte täpsem tegevusvaldkond ja laienemiskavatsused

	Marjad- ja puuviljad			Köögivilid ja taimed			Piim ja liha		
Kasvatus/tootmine	1	1	0	2	0	2	2	1	1
Töötlemine	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Mõlemad	0			1			3		

Selgitus: Tabeli teisel real on välja toodud ettevõtete tegevusvaldkonnad ning esimeses veerus tegevuse täpsustus. Iga tegevusvaldkonna juurde kuulub kolm tabeliveergu, millest

- 1) esimene, valge veerg näitab kõiki vastavas valdkonnas ning alal tegutsevaid ettevõtteid,
- 2) teine, roheline veerg neid, kes plaanivad oma tegevust valdkonnas laiendada (n hakata kasvatamise kõrval ka töötleva või vastupidi) ning
- 3) kolmas, punane veerg neid, kellel laienemisplaani puuduvad.

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Illustratsioonid

8.3%

Floristika

8.3%

Puu/Metall/Klaas

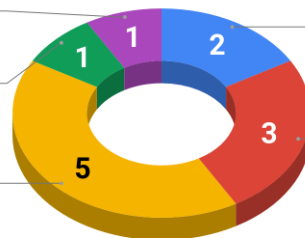
41.7%

Tekstiil

16.7%

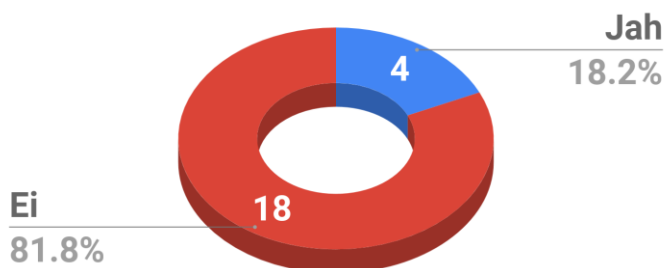
Keraamika

25.0%

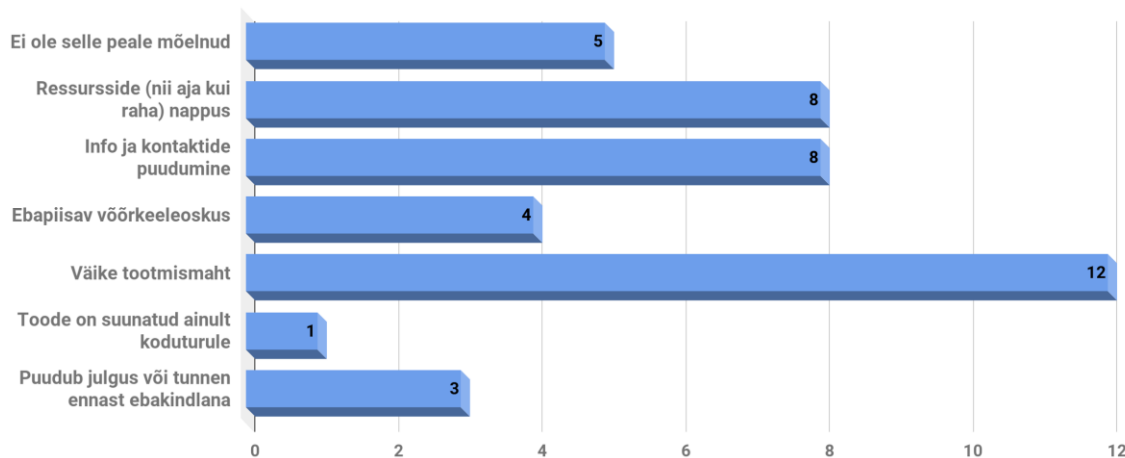

Koostöökogemus

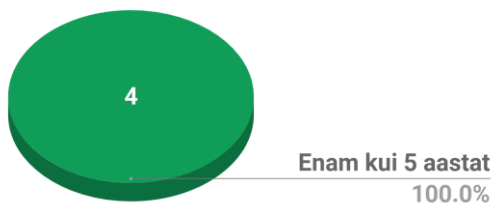
Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Rahvusvahelise koostöö puudumispõhjused

Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

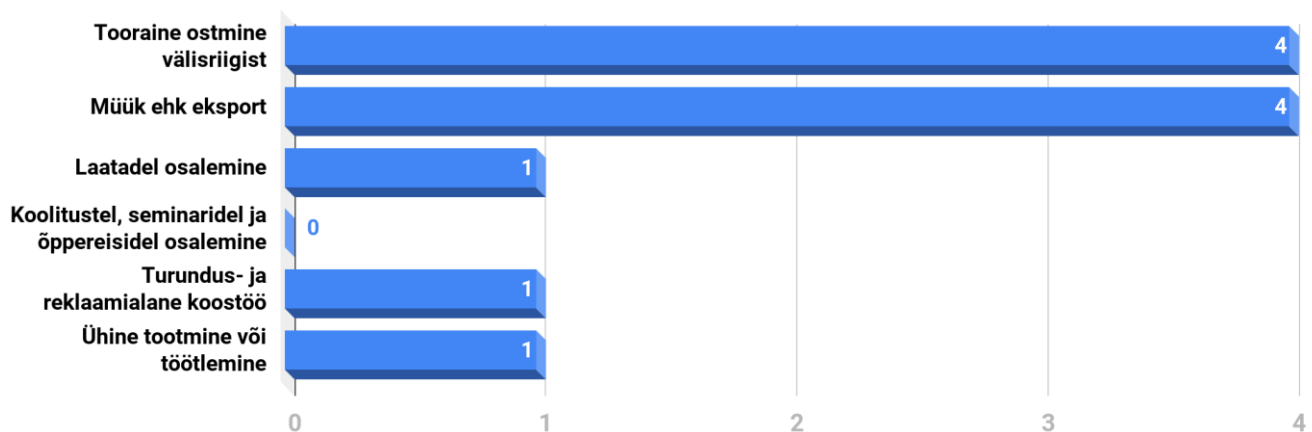
Koostöökogemus riigiti	
Riik	Nimetusi

 Läti 1

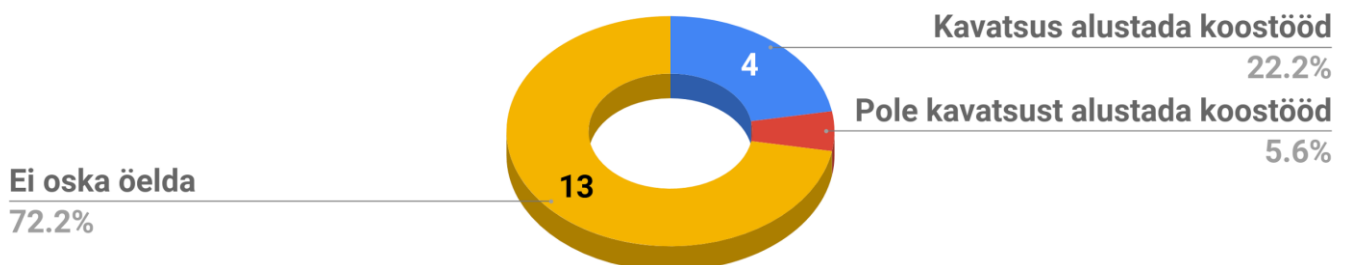
KOKKU 7

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

Koostöökavad

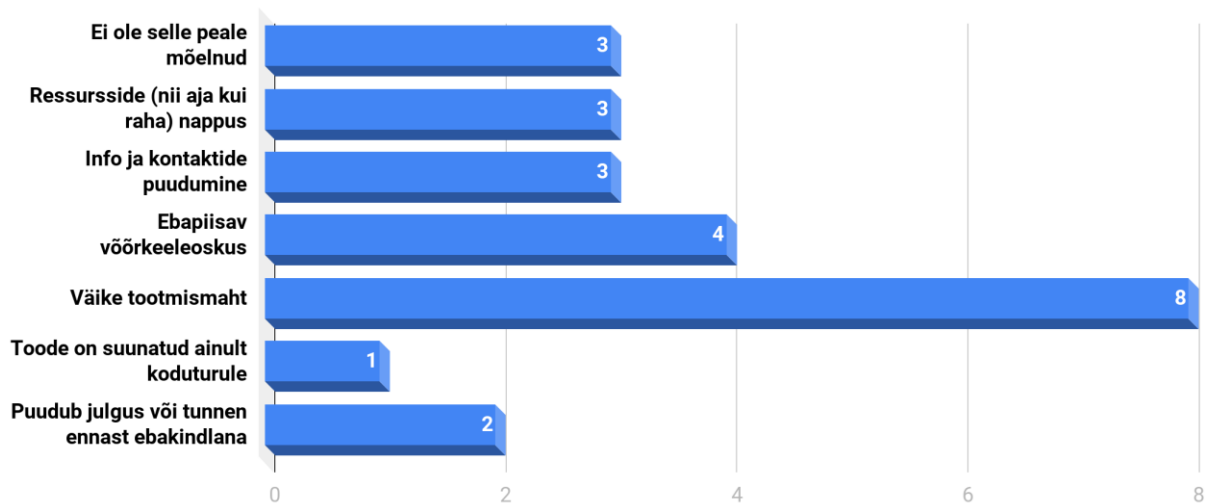
Koostöö alustamise kavatsused

Koostöö arendamise kavatsused

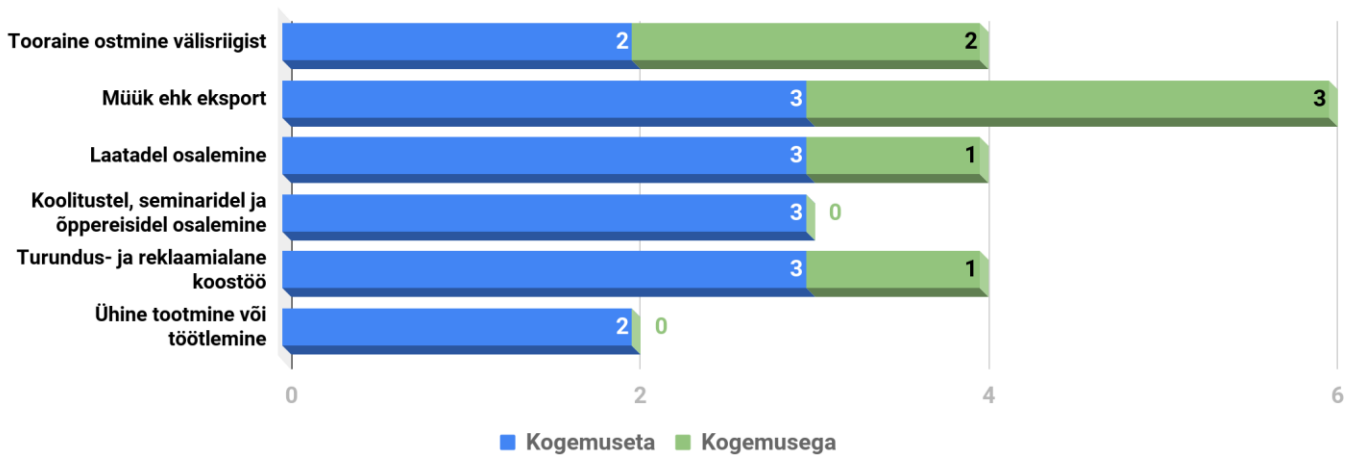
Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

Koostöökavad riigiti			
Riik	Kogemuse	Kogemusega	Kokku
Läti	4	2	6
Venemaa	2	0	2
Leedu	0	0	0

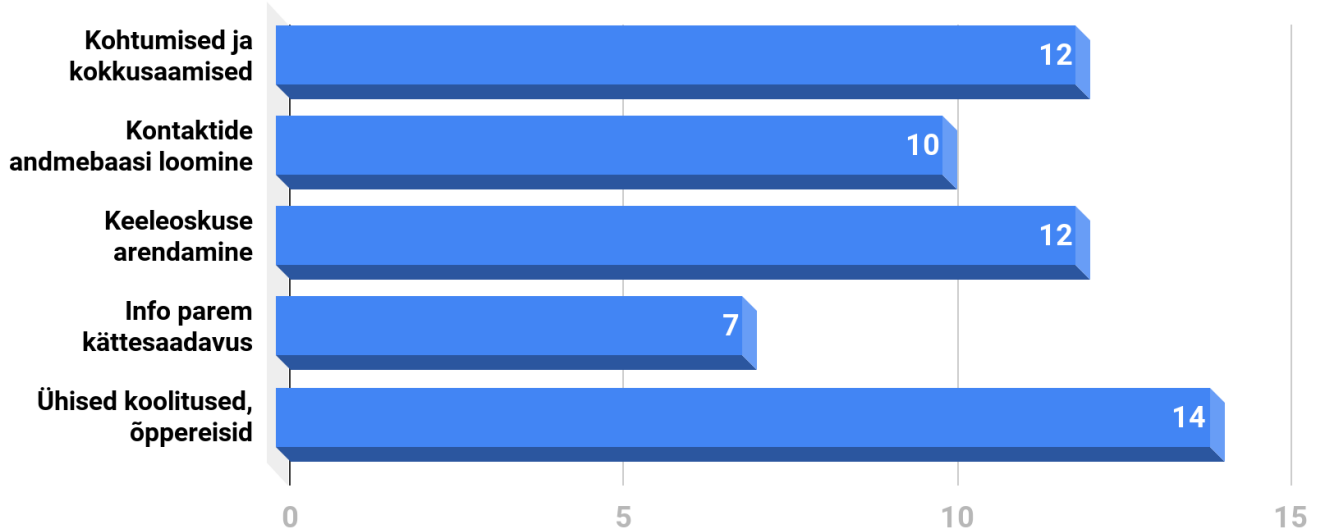
Soome	2	4	6
Valgevene	0	0	0
Muud	0	4	4
KOKKU	8	10	18

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

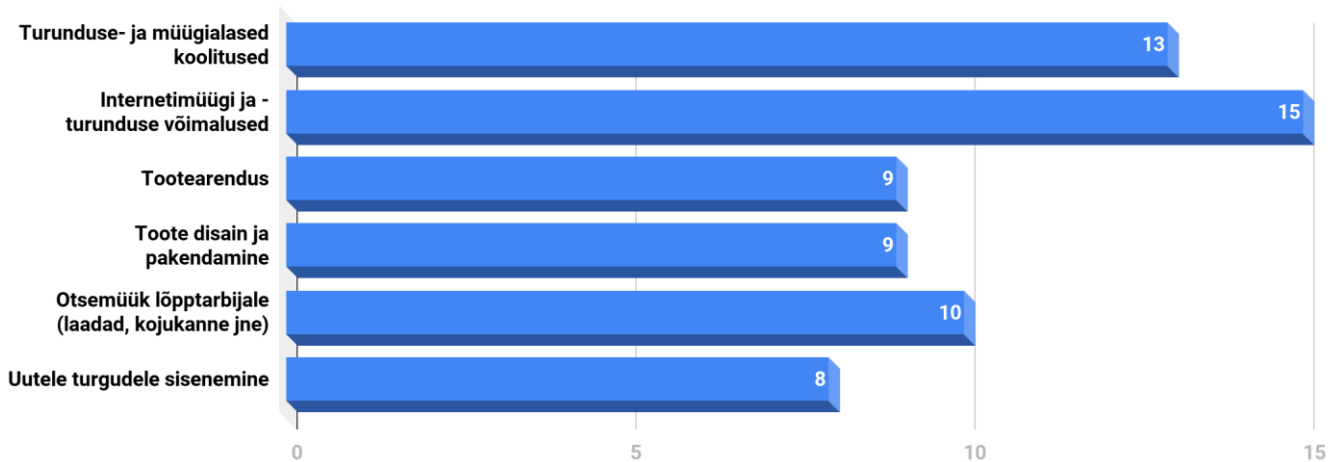

Arengevajadused

Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

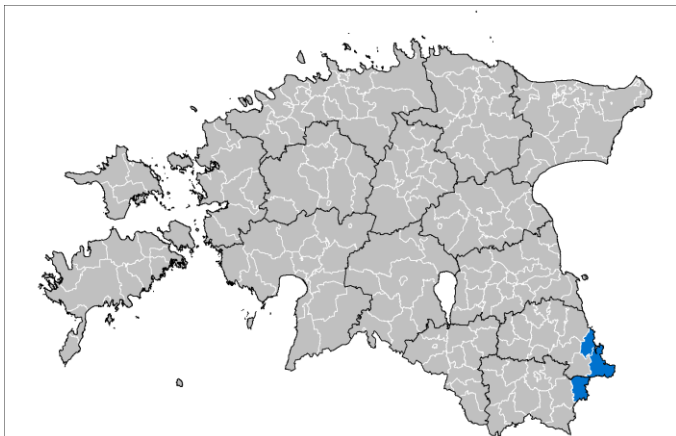

Ettevõtete koolitusvajadused

3.3. Setomaa piirkond

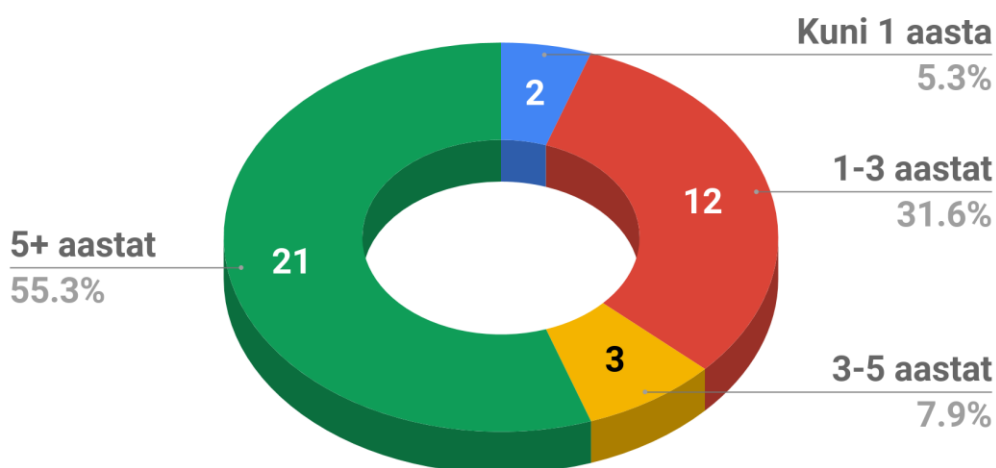
Piirkonna määratlus

Setomaa piirkonnana on käesoleva küsitluse raames mõistetud Mikitamäe, Meremäe ja Väraska valla ala ning piirkondlik analüüs on tehtud nende kolme valla ettevõtjate vastuste alusel. Kokku koguti sellest piirkonnast 38 vastust ehk 17,7% kõikidest küsitluse vastustest.

Ettevõtete üldandmed

Ettevõtte tegevusaeg

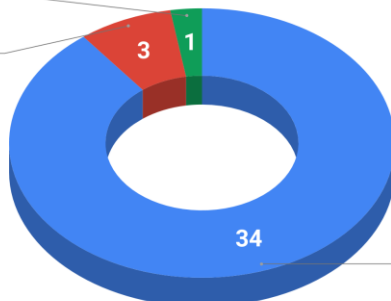
Ettevõttes aastaringselt tegutsevate inimeste arv

Enam kui 10 inimest

2.6%

3-5 inimest

7.9%

1-2 inimest

89.5%

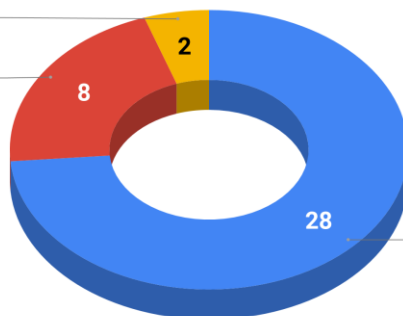
Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

13-25 inimest

5.3%

6-12 inimest

21.1%

Kuni 5 inimest

73.7%

Ettevõtete põhitegevusvaldkond
Peamine tegevusvaldkond

Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuveniirid)

32.4%

Piima- ja liha tootmine ning töötlemine

18.9%

Ettevõtete teine tegevusvaldkond				
Teine tegevusvaldkond	Ma rja-	Kö ögi	Pii ma	Kä sitö ..
Põhitegevusvaldkond				
Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine	7 ettevõtet	3 ettevõtet	2 ettevõtet	2 ettevõtet
Köögilija ja taimekasvatus ning töötlemine	2 ettevõtet	1 ettevõte	0 ettevõtet	1 ettevõte
Piima ja liha tootmine ning töötlemine	1 ettevõte	1 ettevõte	3 ettevõtet	1 ettevõte
Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuveniirid)	2 ettevõtet	1 ettevõte	0 ettevõtet	6 ettevõtet
Ainult põhivaldkond:				12 ettevõtet
Põhivaldkonnaga sama				17 ettevõtet

Ettevõtte täpsem tegevusvaldkond ja laienemiskavatsused									
	Marjad- ja puuviljad			Köögilija ja taimed			Piim ja liha		
Kasvatus/tootmine	5	3	2	4	2	2	5	2	3
Töötlemine	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Mõlemad

8

2

2

Selgitus: Tabeli teisel real on välja toodud ettevõtete tegevusvaldkonnad ning esimeses veerus tegevuse täpsustus. Iga tegevusvaldkonna juurde kuulub kolm tabeliveergu, millest

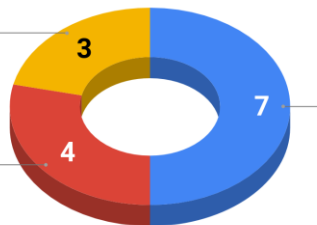
- 1) esimene, valge veerg näitab kõiki vastavas valdkonnas ning alal tegutsevaid ettevõtteid,
- 2) teine, roheline veerg neid, kes plaanivad oma tegevust valdkonnas laiendada (n hakata kasvatamise kõrval ka töötleva või vastupidi) ning
- 3) kolmas, punane veerg neid, kellel laienemisplaanid puuduvad.

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Puu/Metall/Klaas

21.4%

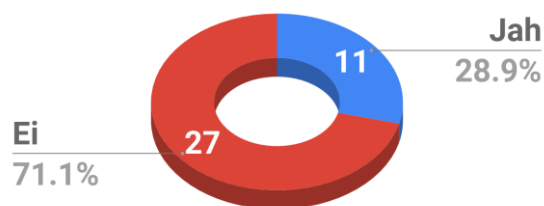

Toit

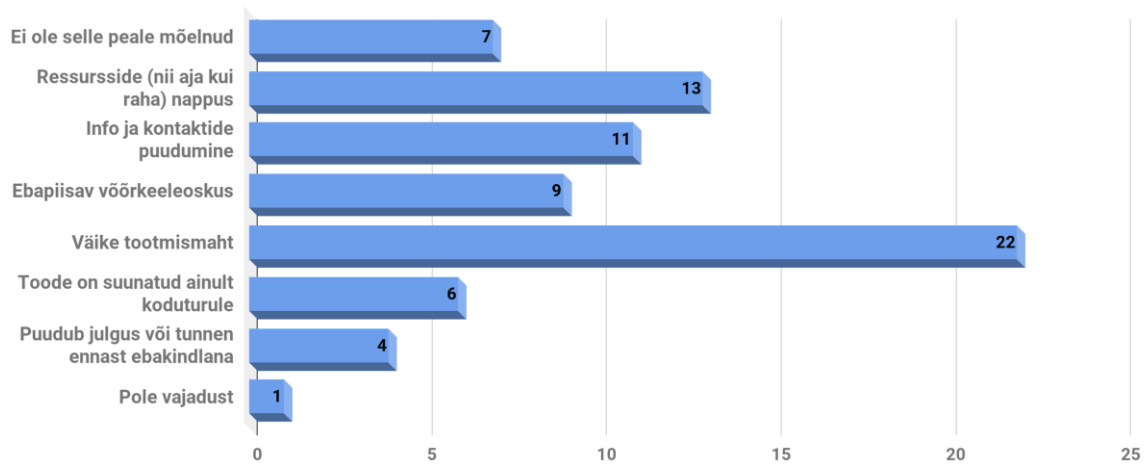
28.6%

Koostöökogemus

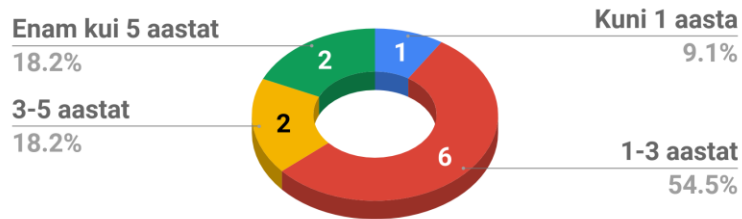
Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Rahvusvahelise koostöö puudumispõhjused

Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

Koostöökogemus riigiti

Riik	Nimetusi
------	----------

Läti 7

Venemaa 4

Leedu 1

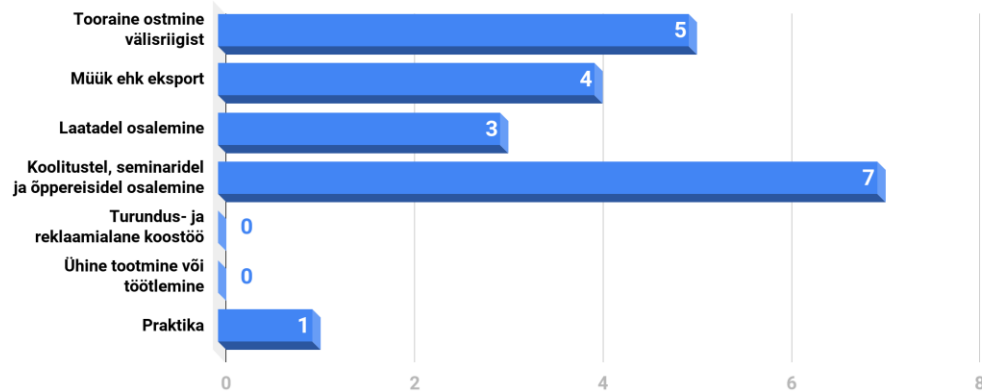
Soome 1

Valgevene 0

Muud 3

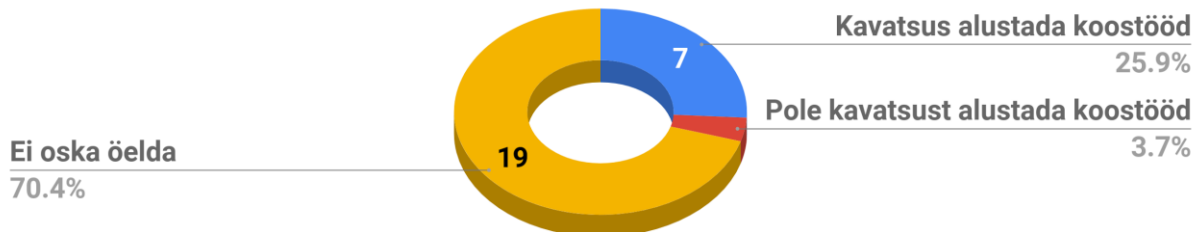
KOKKU 16

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

Koostöökavad

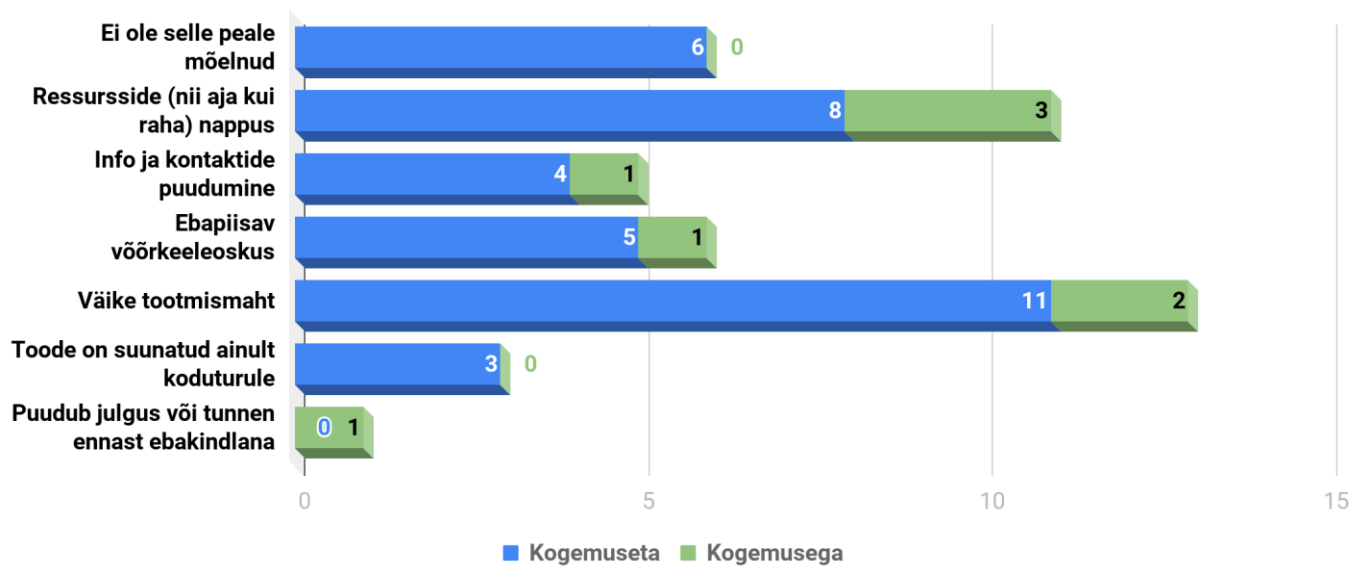
Koostöö alustamise kavatsused

Koostöö arendamise kavatsused

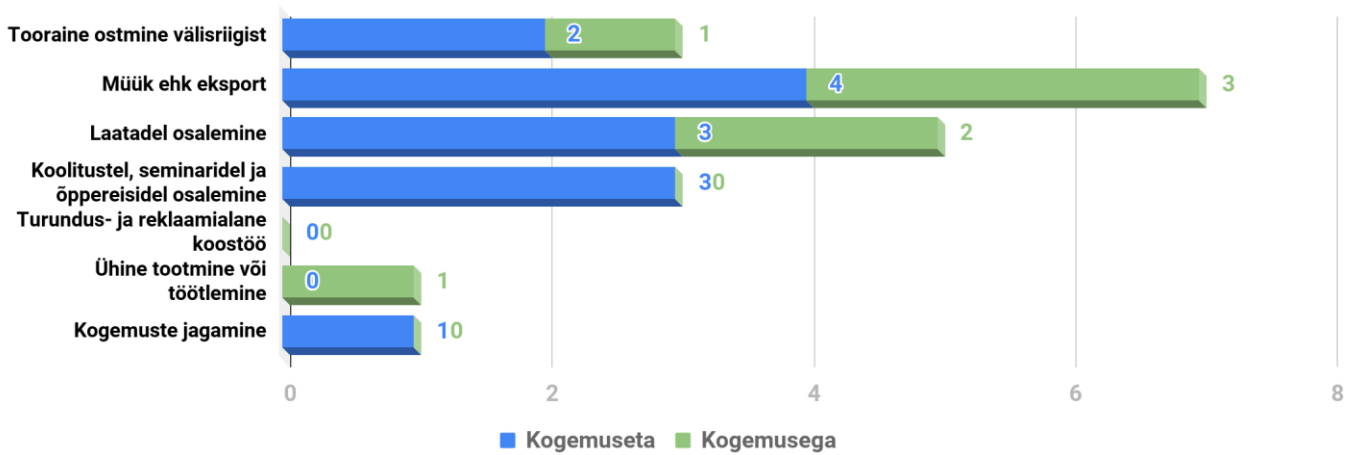

Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

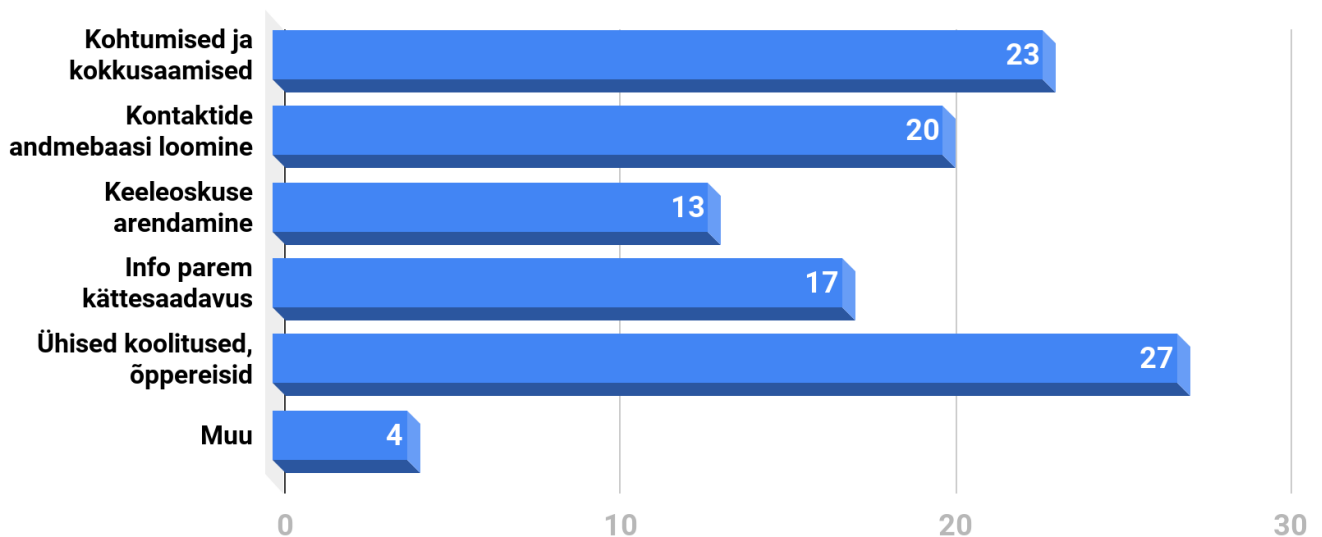
Koostöökavad riigiti			
Riik	Kogemuseta	Kogemusega	Kokku
Läti	4	6	10
Venemaa	2	2	4
Leedu	0	1	1
Soome	4	4	8
Valgevene	1	2	3
Muud	2	2	4
KOKKU	13	17	30

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

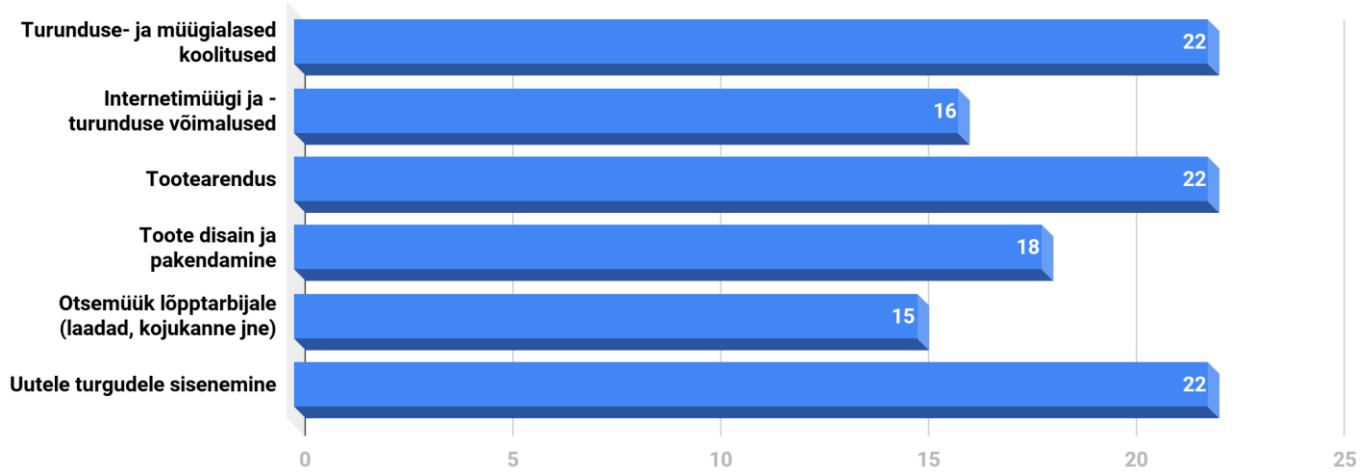

Arengevajadused

Ettevõtete arenevajaduste kaardistamine

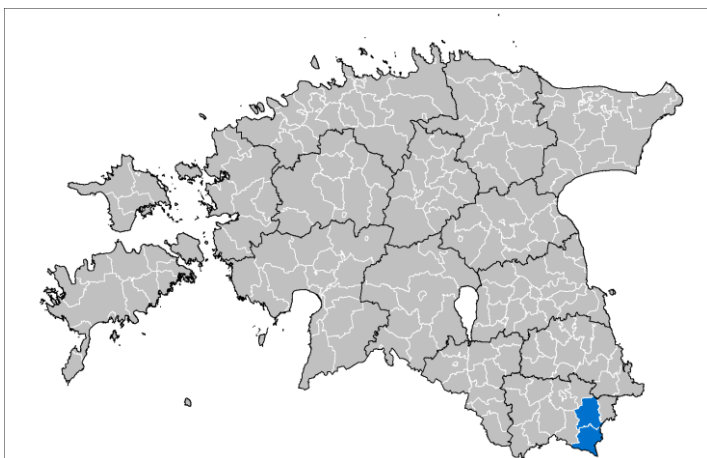

Ettevõtete koolitusvajadused

3. 4. Vastseliina piirkond

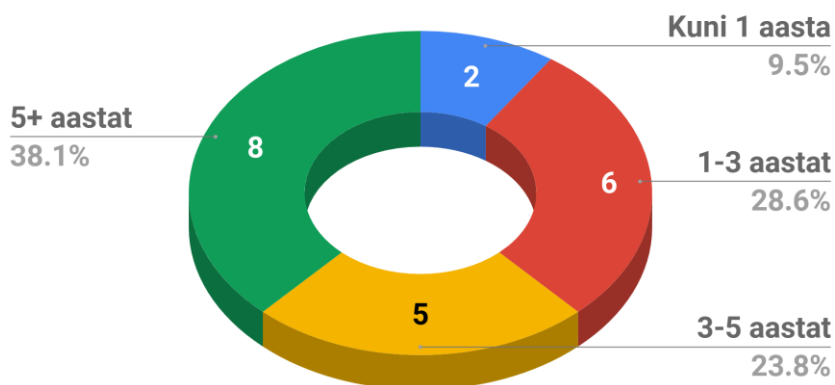
Piirkonna määratlus

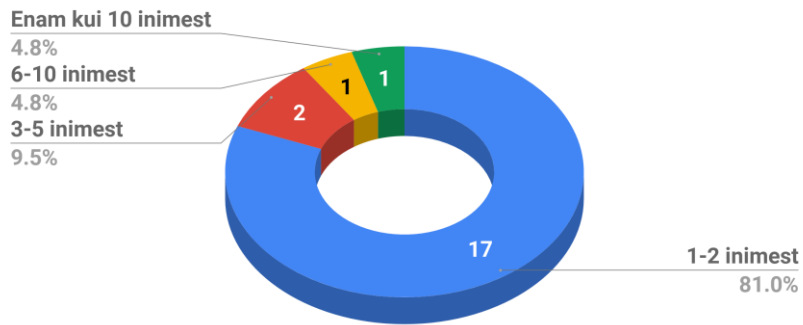
Vastseliina piirkonnana on käesoleva küsitluse raames mõistetud Vastseliina ja Misso valla ala ning piirkondlik analüüs on tehtud nende kahe valla ettevõtjate vastuste alusel. Kokku koguti sellest piirkonnast 21 vastust ehk 9,8% kõikidest küsitluse vastustest.

Ettevõtete üldandmed

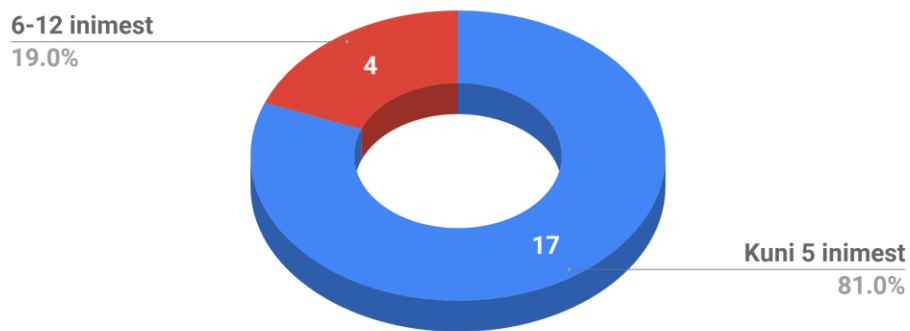
Ettevõtte tegevusaeg

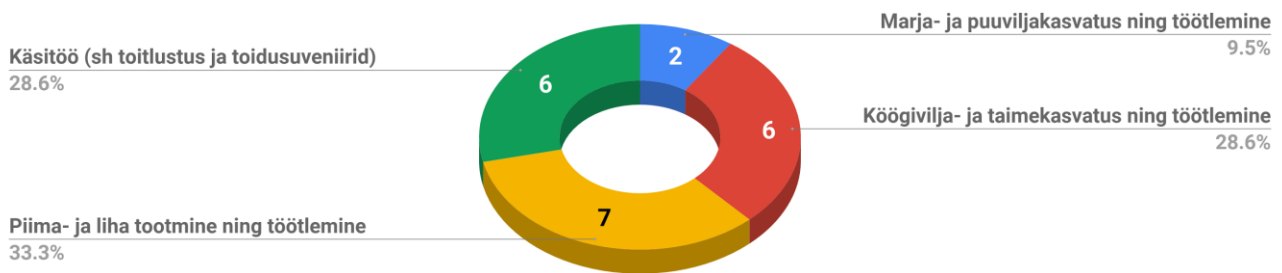
Ettevõttes aastaringiselt tegutsevate inimeste arv

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

Ettevõtete põhitegevusvaldkond

Peamine tegevusvaldkond

Ettevõtete teine tegevusvaldkond

Teine tegevusvaldkond	Ma rja-	Kö ögi	Pii ma	Kä sitö
Põhitegevusvaldkond				
Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine	1 ettevõtte	0 ettevõtet	0 ettevõtet	1 ettevõtte
Köögivilja ja taimekasvatus ning töötlemine	3 ettevõtet	2 ettevõtet	3 ettevõtet	0 ettevõtet
Piima ja liha tootmine ning töötlemine	1 ettevõtte	1 ettevõtte	1 ettevõtte	0 ettevõtet
Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuveniirid)	1 ettevõtte	0 ettevõtet	0 ettevõtet	3 ettevõtet
Ainult põhivaldkond:				7 ettevõtet
Põhivaldkonnaga sama				7 ettevõtet

Ettevõtte täpsem tegevusvaldkond ja laienemiskavatsused

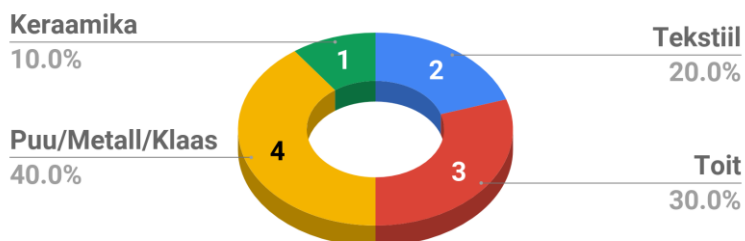
	Marjad- ja puuviljad			Köögivilid ja taimed			Piim ja liha		
Kasvatus/tootmine	0	0	0	3	2	1	3	2	1
Töötlemine	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Mõlemad	2			3			3		

Selgitus: Tabeli teisel real on välja toodud ettevõtete tegevusvaldkonnad ning esimeses veerus tegevuse täpsustus. Iga tegevusvaldkonna juurde kuulub kolm tabeliveergu, millest

- 1) esimene, valge veerg näitab kõiki vastavas valdkonnas ning alal tegutsevaid ettevõtteid,
- 2) teine, roheline veerg neid, kes plaanivad oma tegevust valdkonnas laiendada (n hakata kasvatamise kõrval ka töötleva või vastupidi) ning
- 3) kolmas, punane veerg neid, kellel laienemisplaanid puuduvad.

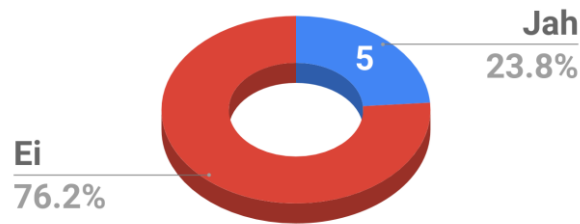
Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

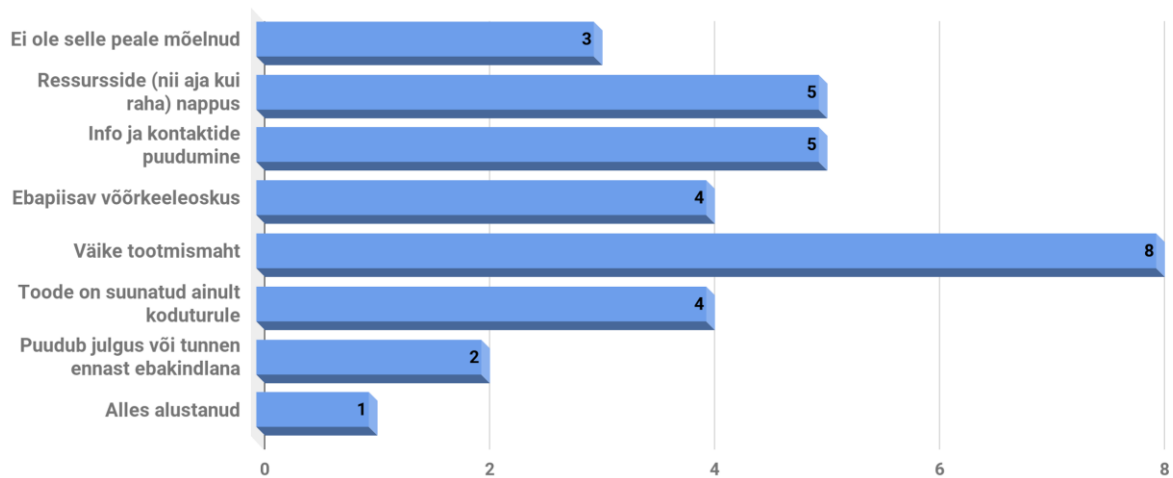

Koostöökogemus

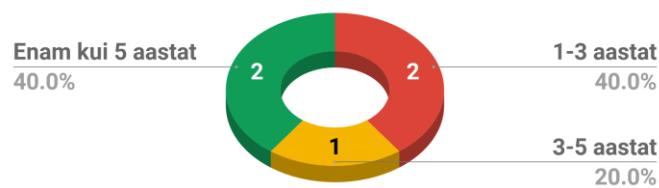
Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Rahvusvahelise koostöö puudumispõhjused

Rahvusvahelise koostöö kogemuse pikkus

Koostöö kogemuse riigiti

Riik	Nimetus
------	---------

 Läti 3

 Venemaa 0

 Leedu 0

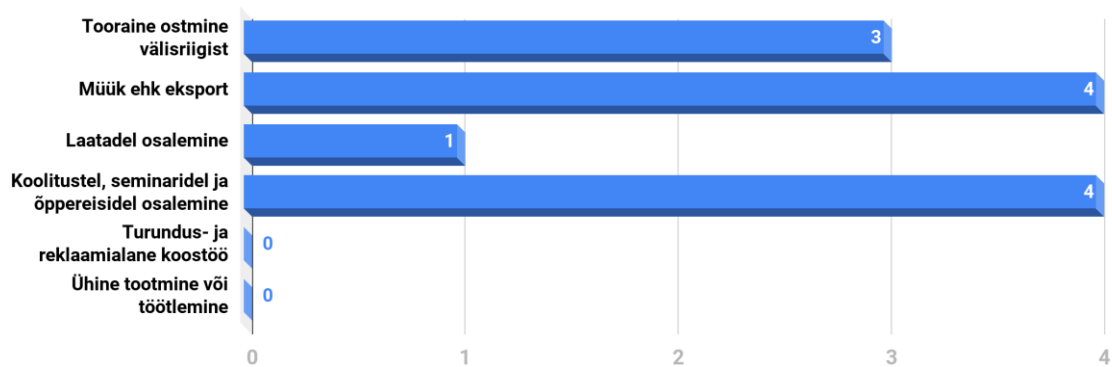
 Soome 3

 Valgevene 0

Muud 1

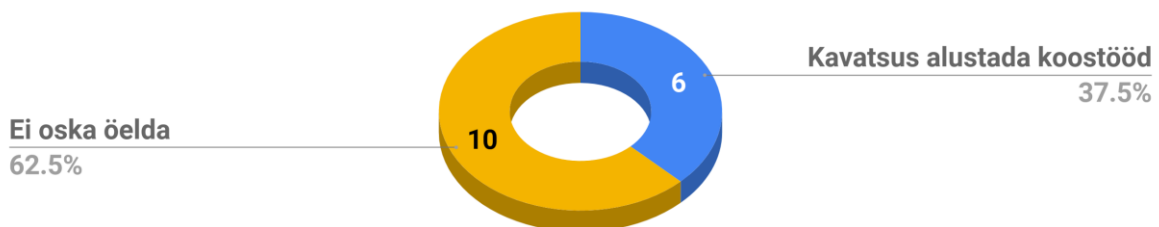
KOKKU 7

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

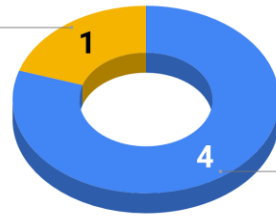
Koostöökogemus

Koostöö alustamise kavatsused

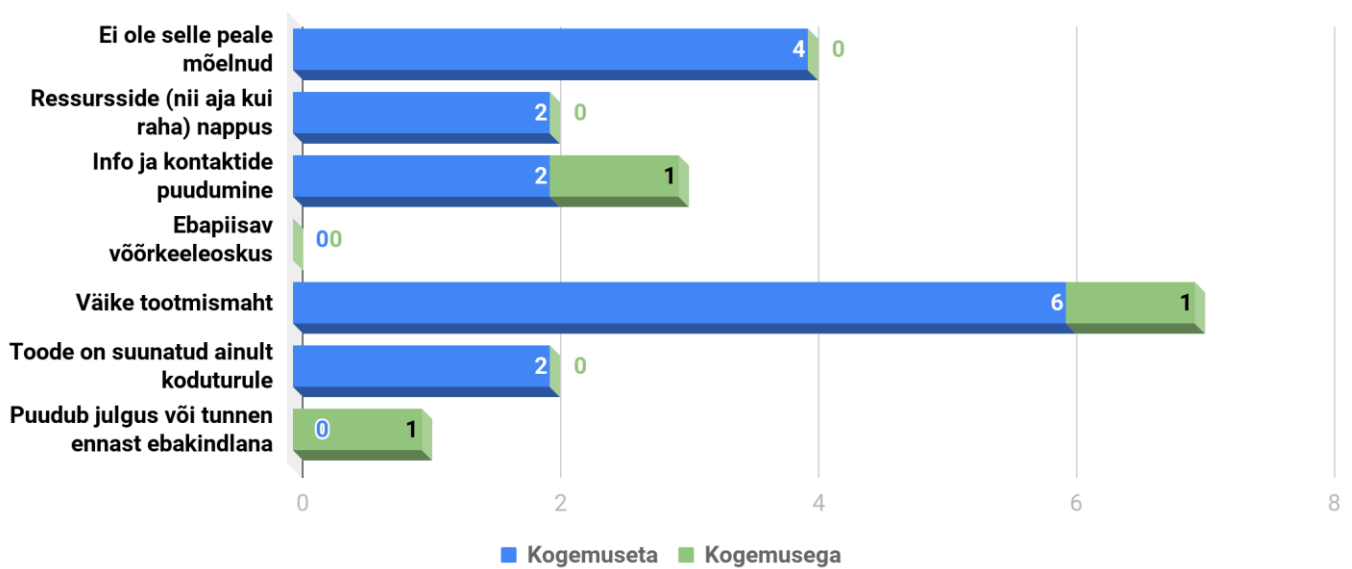
Koostöö arendamise kavatsused

Ei oska öelda
20.0%

Kavatsus arendada koostööd
80.0%

Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

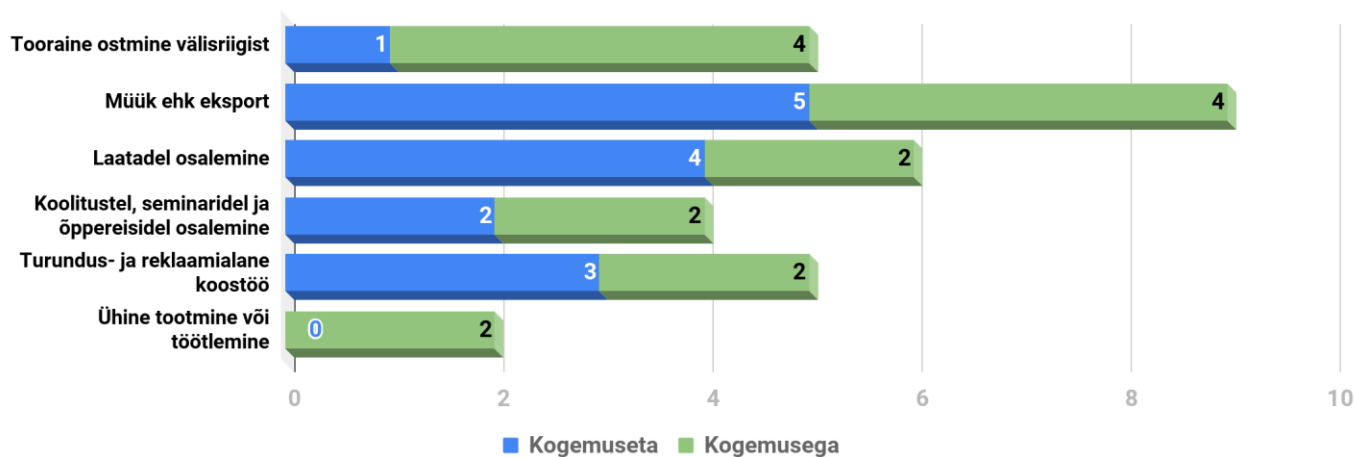

Koostöökavad riigiti

Riik	Kogemuseta	Kogemusega	Kokku
Läti	6	4	10
Venemaa	1	0	1

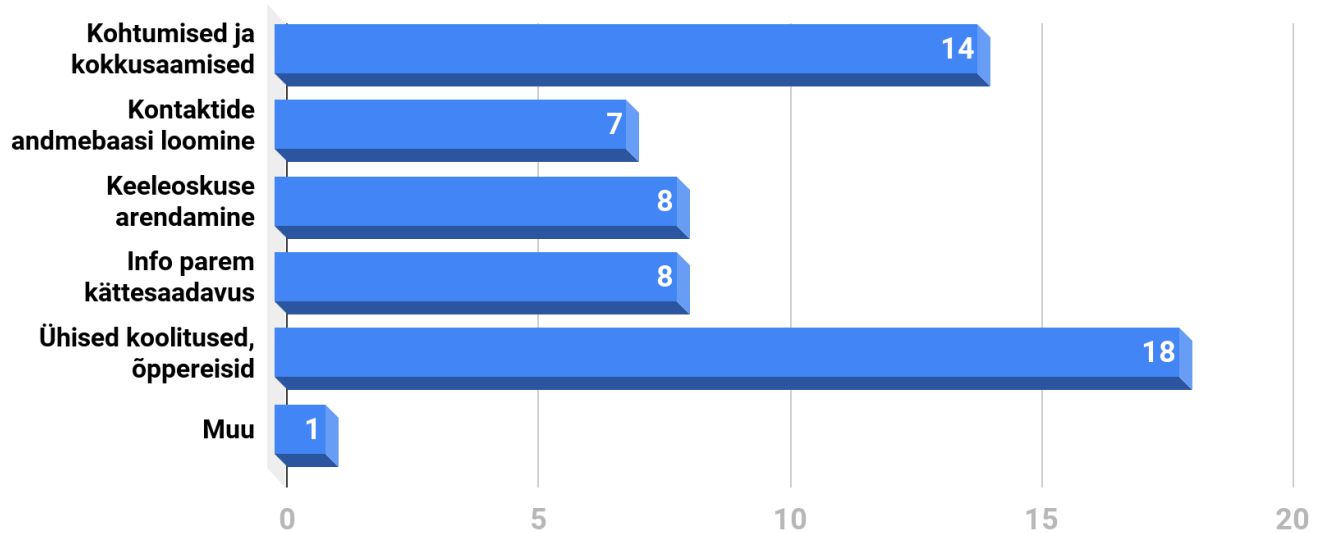
 Leedu	0	0	0
 Soome	3	3	6
 Valgevene	1	0	1
Muud	1	2	3
KOKKU	12	9	21

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

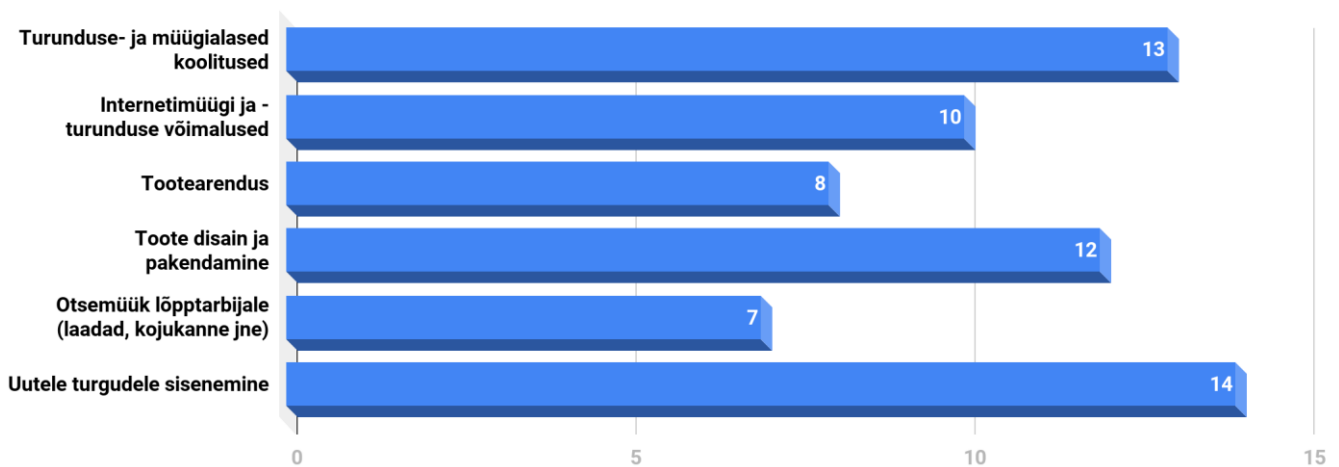

Arenguvajadused

Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

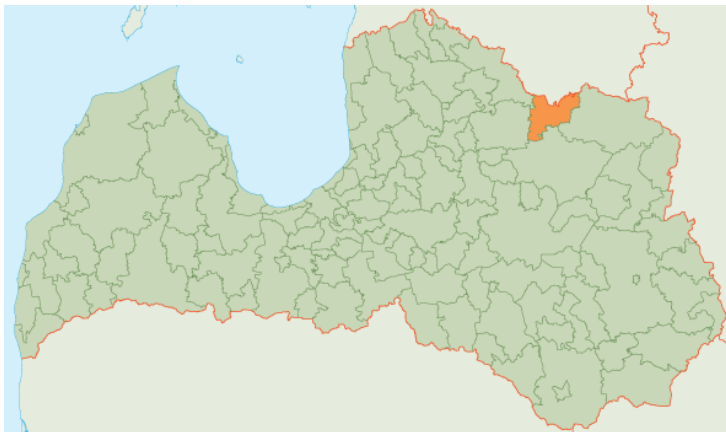

Ettevõtete koolitusvajadused

3. 5. Ape piirkond

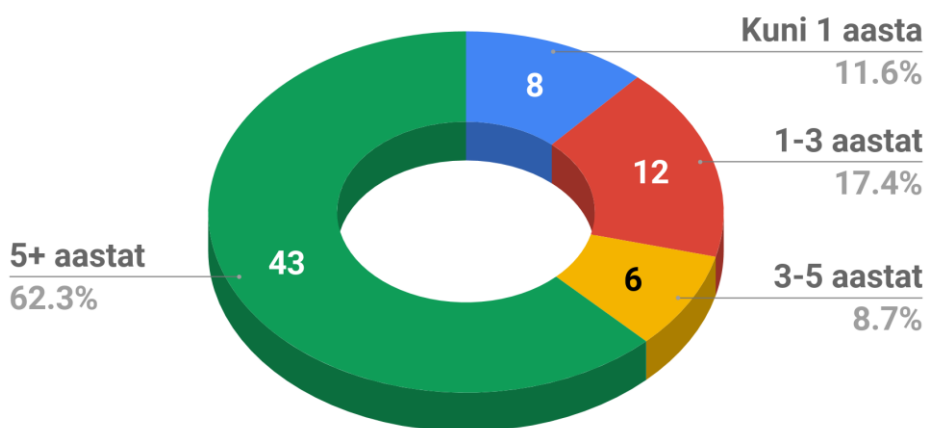
Piirkonna määratlus

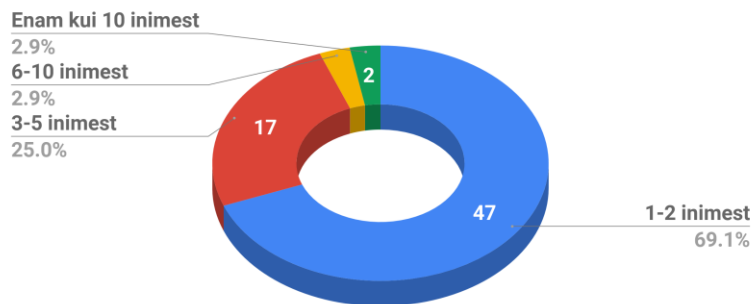
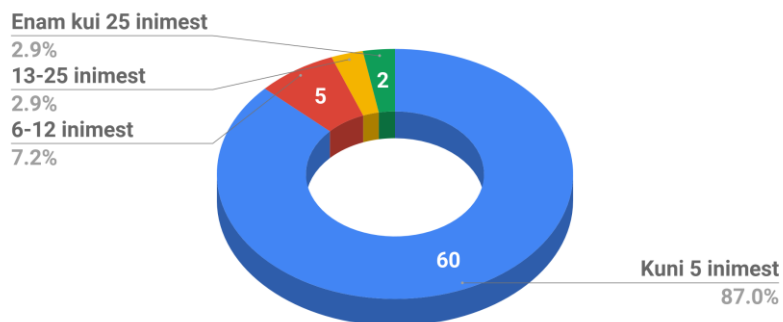
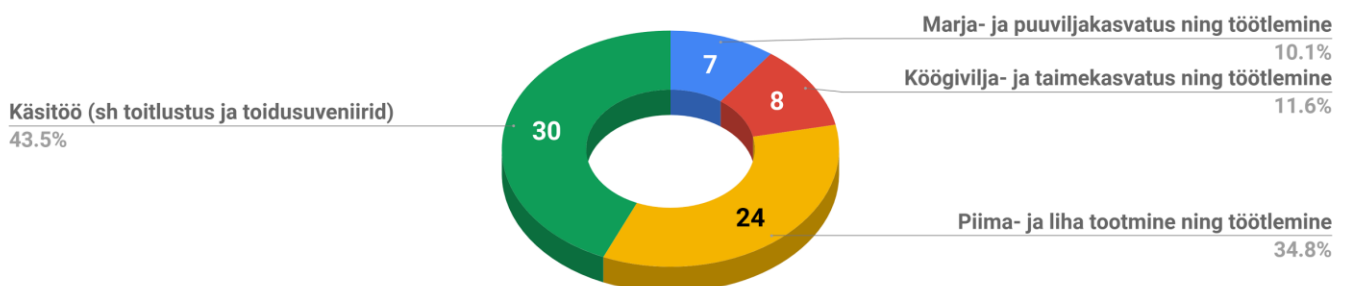

Ape piirkonnana mõistetakse käesoleva küsitluse raames Ape valda ning piirkondlik analüüs on tehtud selle valla ettevõtjate vastuste alusel. Kokku koguti Ape piirkonnast 69 vastust ehk 32,1% kõikidest küsitluse vastustest.

Ettevõtete üldandmed

Ettevõtte tegevusaeg

Ettevõttes aastaringselt tegutsevate inimeste arv

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

Ettevõtete põhitegevusvaldkond
Peamine tegevusvaldkond

Ettevõtete teine tegevusvaldkond				
Teine tegevusvaldkond	Ma rja-	Kö ögi	Pii ma	Kä sitö
Põhitegevusvaldkond				
Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine		0 ettevõtet	0 ettevõtet	0 ettevõtet
Köögivilja ja taimekasvatus ning töötlemine	2 ettevõtet		0 ettevõtet	1 ettevõtte
Piima ja liha tootmine ning töötlemine	3 ettevõtet	1 ettevõtte		4 ettevõtet
Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuveniirid)	2 ettevõtte	1 ettevõtte	1 ettevõtte	
Ainult põhivaldkond:				29 ettevõtet
Põhivaldkonnaga sama				35 ettevõtet

Ettevõtte täpsem tegevusvaldkond ja laienemiskavatsused

	Marjad- ja puuviljad			Köögivilja ja taimed			Piim ja liha		
Kasvatus/tootmine	5	4	1	7	4	3	21	9	12
Töötlemine	0	0	0	0	0	0	1	1	0

Mõlemad

2

1

2

Selgitus: Tabeli teisel real on välja toodud ettevõtete tegevusvaldkonnad ning esimeses veerus tegevuse täpsustus. Iga tegevusvaldkonna juurde kuulub kolm tabeliveergu, millest

- 1) esimene, valge veerg näitab kõiki vastavas valdkonnas ning alal tegutsevaid ettevõtteid,
- 2) teine, roheline veerg neid, kes plaanivad oma tegevust valdkonnas laiendada (n hakata kasvatamise kõrval ka töötleva või vastupidi) ning
- 3) kolmas, punane veerg neid, kellel laienemisplaanid puuduvad.

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Floristika

3.1%

Puu/Metall/Klaas

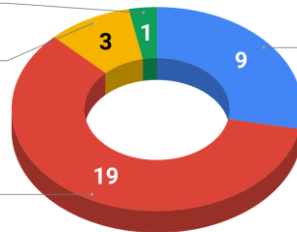
9.4%

Toit

59.4%

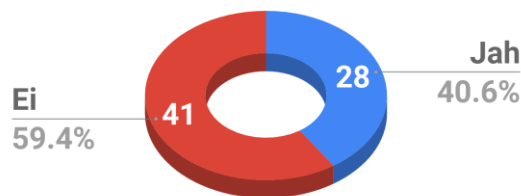
Tekstiil

28.1%

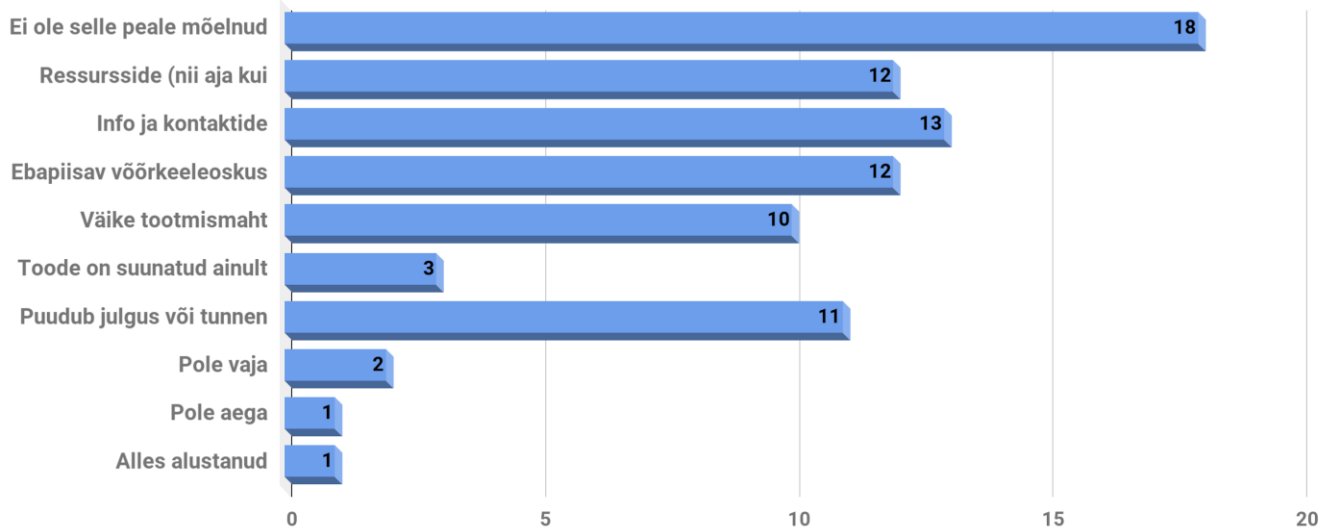

Koostöökogemus

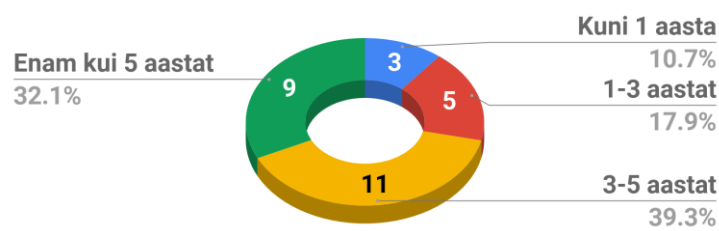
Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Rahvusvahelise koostöö puudumispõhjused

Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

Koostöökogemus riigiti

Riik	Nimetusi
------	----------

	Eesti 26
--	----------

	Venemaa 8
--	-----------

	Leedu 6
--	---------

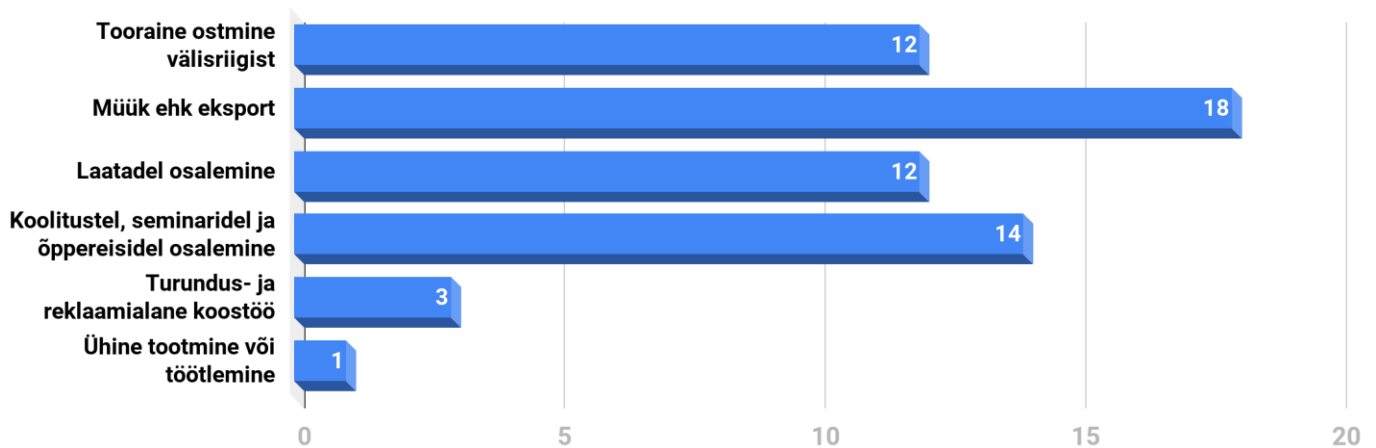
	Soome 1
--	---------

	Valgevene 4
--	-------------

Muud 11

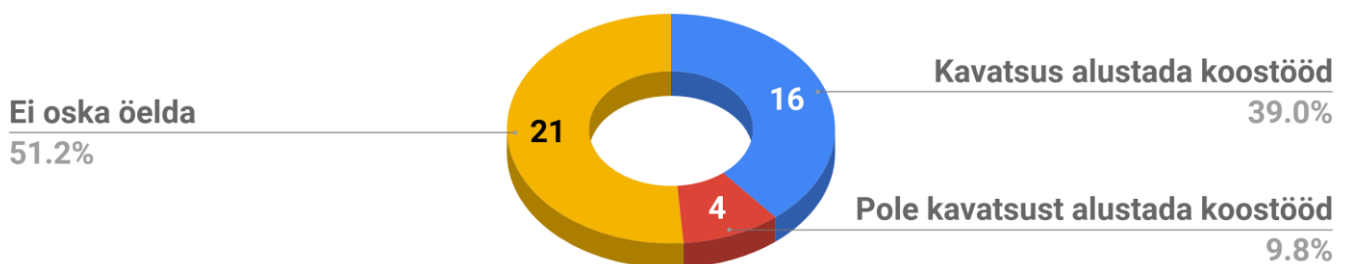
KOKKU 56

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

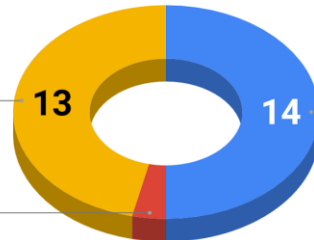
Koostöökogemus

Koostöö alustamise kavatsused

Koostöö arendamise kavatsused

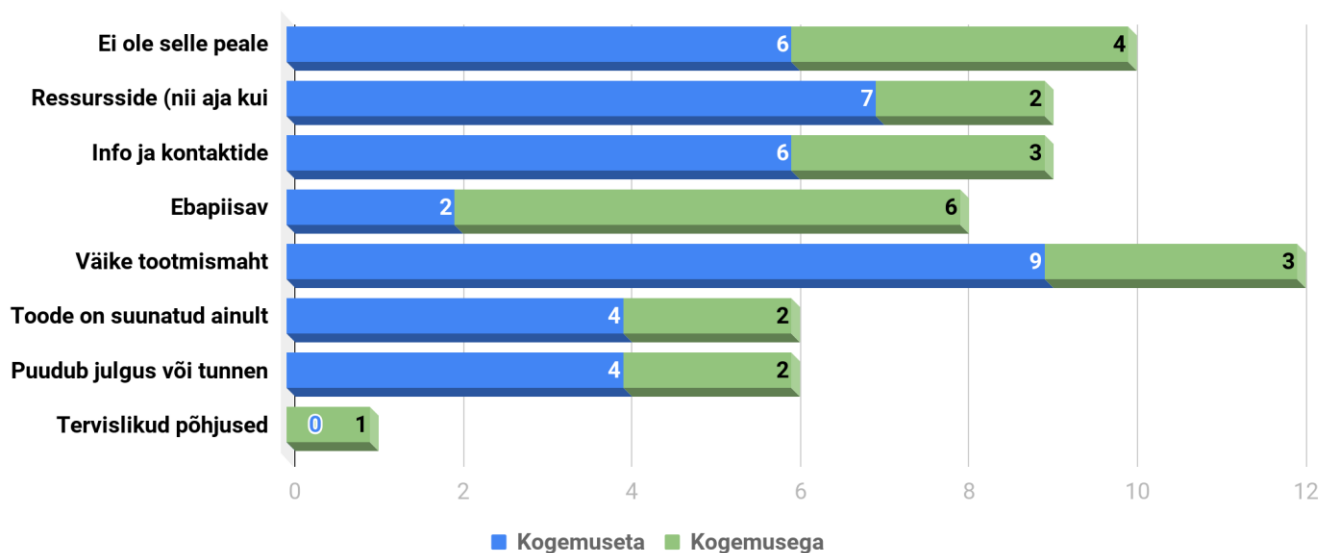
Ei oska öelda
46.4%

Kavatsus arendada koostööd
50.0%

Pole kavatsust arendada koostööd
3.6%

Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

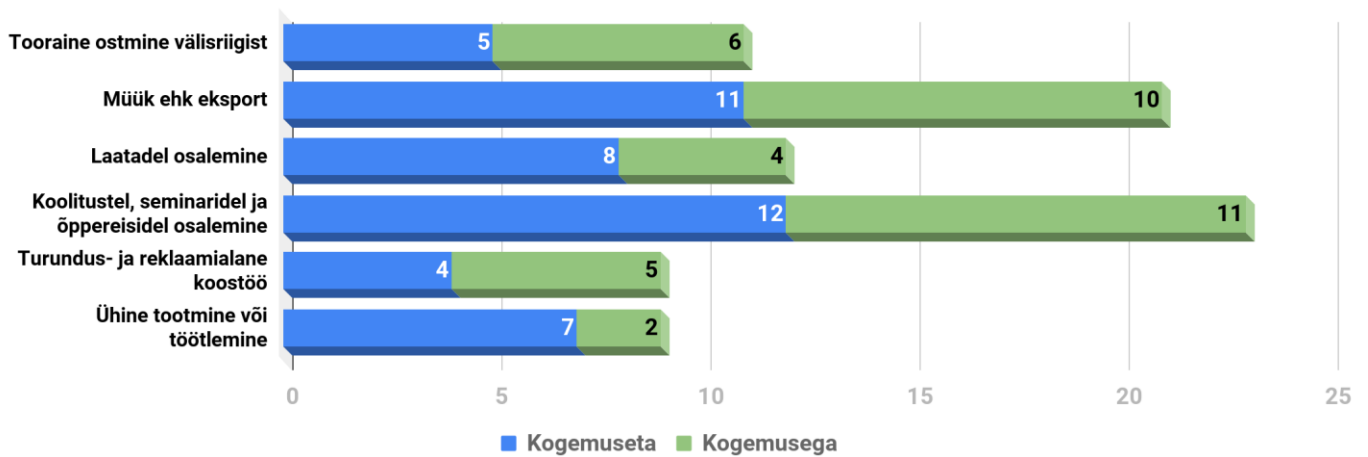

Koostöökavad riigiti

Riik	Kogemuseta	Kogemusega	Kokku
Eesti	15	13	28
Venemaa	8	11	19

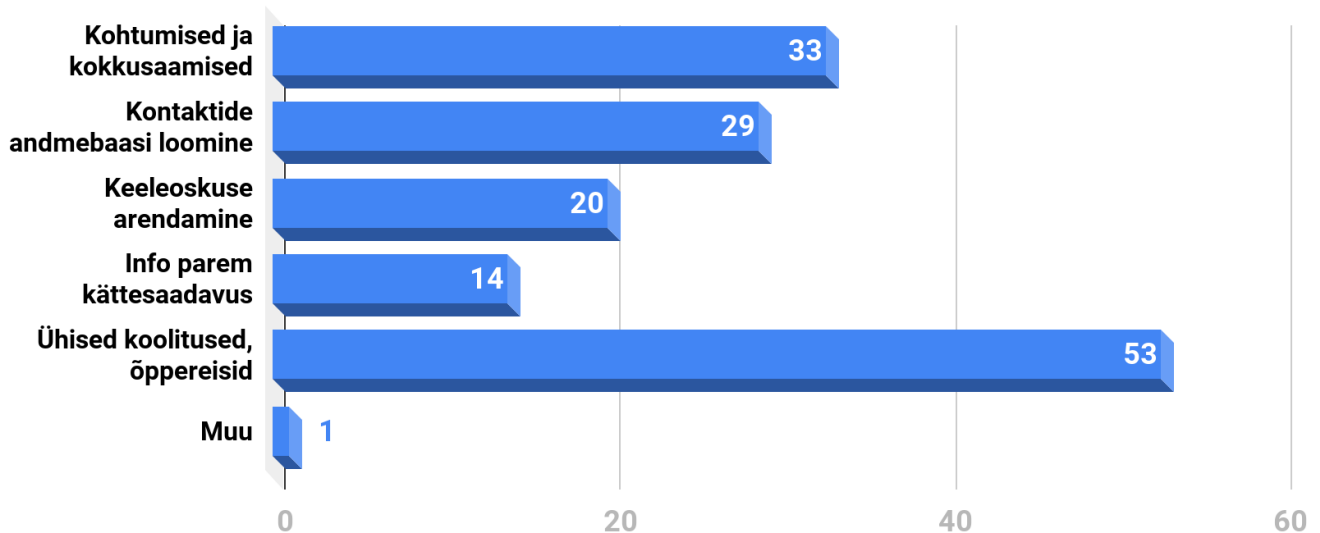
 Leedu	0	2	2
 Soome	0	0	0
 Valgevene	4	0	4
Muud	3	5	8
KOKKU	30	31	61

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

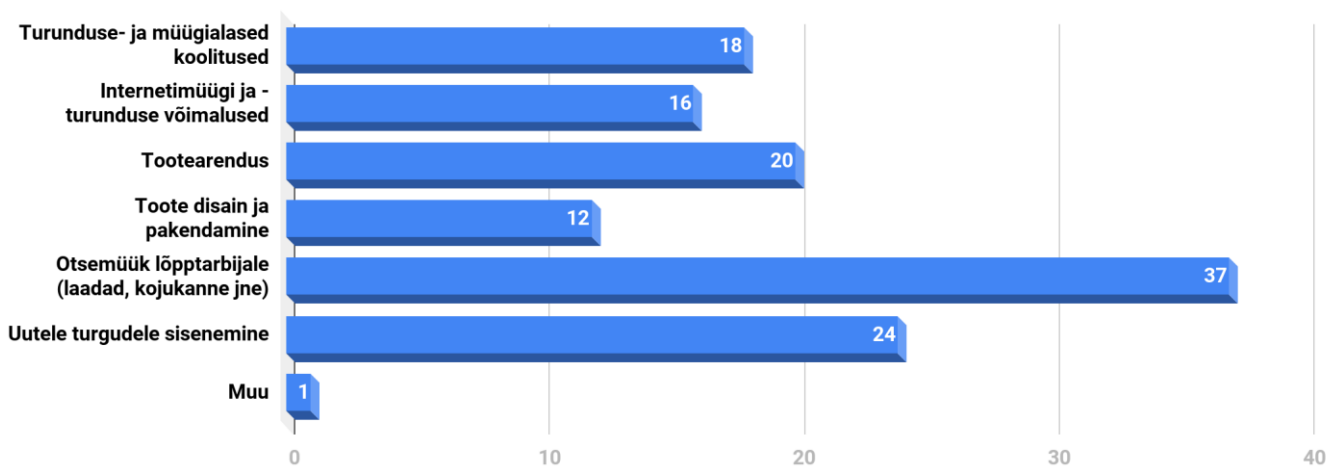

Arengevajadused

Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

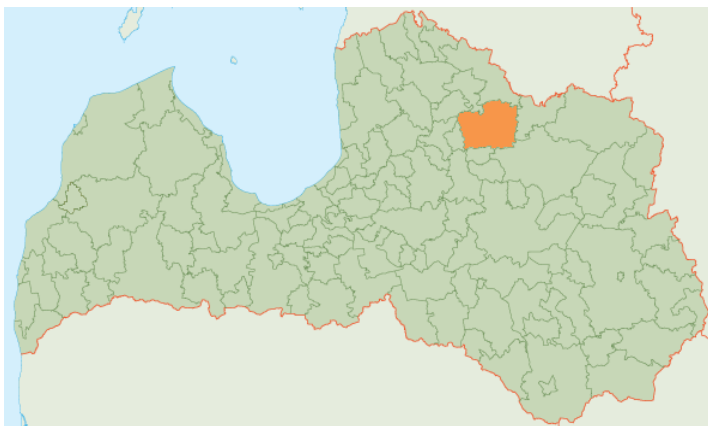

Ettevõtete koolitusvajadused

3. 6. Smiltene piirkond

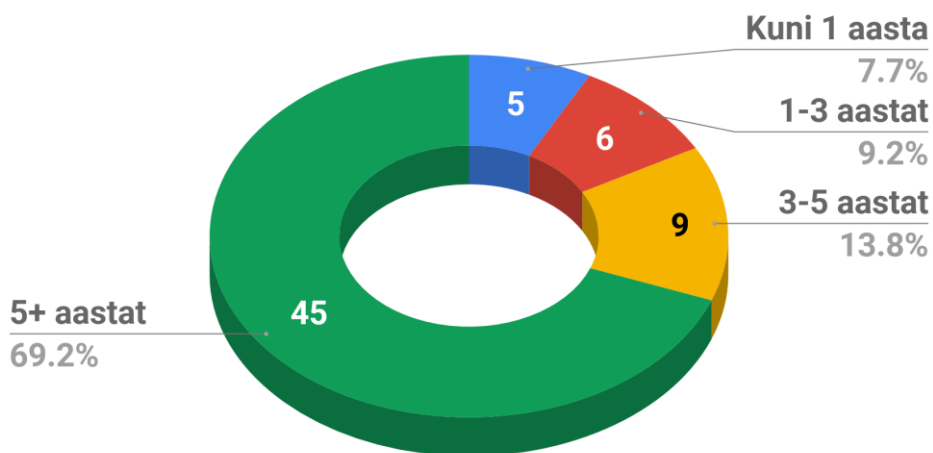
Piirkonna määratlus

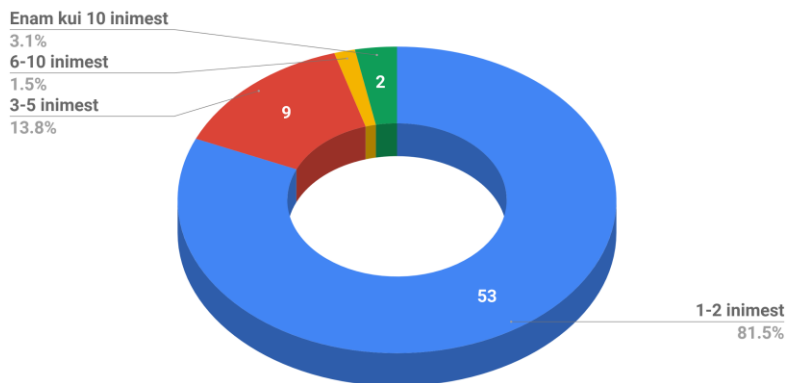
Smiltene piirkonnana mõistetakse käesoleva küsitluse raames Smiltene valda ning piirkondlik analüüs on tehtud selle valla ettevõtjate vastuste alusel. Kokku koguti Smiltene piirkonnast 65 vastust ehk 30,2% kõikidest küsitluse vastustest.

Ettevõtete üldandmed

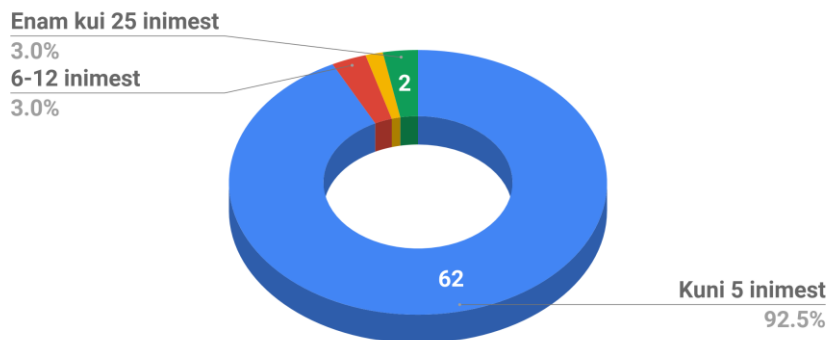
Ettevõtte tegevusaeg

Ettevõttes aastaringselt tegutsevate inimeste arv

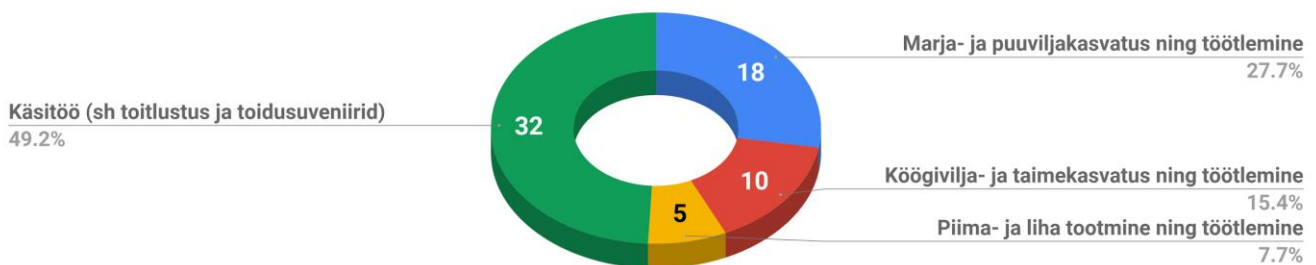

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

Ettevõtete põhitegevusvaldkond

Peamine tegevusvaldkond

Ettevõtete teine tegevusvaldkond				
Teine tegevusvaldkond	Ma rja-	Kö ögi	Pii ma	Kä sitö ..
Põhitegevusvaldkond				
Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine	2 ettevõtet	2 ettevõtet	1 ettevõte	0 ettevõtet
Köögililja ja taimekasvatus ning töötlemine	8 ettevõtet	2 ettevõtet	0 ettevõtet	1 ettevõte
Piima ja liha tootmine ning töötlemine	1 ettevõte	0 ettevõtet	3 ettevõtet	0 ettevõtet
Käsitöö (sh toitlustus ja toidusveniirid)	2 ettevõte	0 ettevõtet	1 ettevõte	7 ettevõtet
Ainult põhivaldkond:				35 ettevõtet
Põhivaldkonnaga sama				14 ettevõtet

Ettevõtte täpsem tegevusvaldkond ja laienemiskavatsused

	Marjad- ja puuviljad			Köögililja ja taimed			Piim ja liha		
Kasvatus/tootmine	13	2	11	9	5	4	1	1	0

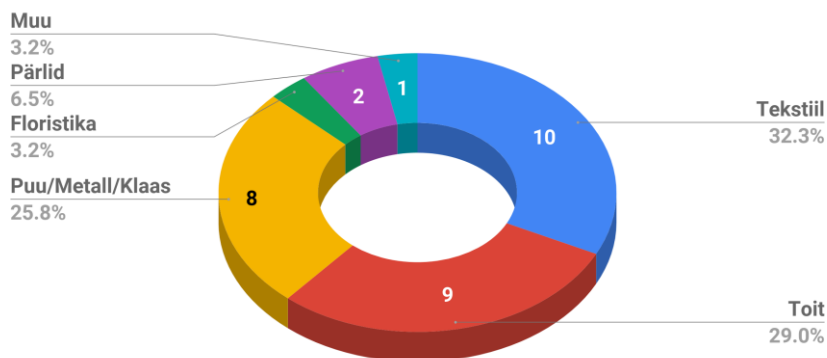
Töötlemine	1	1	0	0	0	0	2	1	1
Mõlemad	4			1			2		

Selgitus: Tabeli teisel real on välja toodud ettevõtete tegevusvaldkonnad ning esimeses veerus tegevuse täpsustus. Iga tegevusvaldkonna juurde kuulub kolm tabeliveergu, millest

- 1) nesimene, valge veerg näitab kõiki vastavas valdkonnas ning alal tegutsevaid ettevõtteid,
- 2) teine, roheline veerg neid, kes plaanivad oma tegevust valdkonnas laiendada (n hakata kasvatamise kõrval ka töötleva või vastupidi) ning
- 3) kolmas, punane veerg neid, kellel laienemisplaanid puuduvad.

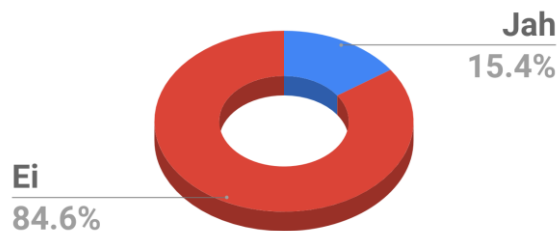
Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

Käsitööettevõtete tegevusvaldkonnad

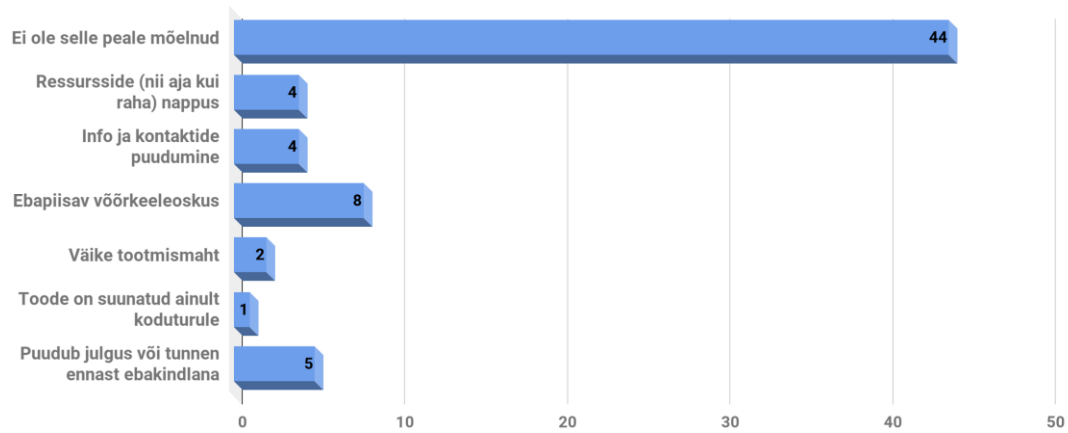

Koostöökogemus

Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Rahvusvahelise koostöö puudumispõhjused

Rahvusvahelise koostöö kogemuse pikkus

Koostöö kogemus riigiti

Riik Nimetusi

 Eesti 8

 Venemaa 1

 Leedu 7

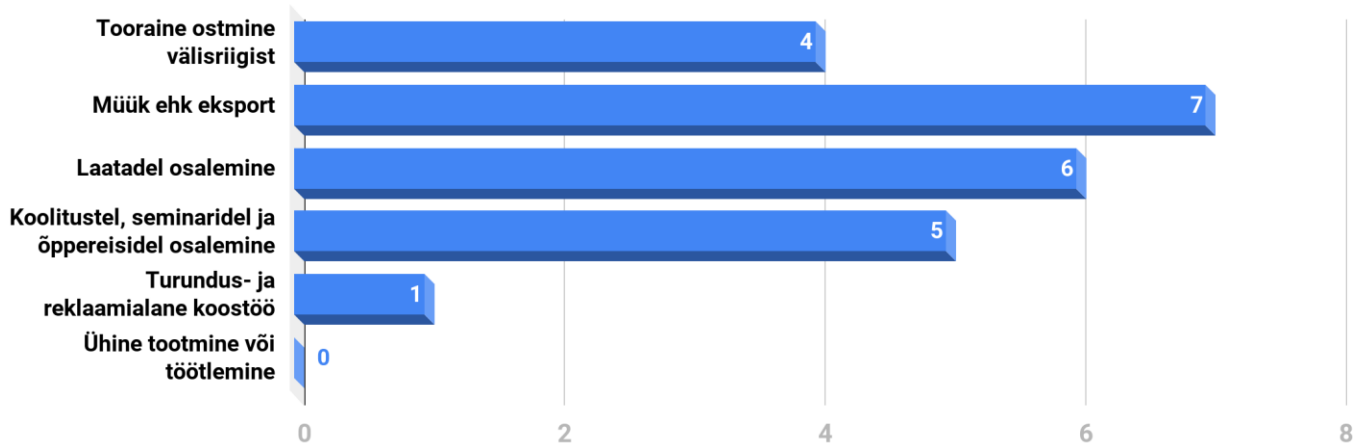
 Soome 0

 Valgevene 1

Muud 5

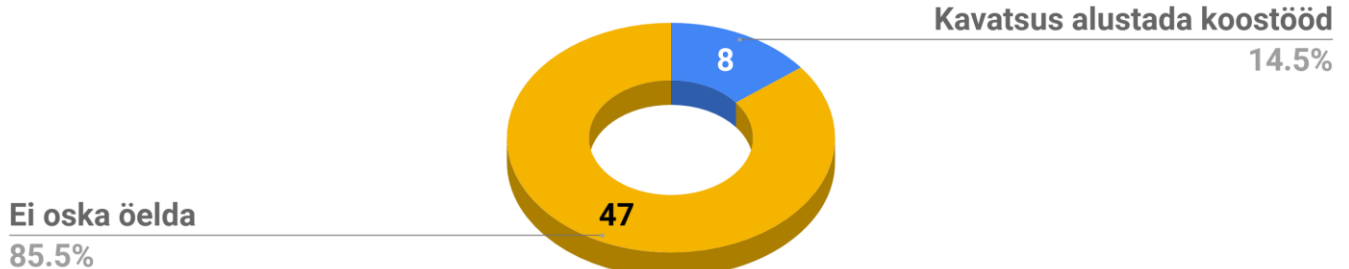
KOKKU 22

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

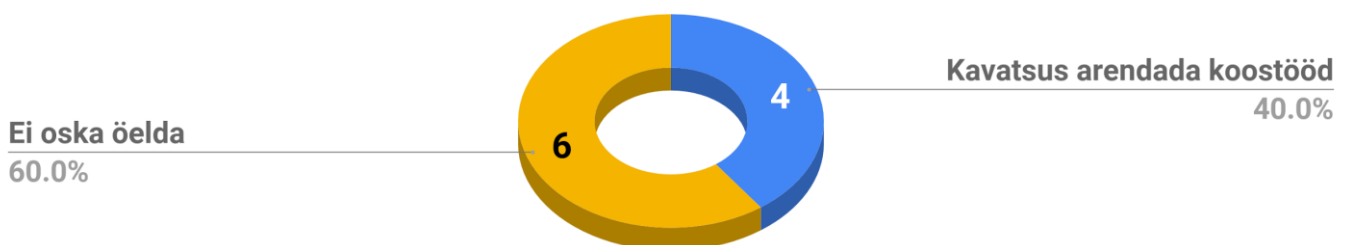

Koostöökogemus

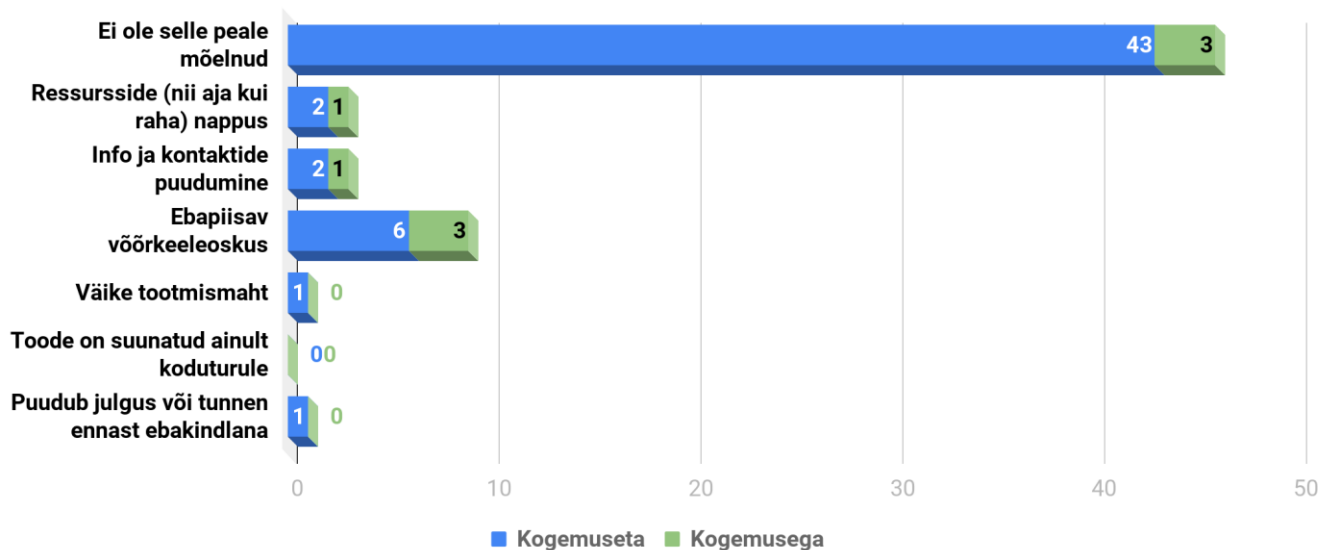
Koostöö alustamise kavatsused

Koostöö arendamise kavatsused

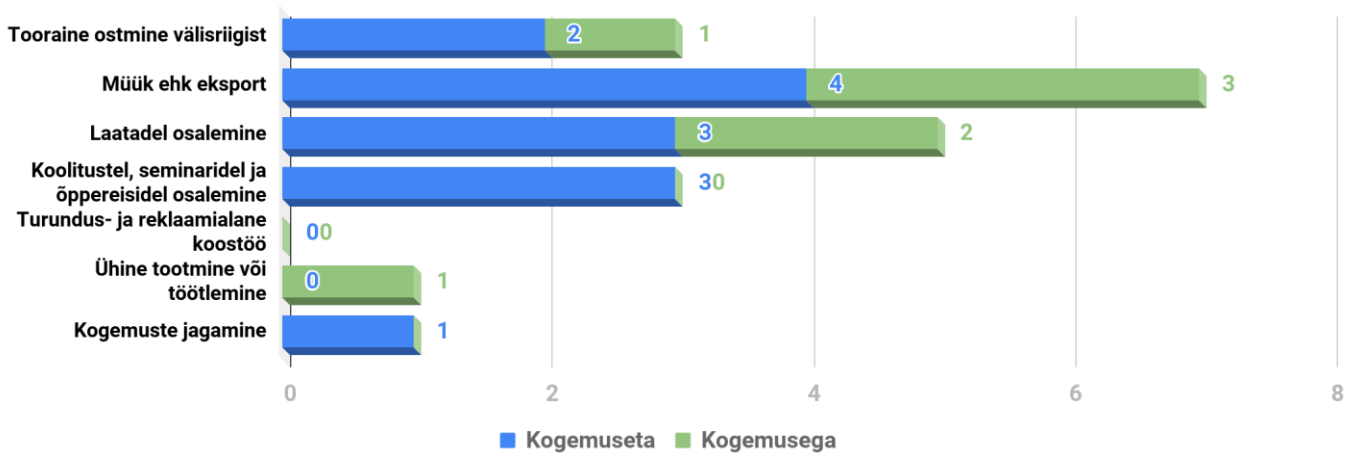

Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

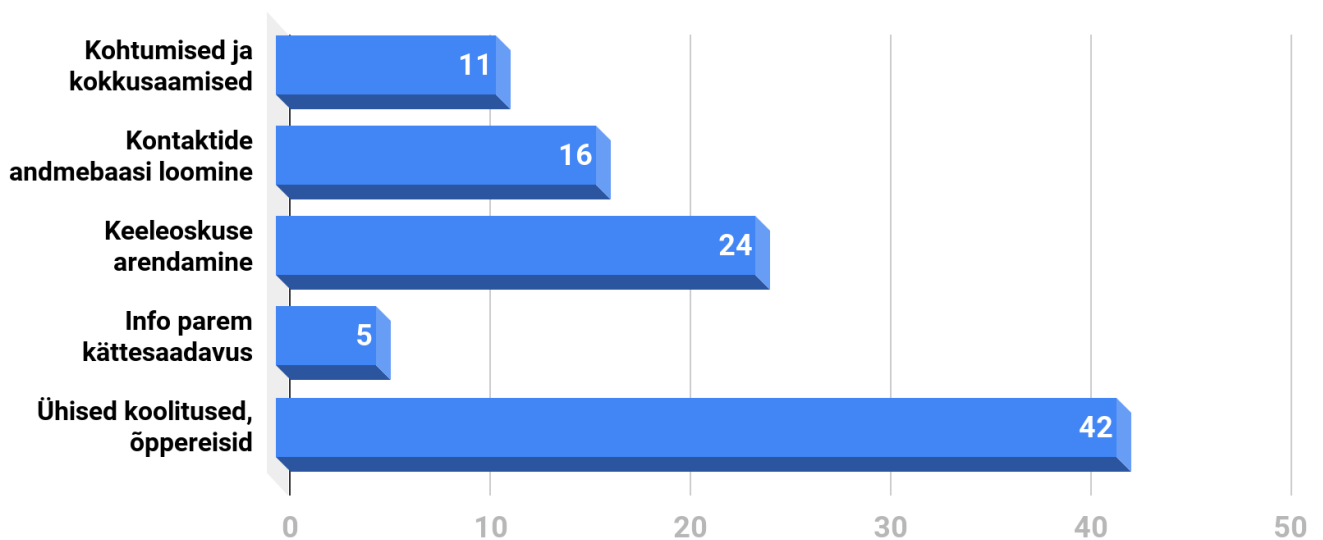
Koostöökavad riigiti			
Riik	Kogemusega	Kogemuseta	Kokku
Eesti	4	8	12
Venemaa	0	2	2
Leedu	2	4	6
Soome	0	0	0
Valgevene	0	1	1
Muud	3	0	3
KOKKU	9	15	24

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

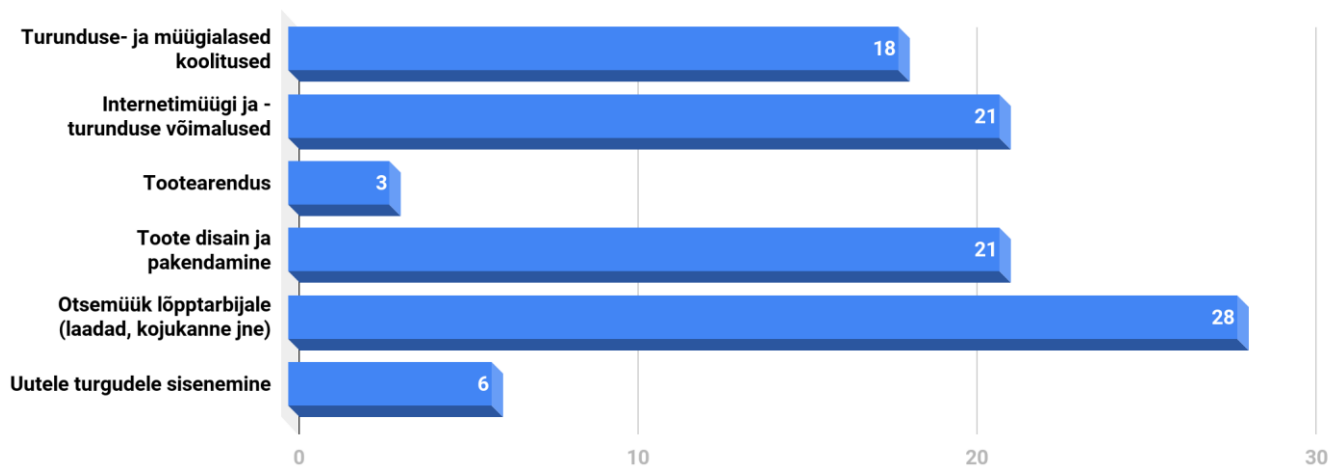

Arengevajadused

Ettevõtete arenevajaduste kaardistamine

Ettevõtete koolitusvajadused

4. Vastused valdkonniti

4. 1. Lühikokkuvõte

Põllumajanduslike valdkondade jaotus on üldjoontes ühtlane ning levinuim põhivaldkond on piima ja liha valdkond (22,3%), millele järgneb marjade ja puuviljade valdkond (19,1%) ja köögiviljade ja taimede valdkond (15,8%).

Üldjoontes on nii Eestis kui ka Lätis ettevõtete tegevusvaldkondade jaotused sarnased üldisele jaotusele, selle vahega, et Eestis on jaotus pisut ühtlasem (käsitöö 37,0%; piim ja liha 23,5%; marjad ja puuviljad ning köögiviljad ja taimed mõlemad 19,8%), kui Lätis on vahed märgatavamad (käsitöö 46,3%; piim ja liha 21,6%; marjad ja puuviljad 18,7% ning köögiviljad ja taimed 13,4%).

Enim nimetatud tegevusvaldkonna, käsitöö esindajaid on protsentuaalselt enim Lätis: Smiltene (34,6% käsitöö valdkonna esindajatest), järgneb Ape (32,6%). Enim piima ja liha tootjaid ning töötlejaid (50%) on samuti Ape piirkonnast nagu ka köögivilja- ja taimekasvatajaid (34,6%). Setomaa paistab silma marja- ja puuviljakasvatajate ning töötlejatega, sest 56,5% kõikidest vastava tegevusvaldkonna esindajatest on pärit Setomaa piirkonnast.

Ettevõtete tegevusaja osas paistab silma köögivilja- ja taimekasvatajate ning töötlejate pikk kogemus, sest selles valdkonnas on 83,3% kõikidest vastanud ettevõtetest tegutsenud enam kui 5 aastat. Piima ja liha tootmise ja töötlemise valdkonnas on vastav osakaal 74,5%. Marja- ja puuviljakasvatajate hulgas on vastav osakaal 51,2% ja käsitöölise hulgas 51%.

Piima ja liha tootjate valdkonnas on märgatav ettevõtete suurus, sest seal on 1-2 aastaringsetel kaasatud inimesega vaid 63,8% ettevõtetest ning võrdlemisi suur 3-5 inimesega ettevõtete osakaal (25,5%). Teiste valdkondade ettevõtetes on ülekaalukas kuni 2-liikmeline põhimeeskond (vahemikus 78-81%). Kõrghooajal ettevõtetes tegutsevate inimeste arv on ülekaalukalt võrdlemisi väike köögiviljade ning taimede valdkonnas koguni 94,1%, teistes valdkondades 82-86%.

Üldiselt on valdkonniti levinud ainult põhivaldkonnale keskendumine ning käsitöö osas on see nii 84,5% ettevõtetest. Piima ja liha valdkonnas on vastav osakaal 76,8% ning marjade ja puuviljade osas 71,3%. Juurviljade ja taimede vallas tegeleb aga rohkem ettevõtteid ka muu tegevusega ning ainult põhivaldkonnas tegutsevate ettevõtete osakaal on 58,5%.

Marja- ja puuviljakasvatajate hulgas on märkimisväärne nii tootmise kui ka töötlemisega tegelevate ettevõtete suur osakaal (39%). Köögiviljade ja taimede ning piima ja liha osas on aga ülekaalukas ainult

kasvatajate/tootjate osa (vastavalt 73,5% ja 66%). Kõige enam ainult töötlevaid ettevõtteid on piima ja liha valdkonnas (8,5%).

Käsitöövaldkondadest on populaarseimad toit (sh toitlustus ja toidusuveniirid) (34,7%), tekstiil (29,7%) ja puu/metall/klaas (21,8%).

Rahvusvahelise koostöökogemuse osas paistavad silma piima ja liha tootjad, kellel varasem kogemus on koguni 34% kõigist vastanutest. Teistel jääb varasem koostöökogemus 20-27% vahemikku. Peamiseks põhjuseks, miks seesugune kogemus puudub on üldjuhul asjaolu, et sellele pole mõeldud, kuid näiteks piima ja liha valdkonnas on populaarseimaks valikuks väike tootmismahd, mis on ka teistes valdkondades üsna arvukalt esindatud vastusevariant.

Pikima koostöökogemusega paistavad silma piima ja liha valdkonna ettevõtjad, kus enam kui 5-aastase kogemusega on 43,8% ettevõtetest. Ka käsitöö valdkonnas on kogemusi palju ning enam kui 5 aastat on rahvusvahelist koostööd teinud 34,6% koostöökogemusega ettevõtetest. Marja- ja puuvilja valdkonnas paistab silma 1-3-aastase koostöökogemusega ettevõtete suur osakaal (50%).

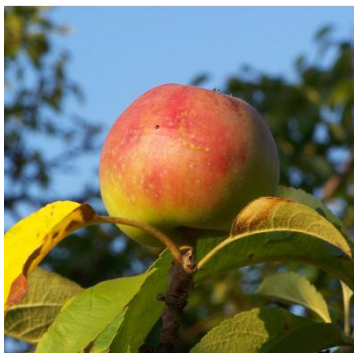
Koostööpartnerite osas tuleb selgesti esile paari Läti marjade ja puuviljade valdkonna esindajate rikkalik koostöökogemus, mille raames nimetatakse riike Kasahstanist ja Iisraelist Ameerika Ühendriikideni. Teistes valdkondades paistab silma Läti ettevõtjate aktiivne koostöö Eestiga. Käsitöövaldkonnas on oluline Eesti ettevõtete partnerlus Soomega ja Läti ettevõtete koostöö Leeduga.

Peamiseks koostöövaldkondadeks on põllumajandusettevõtetele tooraine ostmine, piima ja liha puhul ka eksport ja koolitused ning köögiviljade ja taimede valdkonnas laatadel osalemine. Käsitöö valdkonnas on peamised rahvusvahelised kogemused saadud müügi valdkonnas.

Rahvusvahelise koostöö alustamise osas on positiivseimad marjade ja puuviljade valdkonna ning käsitöö valdkonna esindajad, kus konkreetseid kavatsusi kinnitavad vastavalt 32,3% ja 28,8%. Teistes valdkondades on vastav osakaal 22-23%. Koostöö arendamise osas on sarnaselt positiivsed plaanid piima ja liha ning marjade ja puuviljade valdkondade esindajatel, kus selged arendusplaanid on 80% ettevõtetest. Teistes valdkondades on arendusplaanidega ettevõtete osakaal 55-58%. Koolitusvaldkondadest on kõikides valdkondades olulisel kohal otsemüük, samas on igal valdkonnal ka omad spetsiifilised olulisimad teemad - marjade ja puuviljade osas internetimüük ja uued turud, köögiviljade osas turundus ja uued turud, piima ja liha valdkonnas turundusteemad ning käsitöö valdkonnas toote disain ja pakendamine.

4. 2. Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine

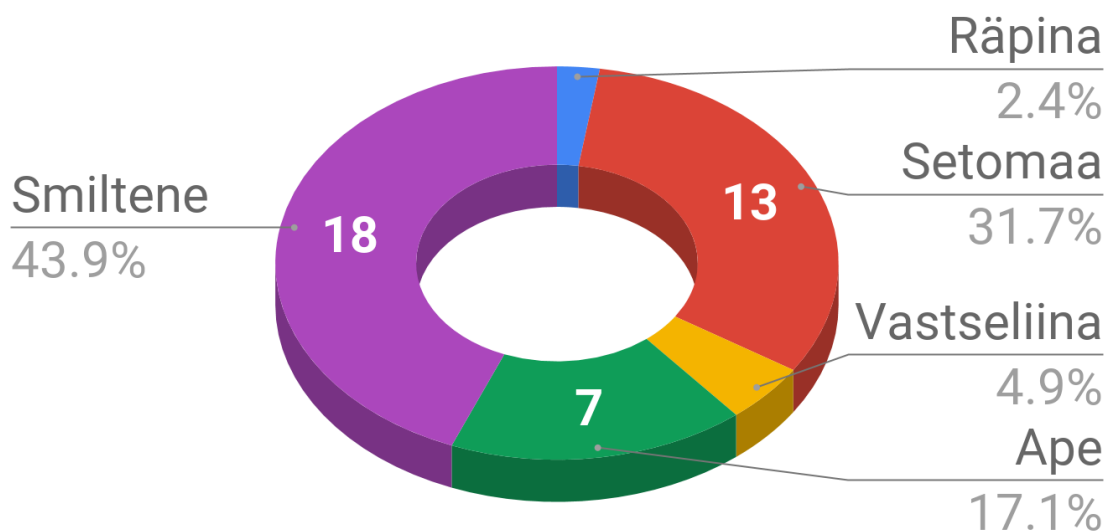
Valdkonna määratlus

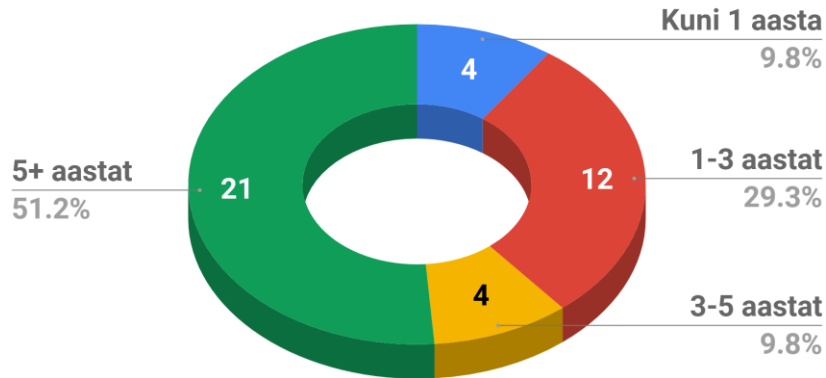
Marja- ja puuviljakasvatajate ning -töötajate valdkonnaanalüüsi osas on arvesse võetud ettevõtteid, kes on määratlenud vastavat tegevusvaldkonda oma põhitegevusena. Seejuures ei ole ettevõtete puhul täpsustatud, kas nad tegelevad marjade või puuviljade kasvatamise/töötlemisega.

Ettevõtete üldandmed

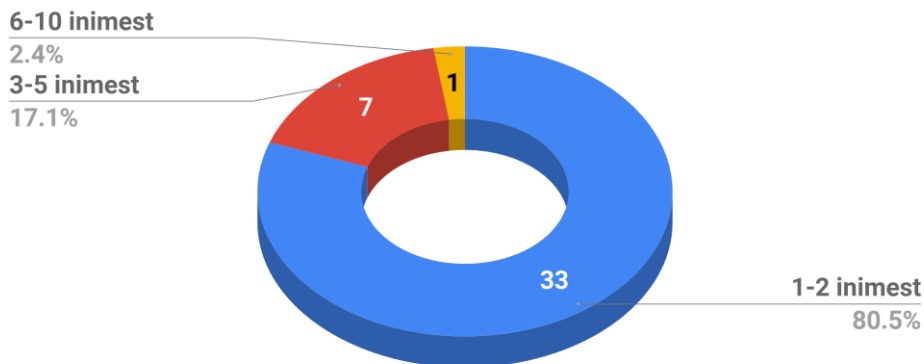
Ettevõtjate piirkondlik jaotus

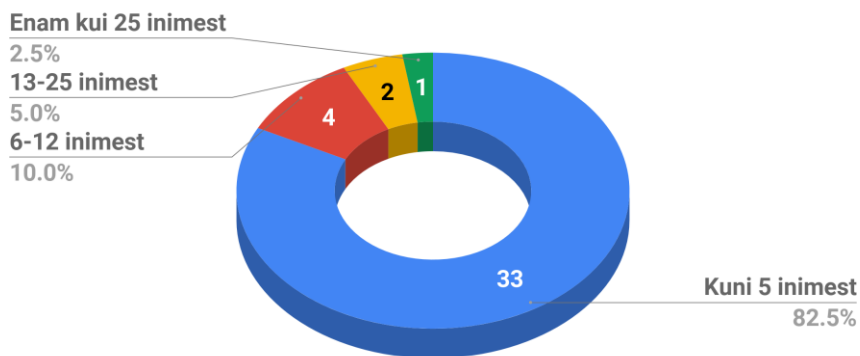
Ettevõtte tegevusaeg

Ettevõttes aastaringsest tegutsevate inimeste arv

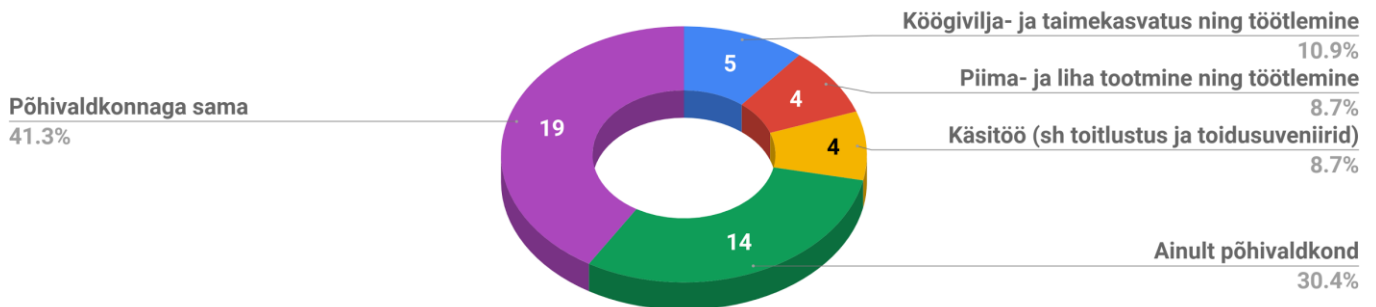

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

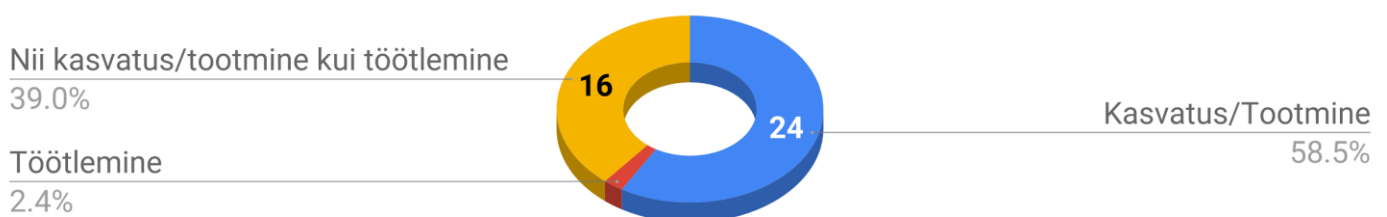

Ettevõtete tegevus

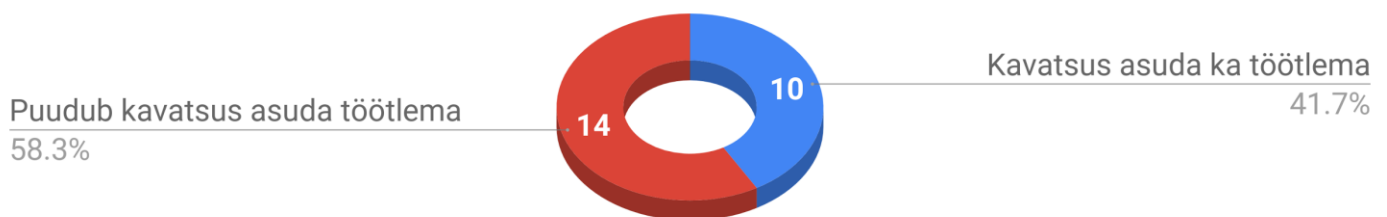
Ettevõtete teised tegevusvaldkonnad

Kasvatajate-tootjate ning töötlejate jaotus

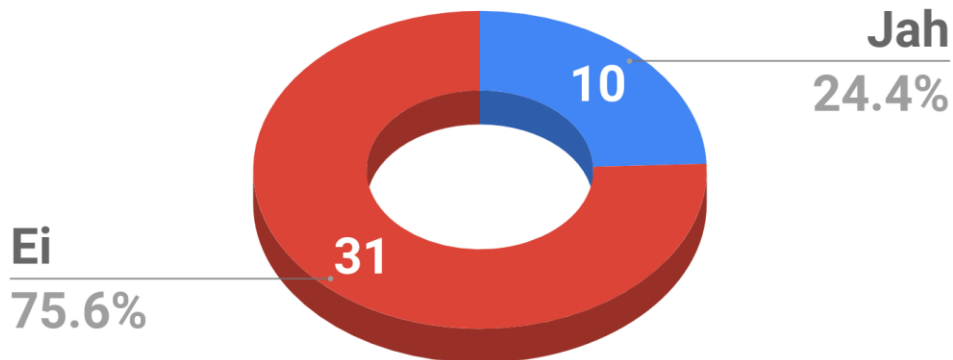
Kasvatajate-tootjate laienemisplaaniid

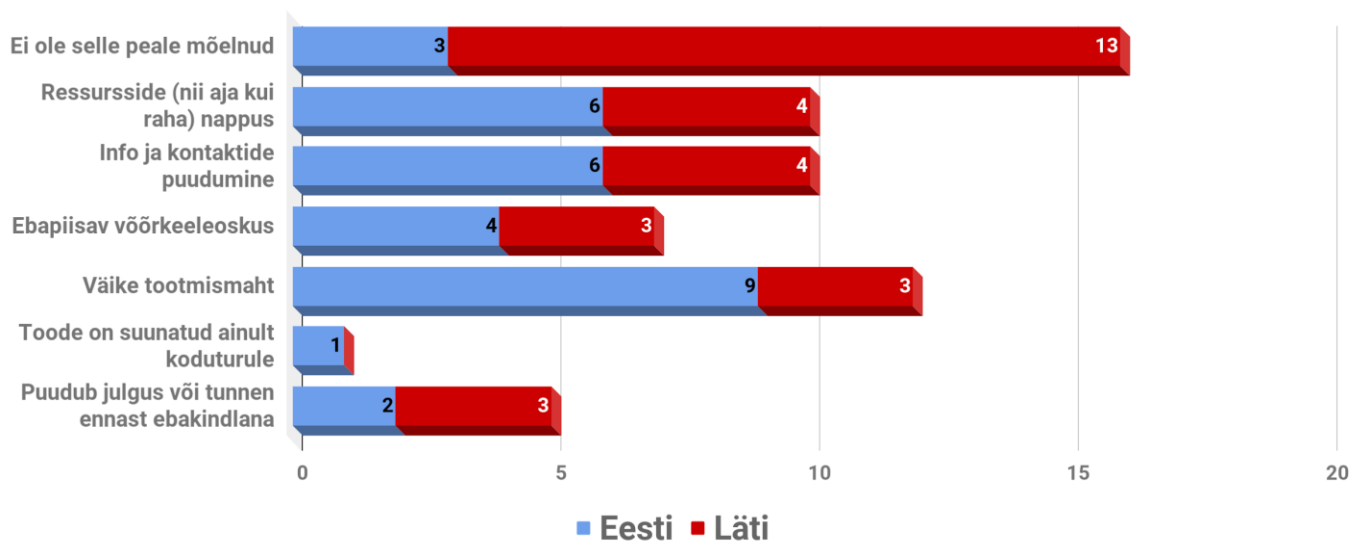
Valdkonnas on ainult üks vaid töötlemisega tegelev ettevõtte, millel on plaan asuda ka marju ja/või puuvilju kasvatama.

Koostöökogemused

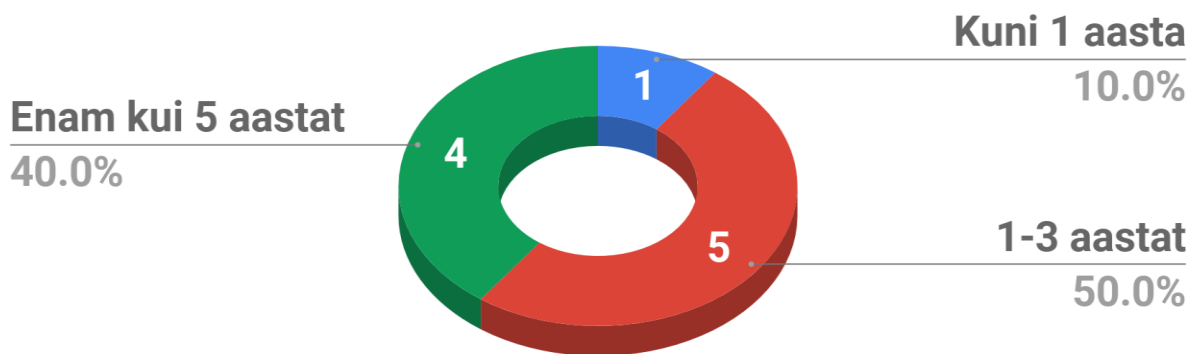
Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Varasema koostöökogemuse puudumispõhjused

Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

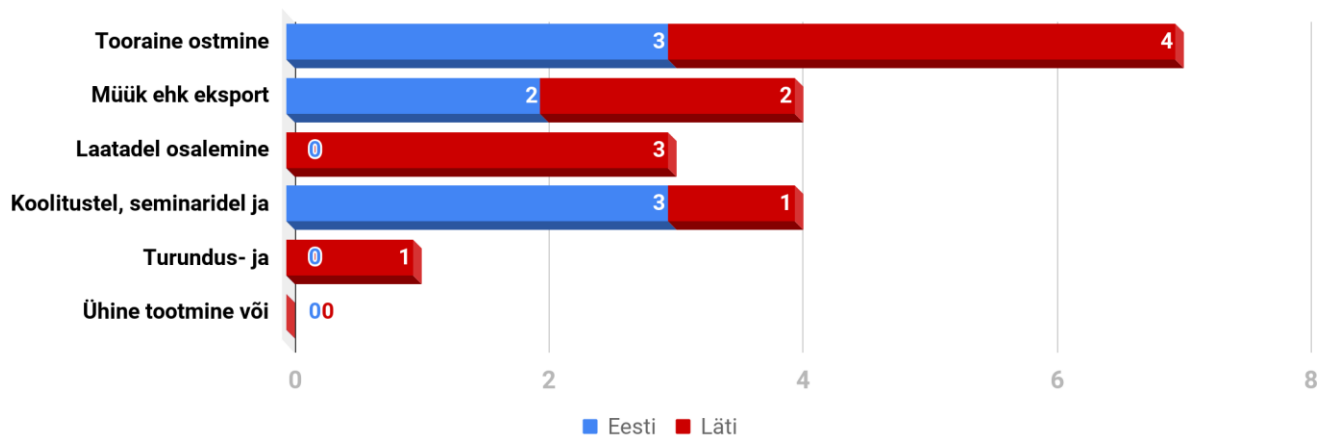

Koostöökogemus riigiti			
Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	2	4	6
Venemaa	0	2	2
Leedu	0	2	2
Soome	1	1	2
Valgevene	0	0	0
Muud	2	9	11
KOKKU	5	18	23

Lätis on nimetatud muude riikidena korra Rootist, Saksamaad, Hispaaniat, Prantsusmaad, Hollandit, Ühendkuningriiki, Ameerika Ühendriike, Iisraeli ja Kasahstani.

Eestis on nimetatud muude riikidena Saksamaad ja Poolat (viimane täpsustusega “istikute ostmine”).

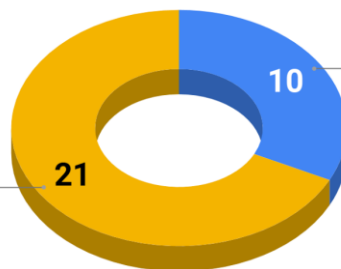
Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

Koostöökavad

Koostöö alustamise kavatsused

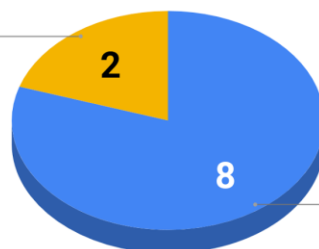
Ei oska öelda
67.7%

Kavatsus alustada koostööd
32.3%

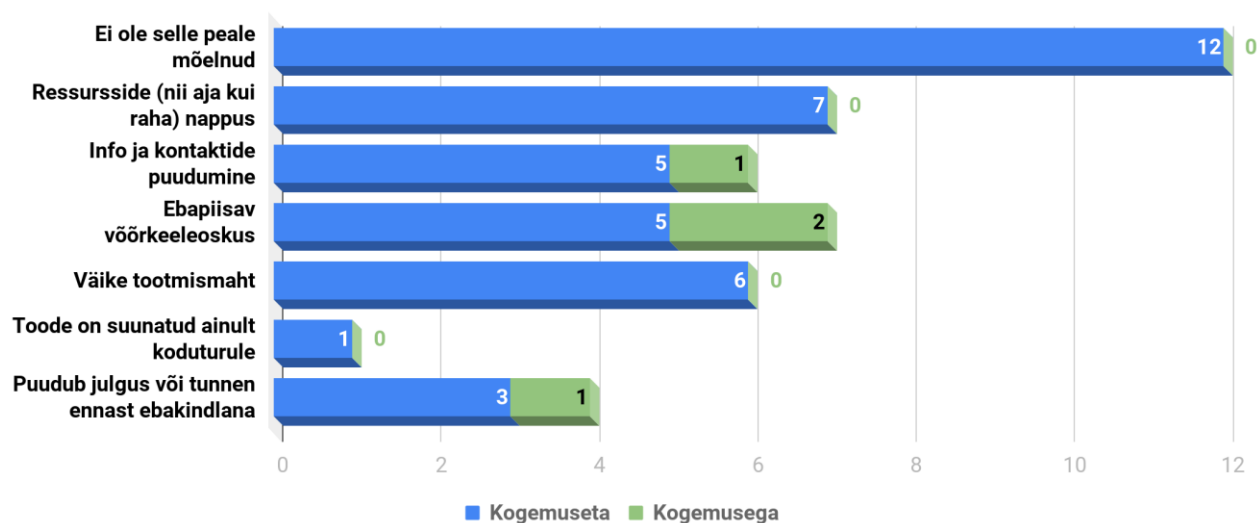
Koostöö arendamise kavatsused

Ei oska öelda
20.0%

Kavatsus arendada koostööd
80.0%

Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

Koostöökavad riigiti

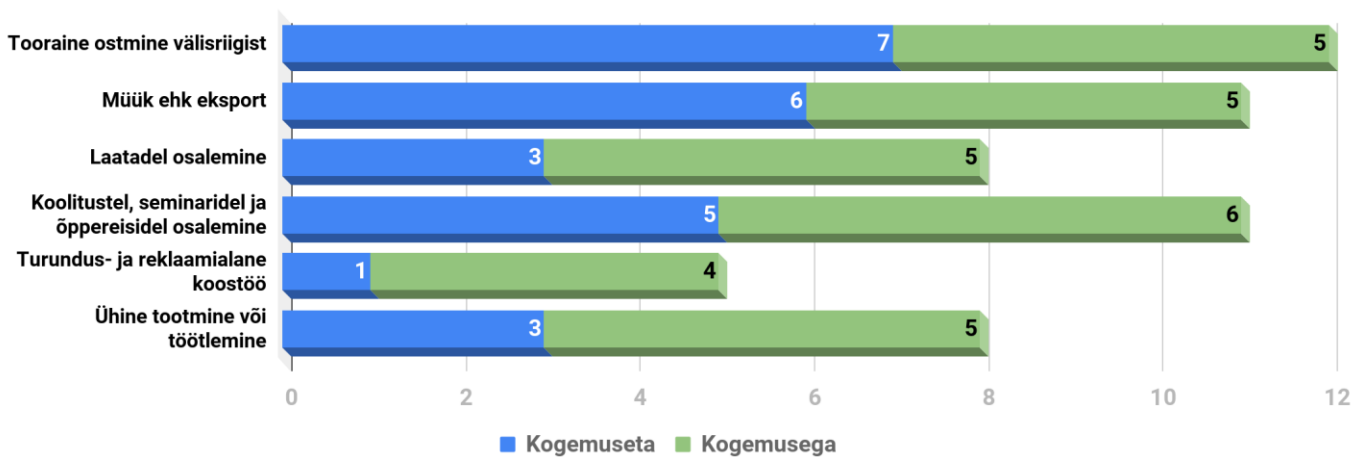
Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	7	7	14
Venemaa	3	3	6
Leedu	0	2	2
Soome	6	0	6
Valgevene	0	3	3
Muud	5	5	10
KOKKU	21	20	41

Läti ettevõtted nimetavad võimalike partneritena muudest Poolat, Norrat, Taanit, Ühendkuningriiki ja Araabia Ühendemiraate.

Eesti ettevõtted on muude võimalike partneritena nimetanud Poolat, Rootsit, Itaaliat, Prantsusmaad ja

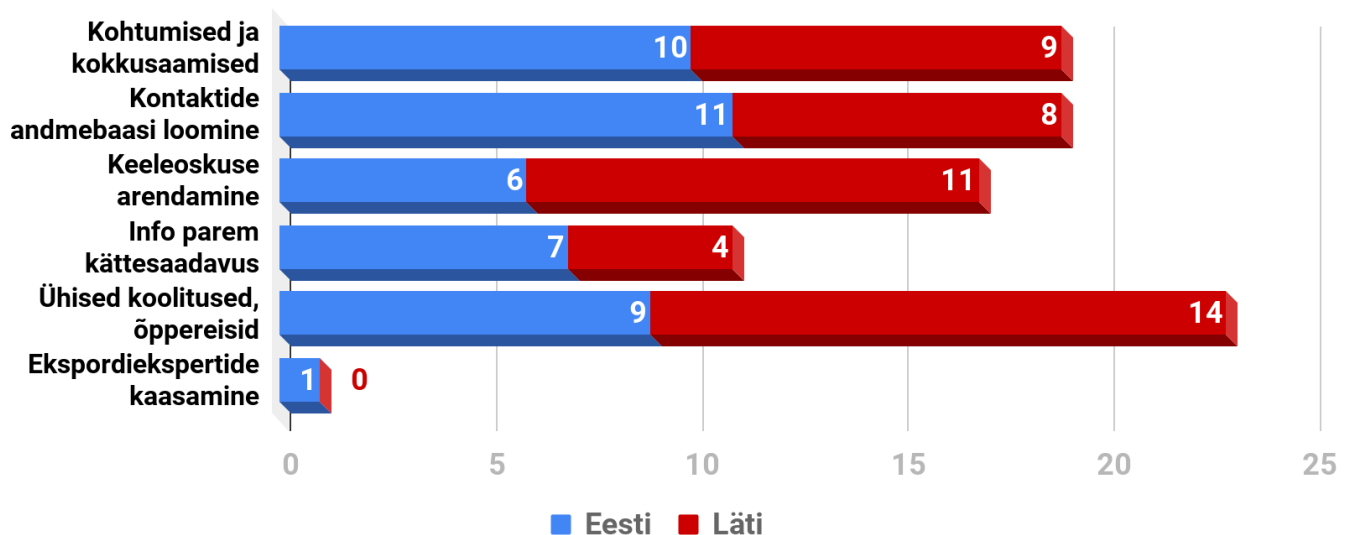
Austriat.

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

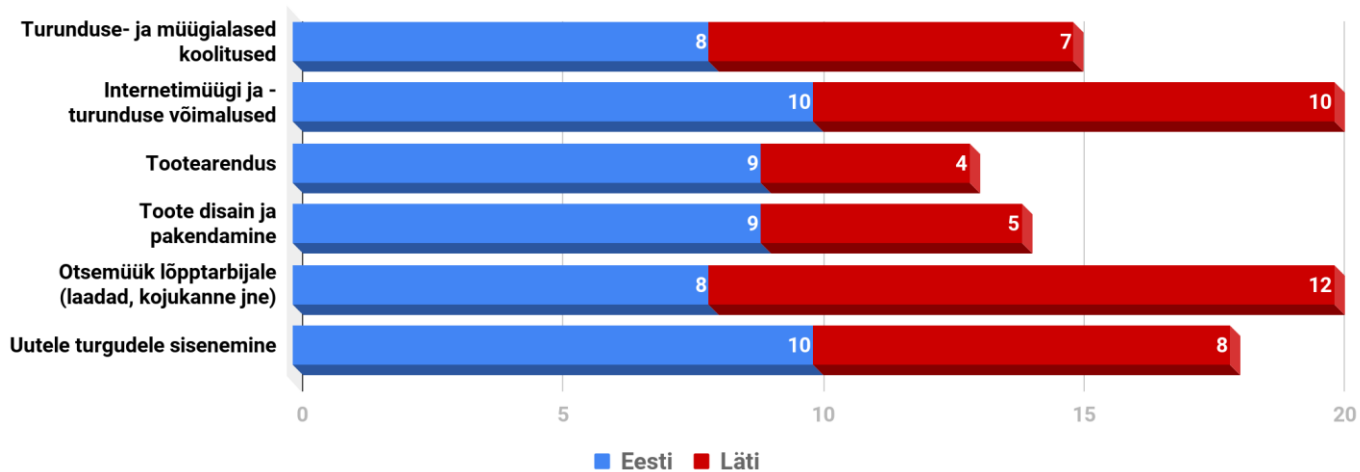

Ettevõtete arenguvajadused

Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

Ettevõtete koolitusvajaduste kaardistamine

4. 3. Köögivilja- ja taimekasvatus ning töötlemine

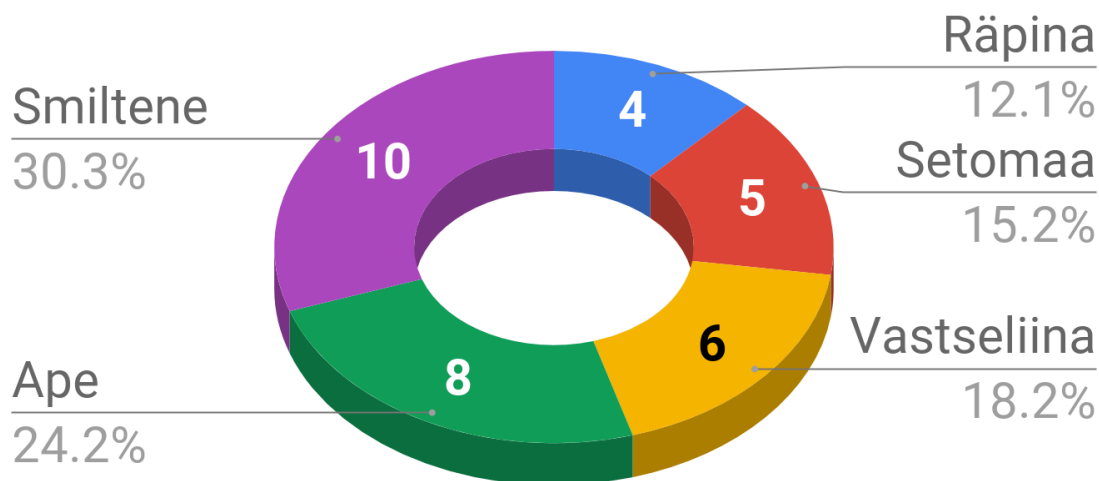
Valdkonna määratlus

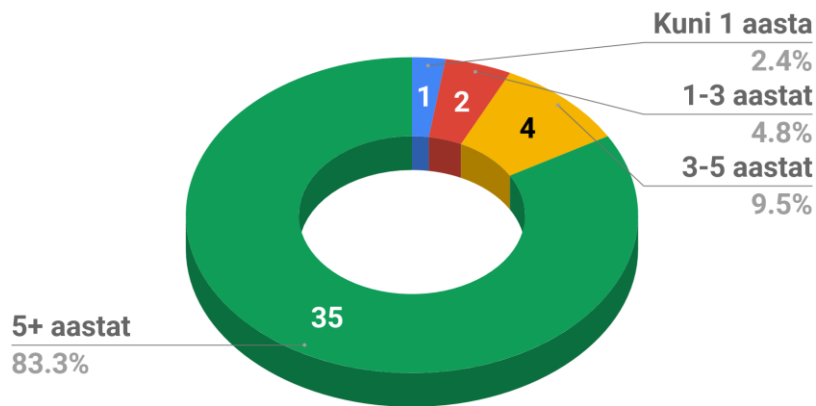
Köögivilja- ja taimekasvatavate ning -töötlevate valdkonnaanalüüsi osas on arvesse võetud ettevõtteid, kes on määratlenud vastavat tegevusvaldkonda oma põhitegevusena. Seejuures ei ole ettevõtete puhul täpsustatud, kas nad tegelevad köögiviljade või taimede kasvatamise/töötlemisega.

Ettevõtete üldandmed

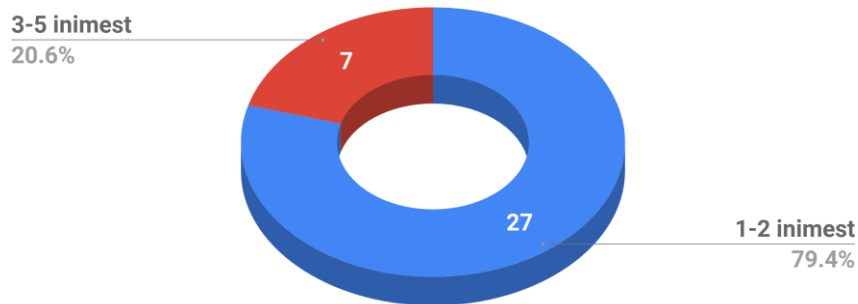
Ettevõtjate piirkondlik jaotus

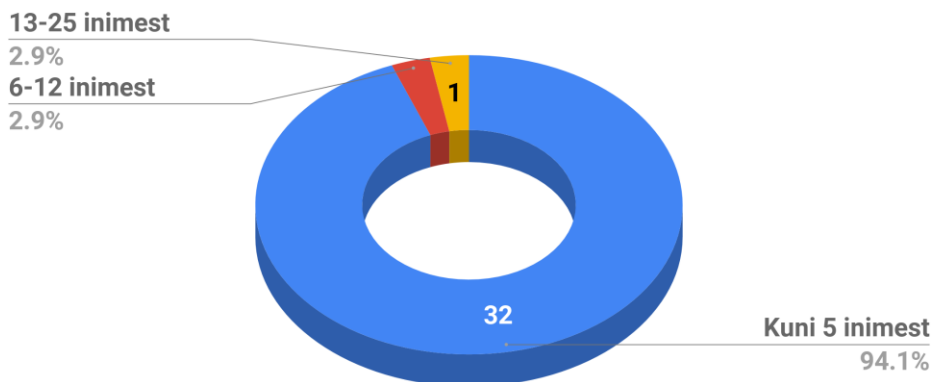
Ettevõtte tegevusaeg

Ettevõttes aastaringsetelt tegutsevate inimeste arv

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

Ettevõtete tegevus

Ettevõtete teised tegevusvaldkonnad

Põhivaldkonnaga sama
26.8%

Ainult põhivaldkond
31.7%

Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine
22.0%

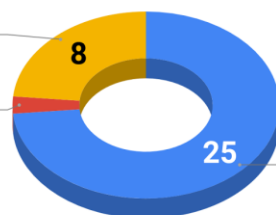
Piima- ja liha tootmine ning töötlemine
12.2%

Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuveniirid)
7.3%

Kasvatajate-tootjate ning töötlejate jaotus

Nii kasvatus/tootmine kui töötlemine
23.5%

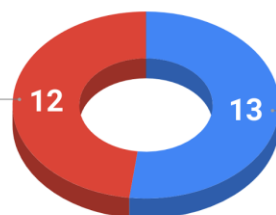
Töötlemine
2.9%

Kasvatus/Tootmine
73.5%

Kasvatajate-tootjate laienemisplaanid

Puudub kavatsus asuda töötlema
48.0%

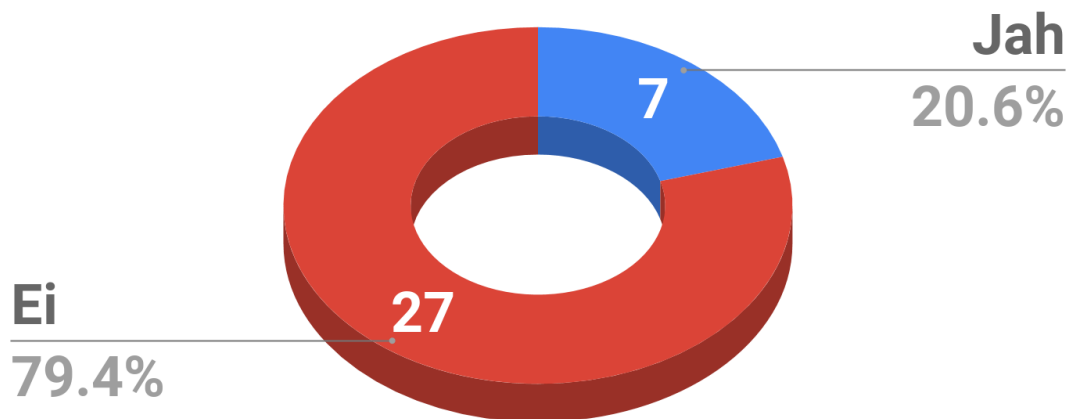

Kavatsus asuda ka töötlema
52.0%

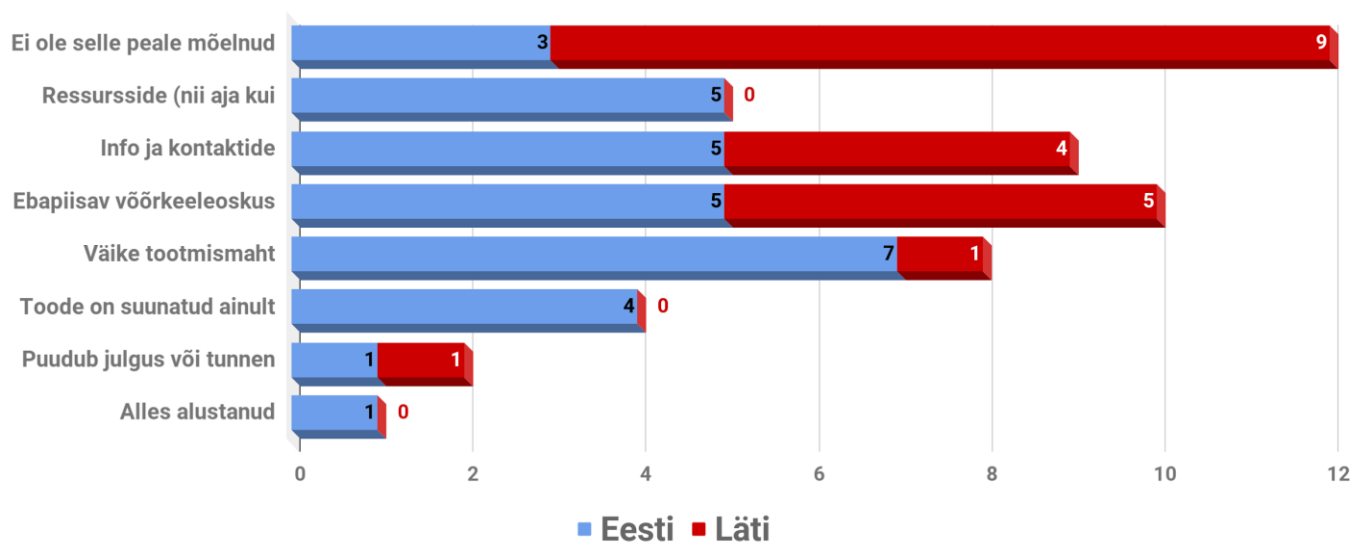
Valdkonnas on ainult üks vaid töötlemisega tegelev ettevõtte, millel on plaan asuda ka köögivilju ja/või taimi kasvatama.

Koostöökogemused

Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Varasema koostöökogemuse puudumispõhjused

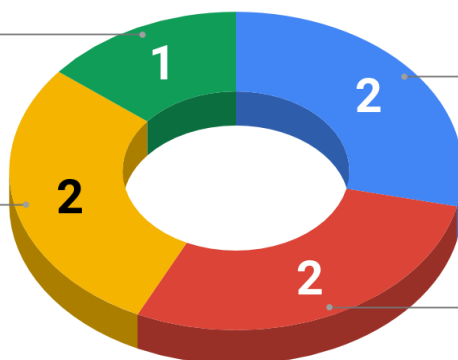
Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

Enam kui 5 aastat

14.3%

3-5 aastat

28.6%

Kuni 1 aasta

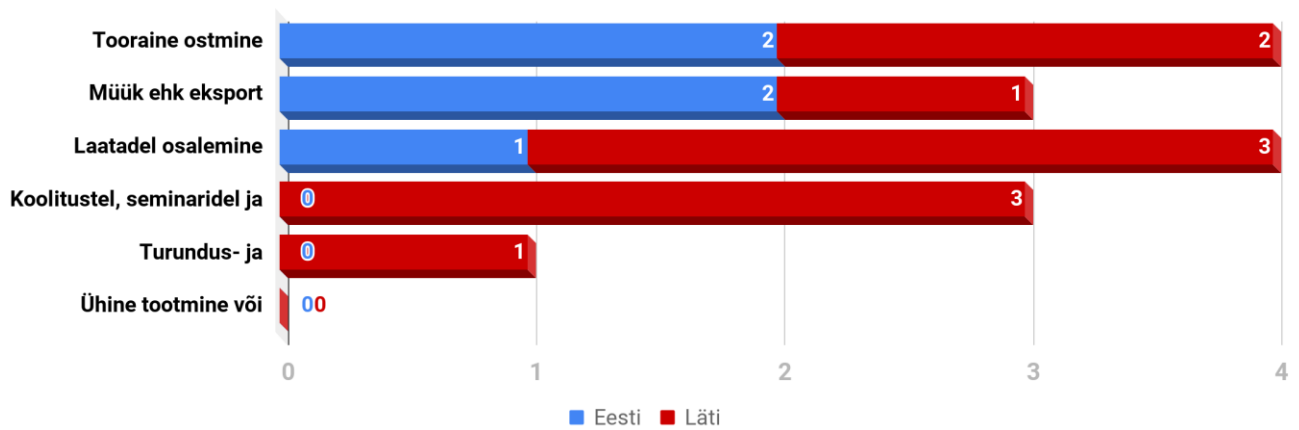
28.6%

1-3 aastat

28.6%

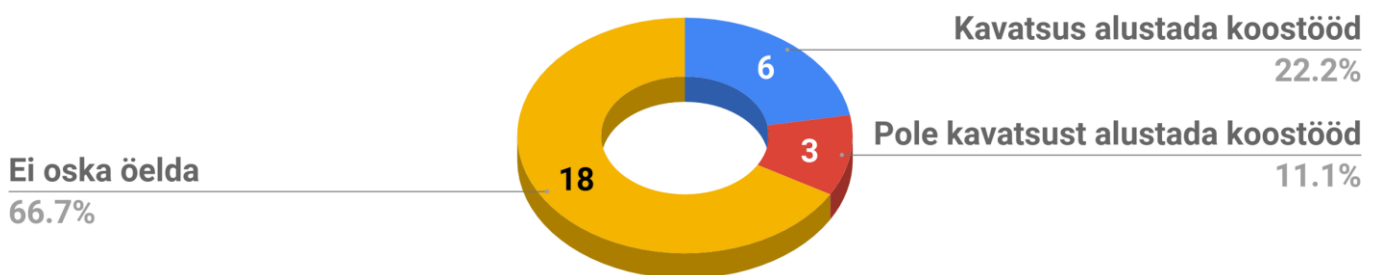
Koostöökogemus riigiti			
Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	2	5	7
Venemaa	1	1	2
Leedu	1	2	3
Soome	1	0	1
Valgevene	0	0	0
Muud	0	0	0
KOKKU	5	8	13

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

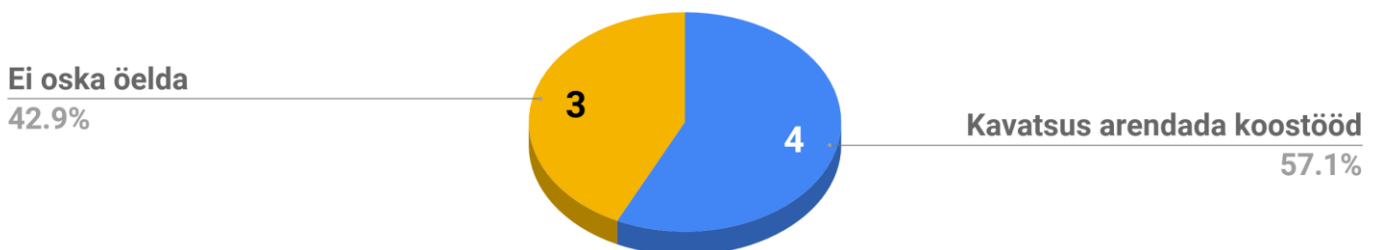

Koostöökavad

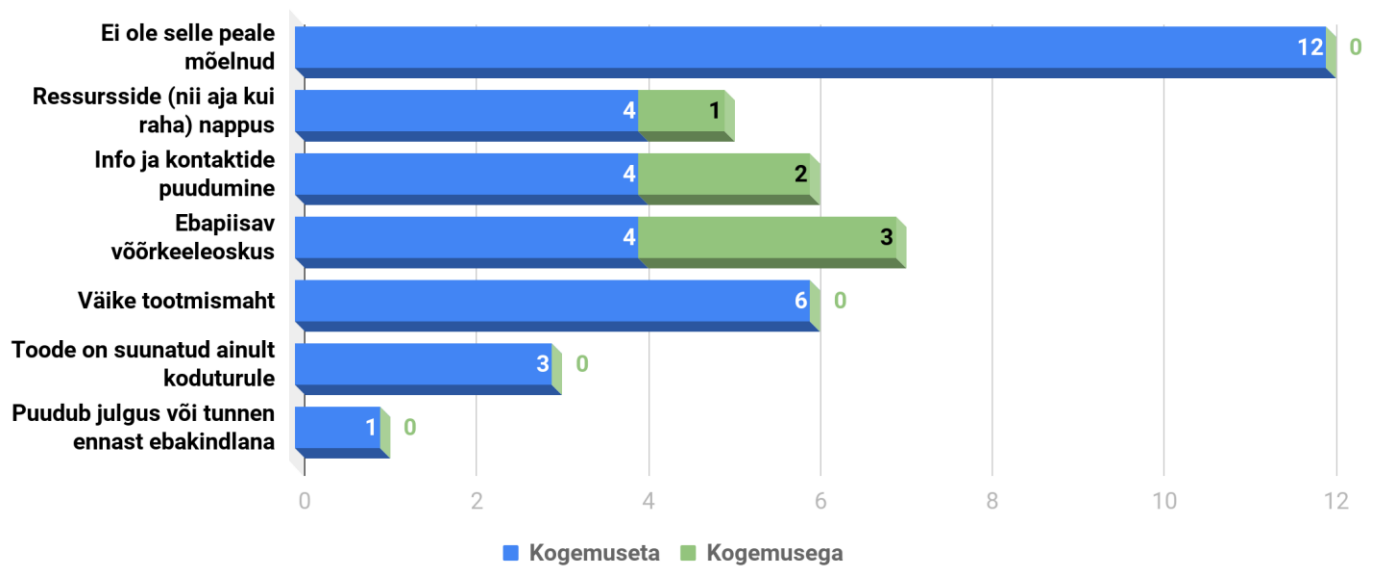
Koostöö alustamise kavatsused

Koostöö arendamise kavatsused

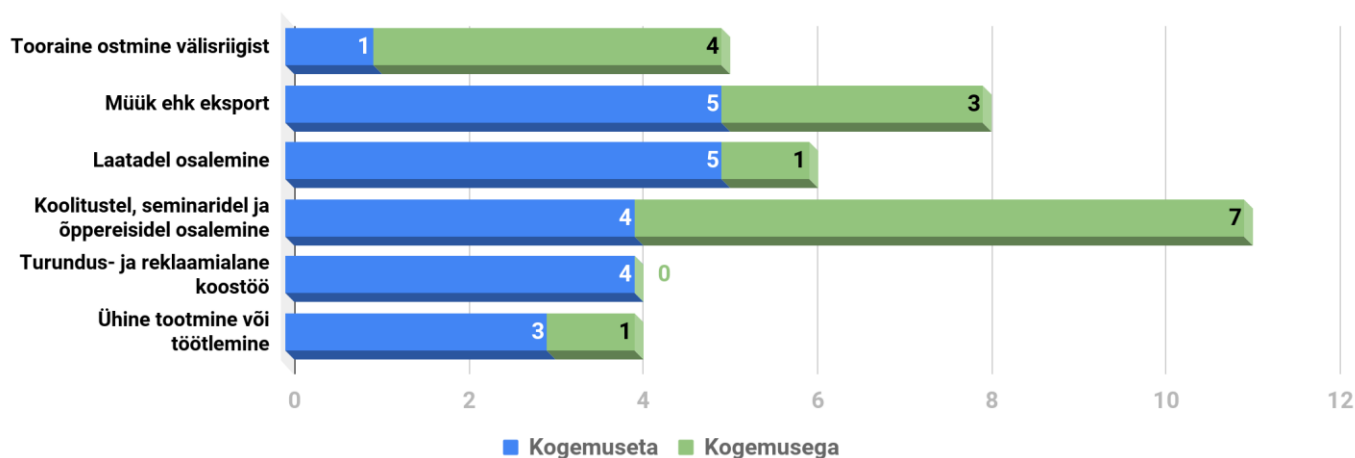
Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

Koostöökavad riigiti			
Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	5	5	10
Venemaa	4	2	6
Leedu	1	0	1
Soome	0	2	2
Valgevene	0	0	0
Muud	0	1	1
KOKKU	10	10	20

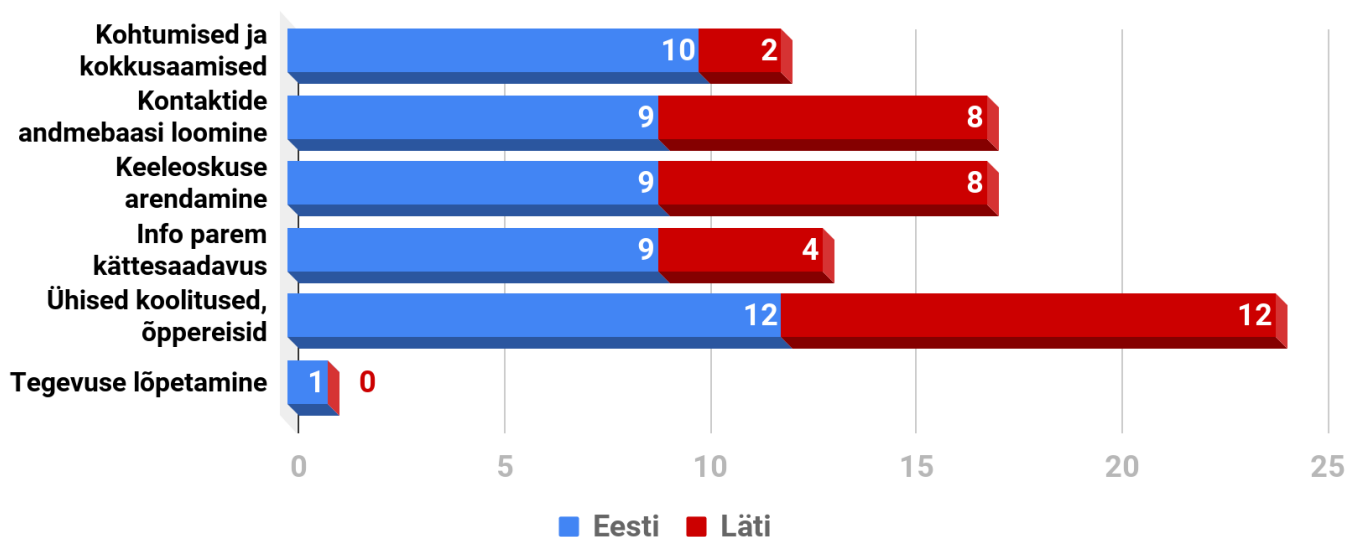
Muu riigina on nimetatud korra Põhjamaid.

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

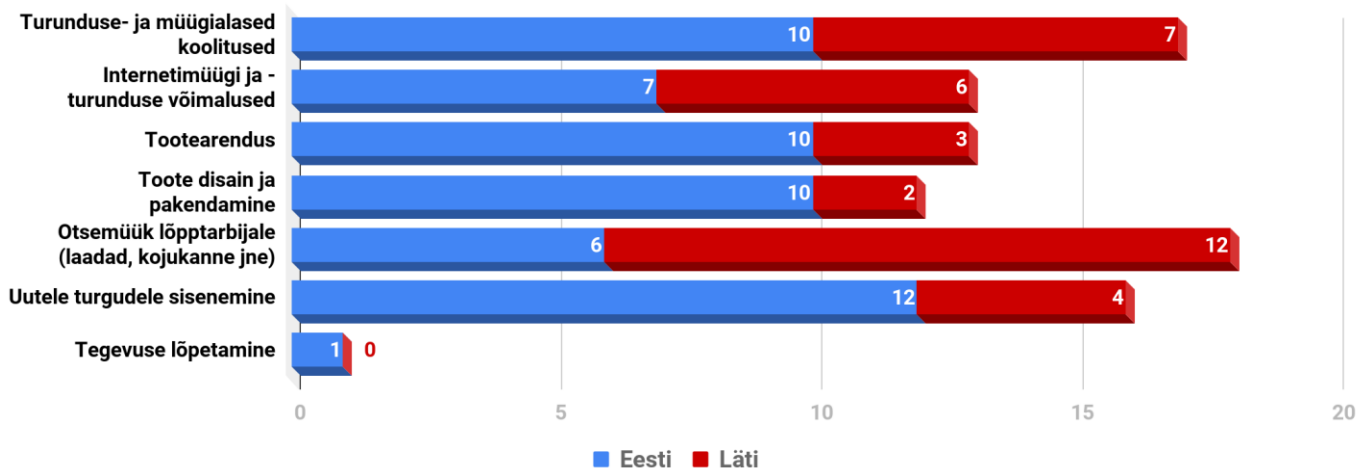

Ettevõtete arenguvajadused

Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

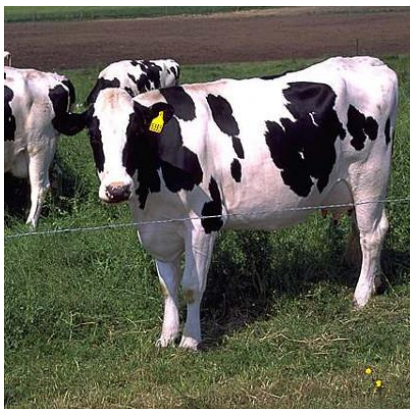

Ettevõtete koolitusvajaduste kaardistamine

4. 4. Piima ja liha tootmine ning töötlemine

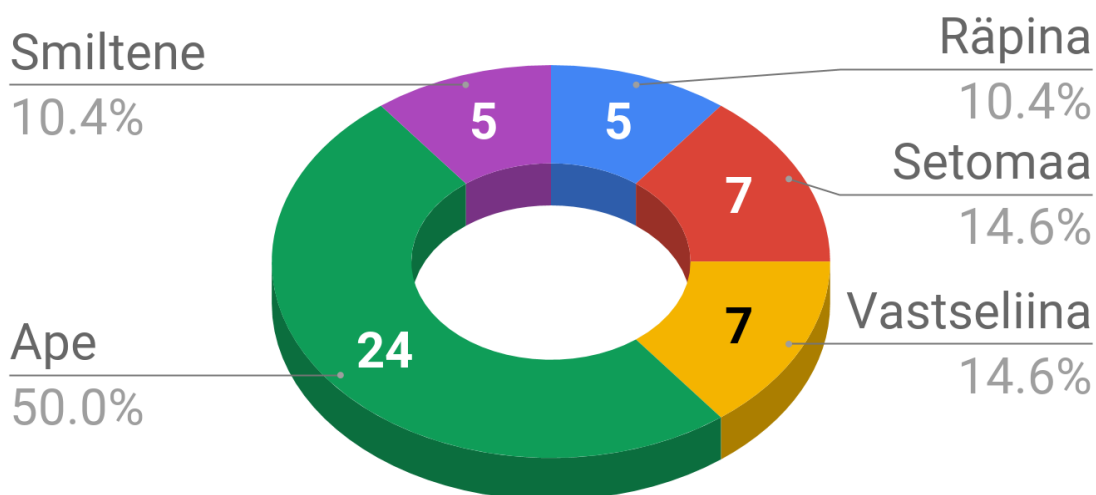
Valdkonna määratlus

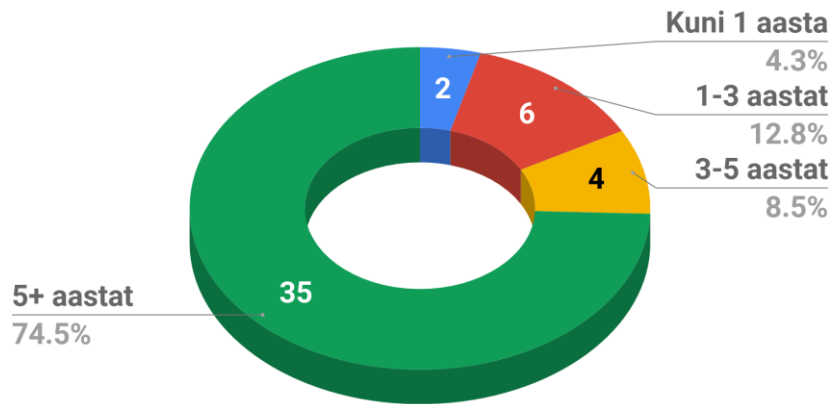
Piima ja liha tootjate ning töötajate valdkonnaanalüüsi osas on arvesse võetud ettevõtteid, kes on määratlenud vastavat tegevusvaldkonda oma põhitegevusena. Seejuures ei ole ettevõtete puhul täpsustatud, kas nad tegelevad piima või liha tootmise/töötlemisega.

Ettevõtete üldandmed

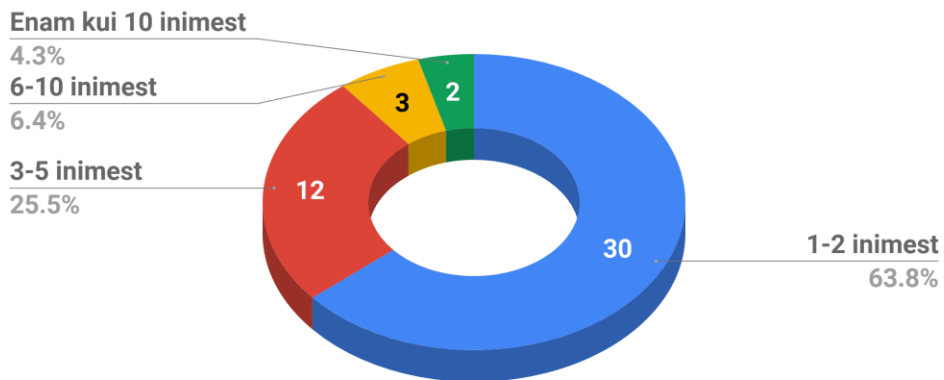
Ettevõtjate piirkondlik jaotus

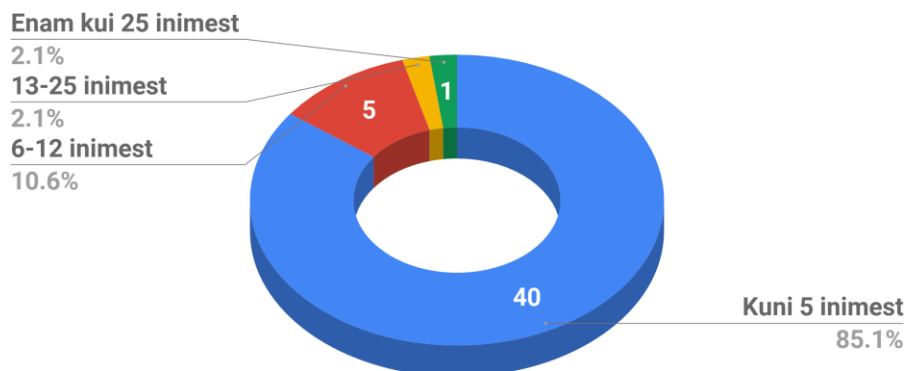
Ettevõtte tegevusaeg

Ettevõttes aastaringsetl tegutsevate inimeste arv

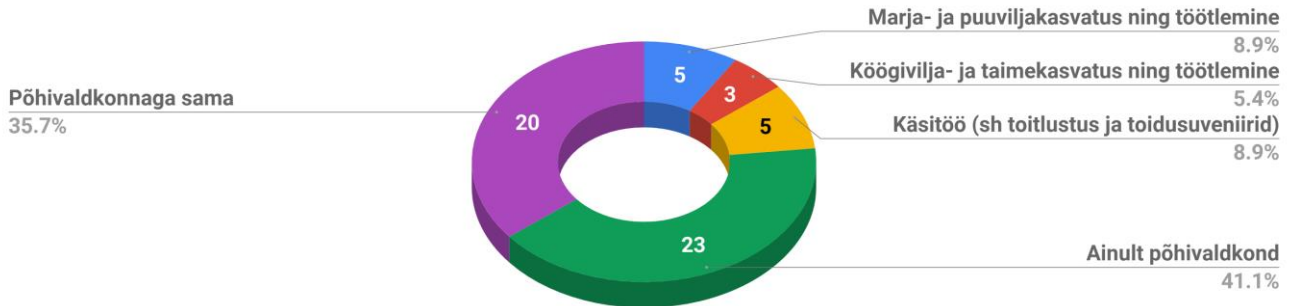

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

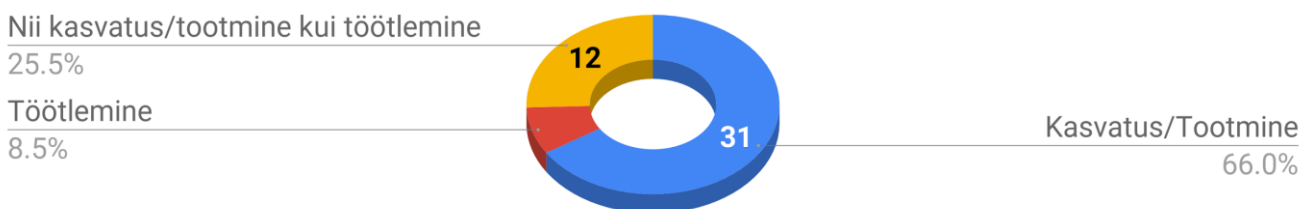

Ettevõtete tegevus

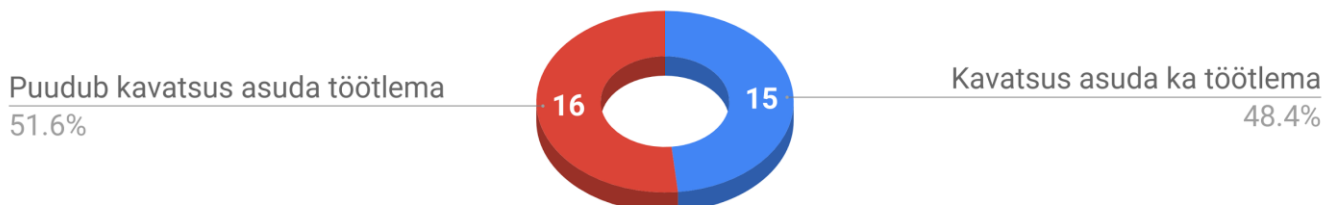
Ettevõtete teised tegevusvaldkonnad

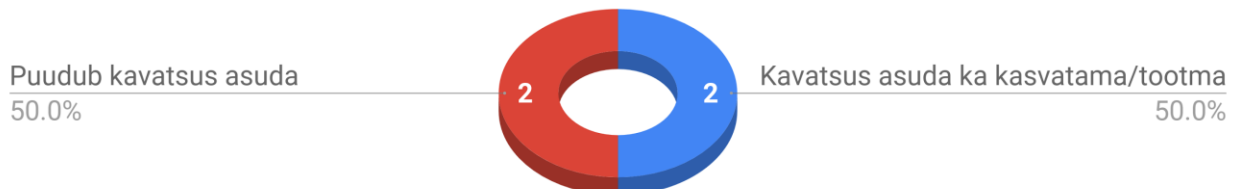
Kasvatajate-tootjate ning töötlejate jaotus

Kasvatajate-tootjate laienemisplaanid

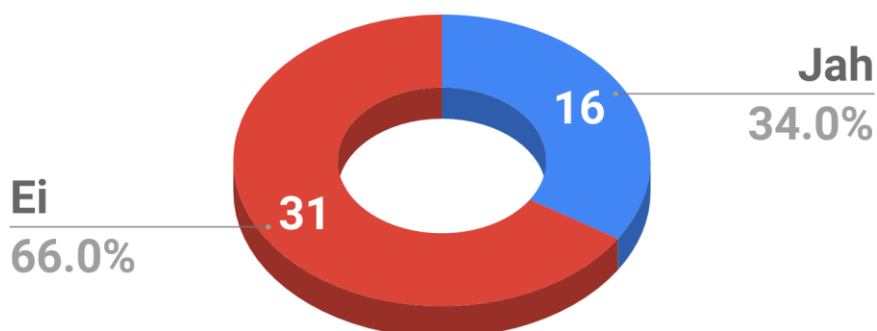

Töötlejate laienemisplaanid

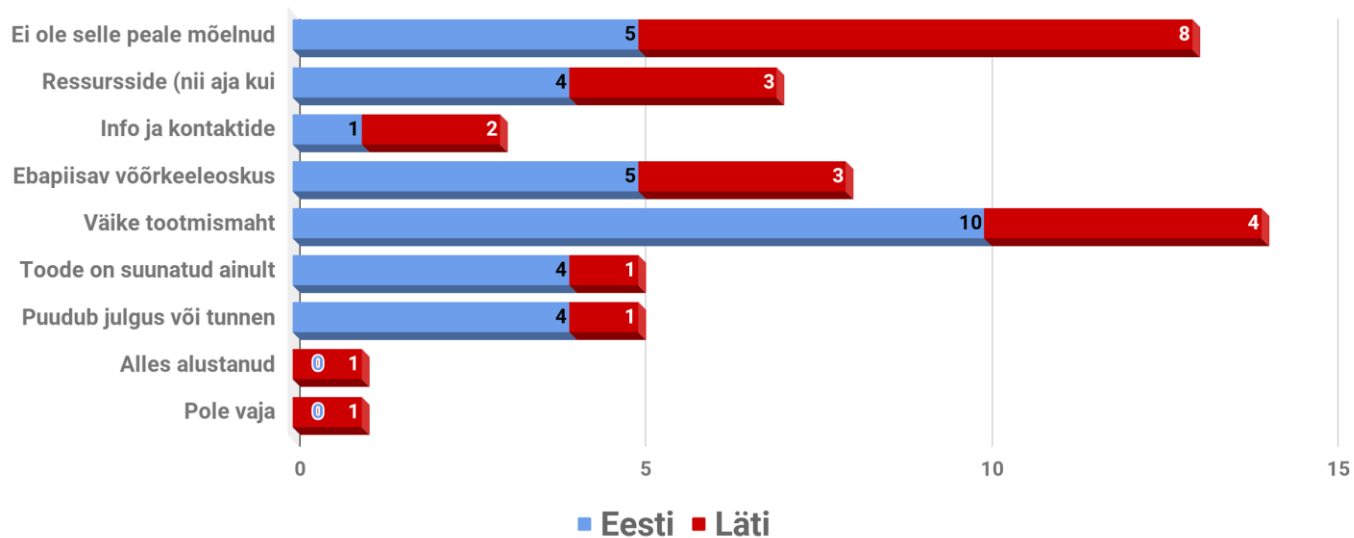

Koostöökogemused

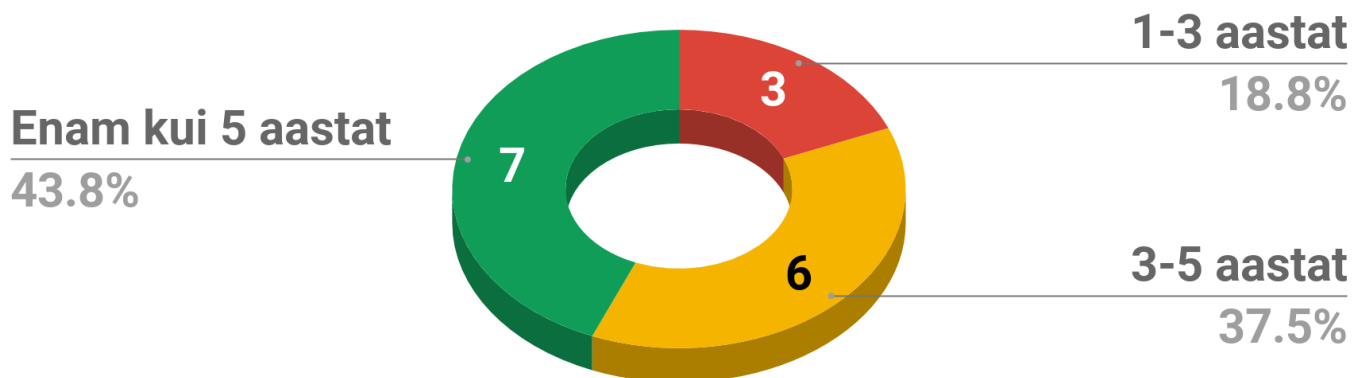
Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Varasema koostöökogemuse puudumispõhjused

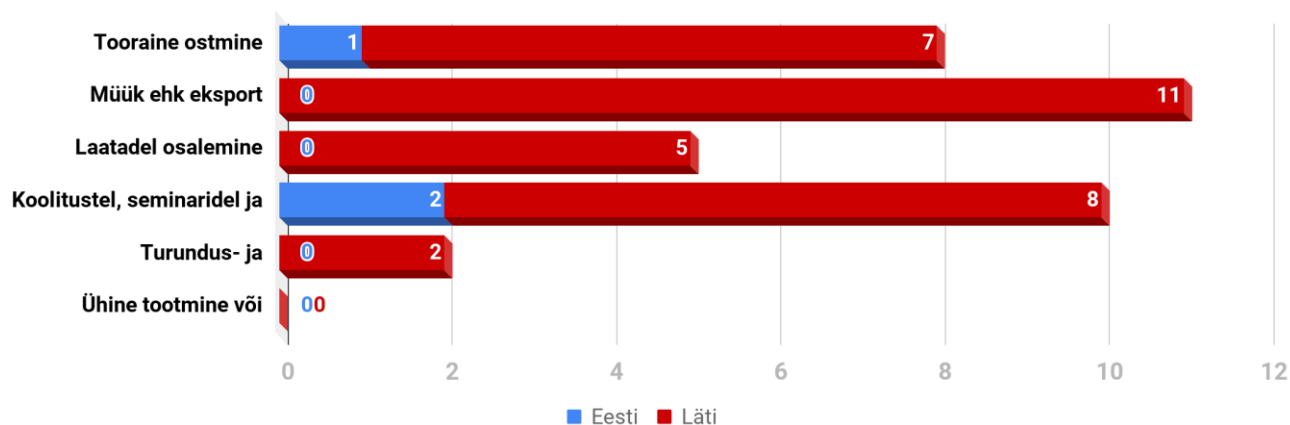
Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

Koostöökogemus riigiti			
Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	2	12	14
Venemaa	0	2	2
Leedu	0	4	4
Soome	1	0	1
Valgevene	0	5	5
Muud	0	4	4
KOKKU	3	27	30

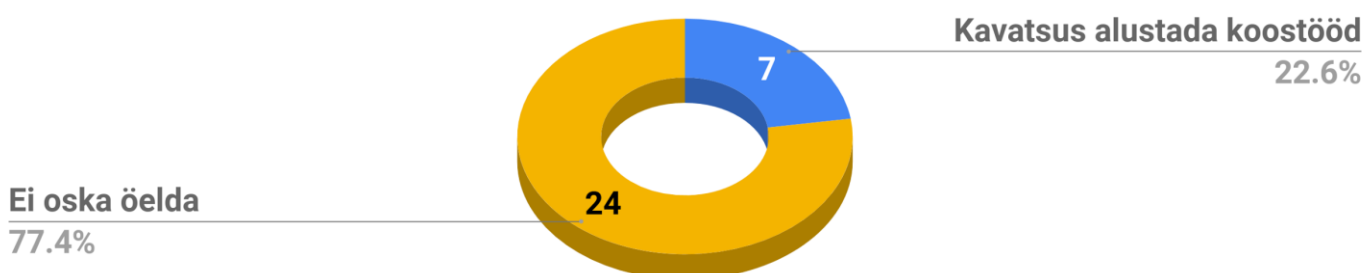
Muude koostööpartneritena on Läti ettevõtjad nimetanud kahel korral Türgit ja kahel korral Šveitsi.

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

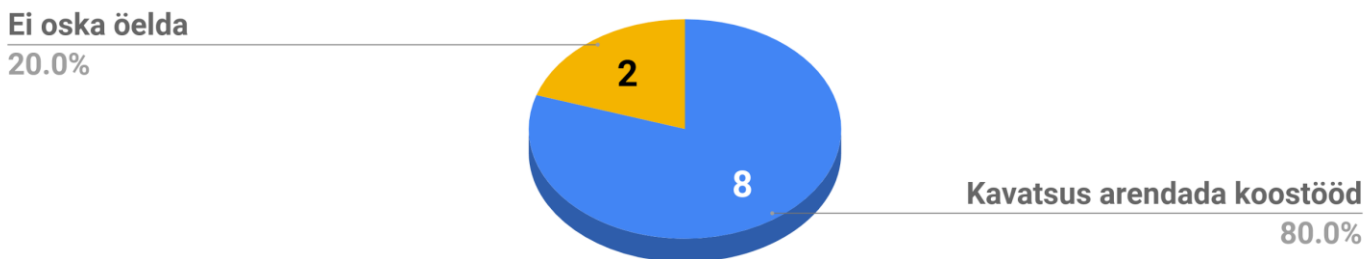

Koostöökavad

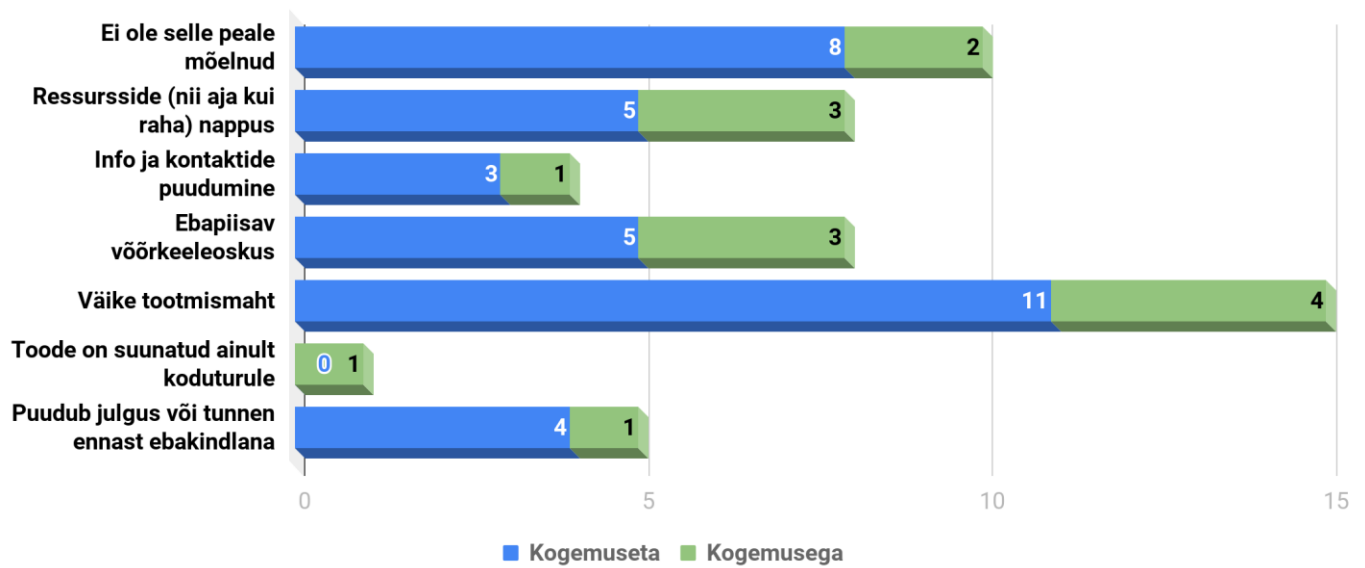
Koostöö alustamise kavatsused

Koostöö arendamise kavatsused

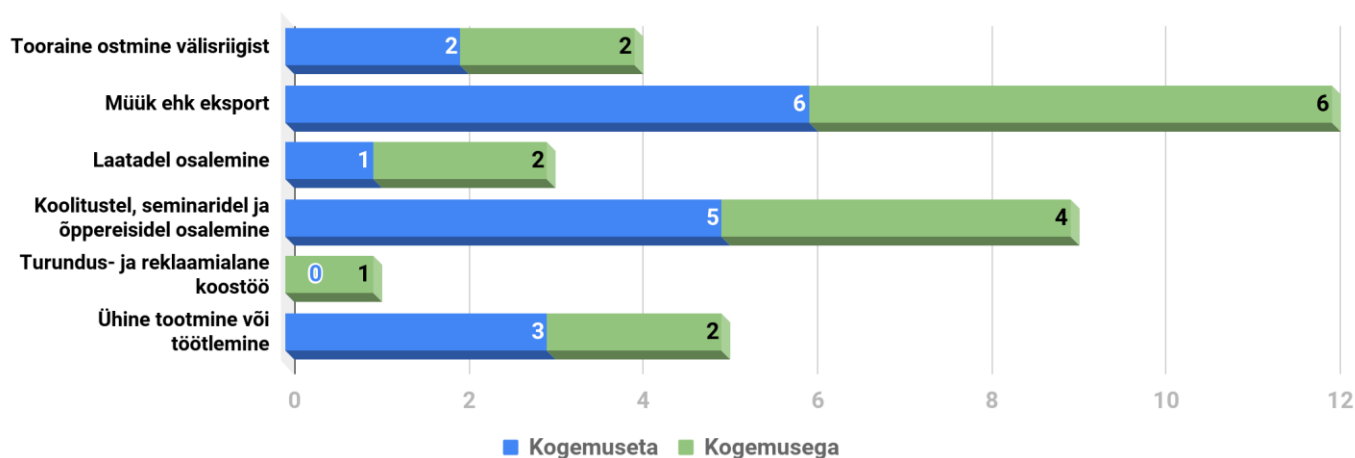
Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

Koostöökavad riigiti			
Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	1	10	11
Venemaa	0	5	5
Leedu	0	3	3
Soome	1	0	1
Valgevene	0	1	1
Muud	0	3	3
KOKKU	2	22	24

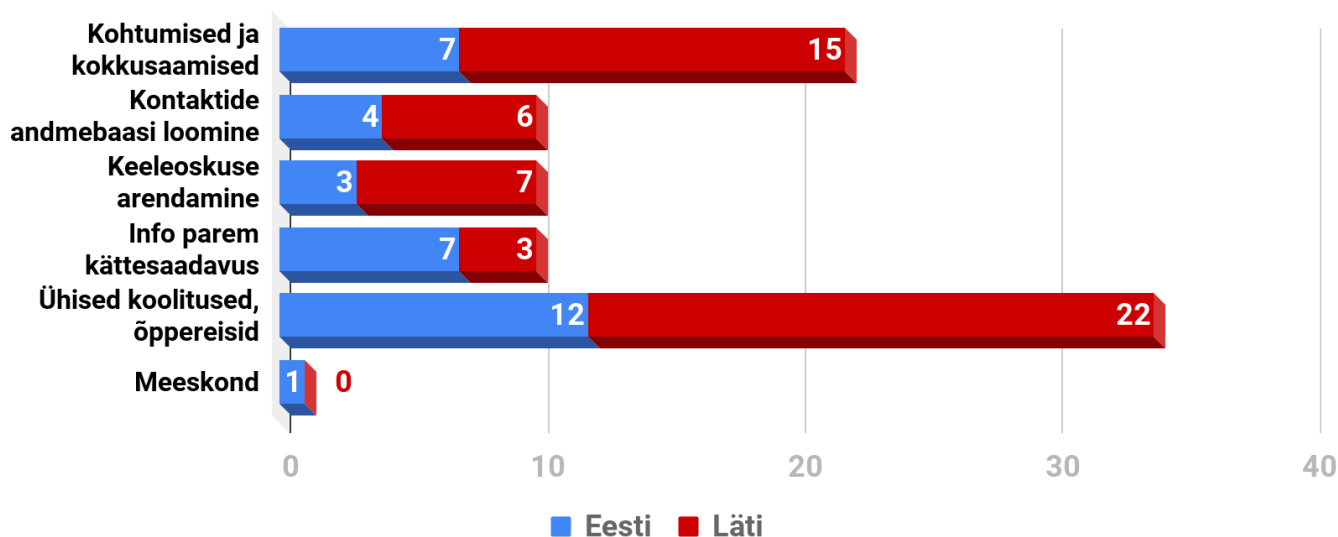
Muude riikidena on Läti ettevõtted nimetanud kahel korral Türgit ja ühel korral Araabia Ühendemiraate.

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

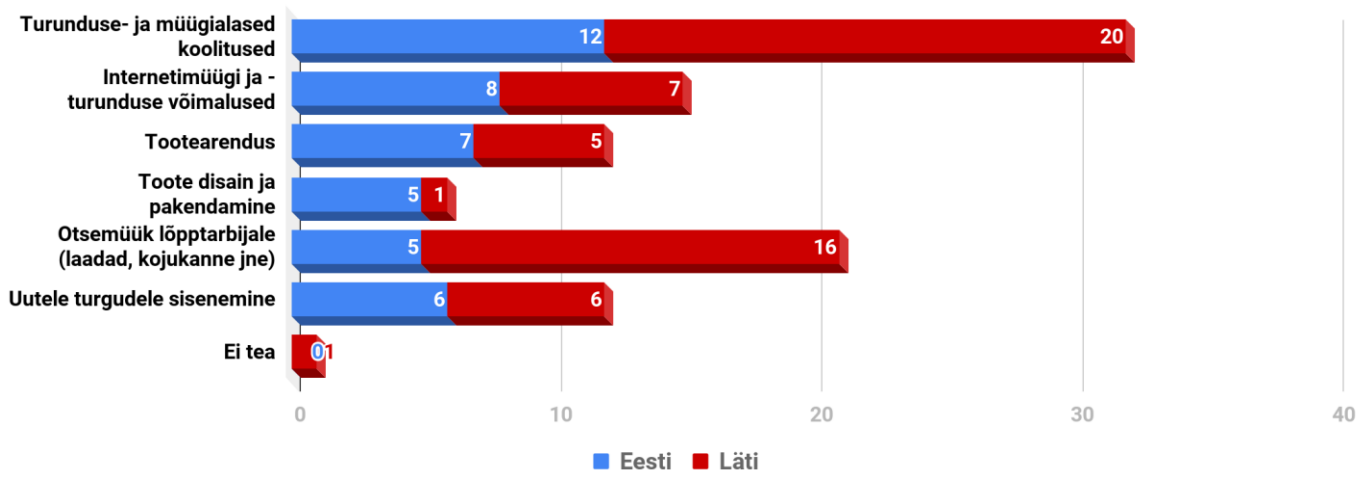

Ettevõtete arenguvajadused

Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

Ettevõtete koolitusvajaduste kaardistamine

4. 5. Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuveniirid)

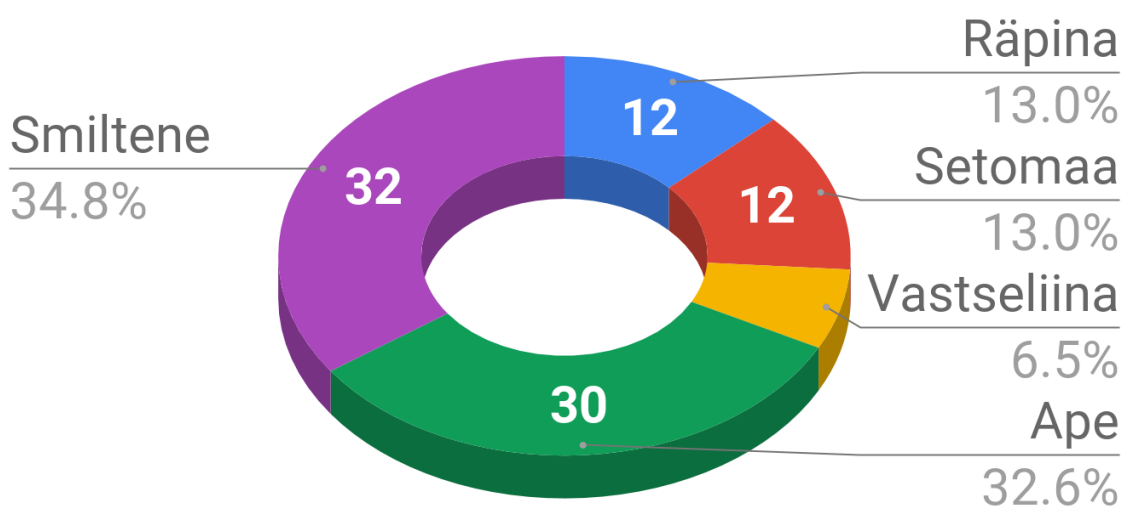
Valdkonna määratlus

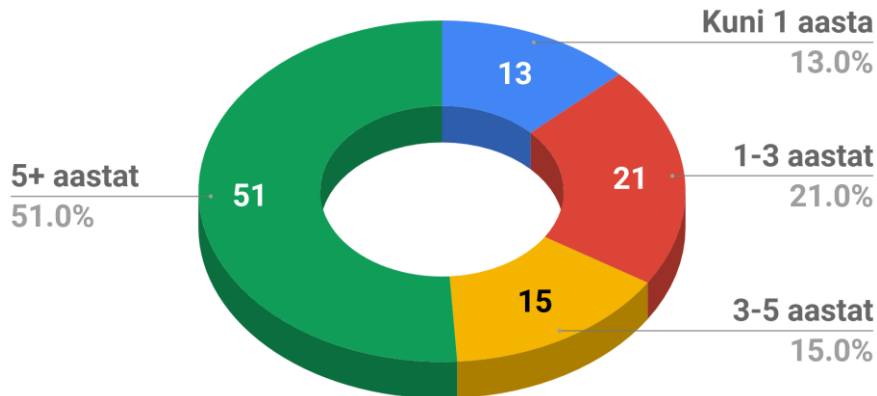
Käsitöö valdkonnaanalüüsi osas on arvesse võetud ettevõtteid, kes on määratlenud vastavat tegevusvaldkonda oma põhitegevusena. Seejuures sisaldab käsitöö ka toidu valdkonda, mis tähendab tegevust toitlustaja või siis toidusuveniiride tootjana.

Ettevõtete üldandmed

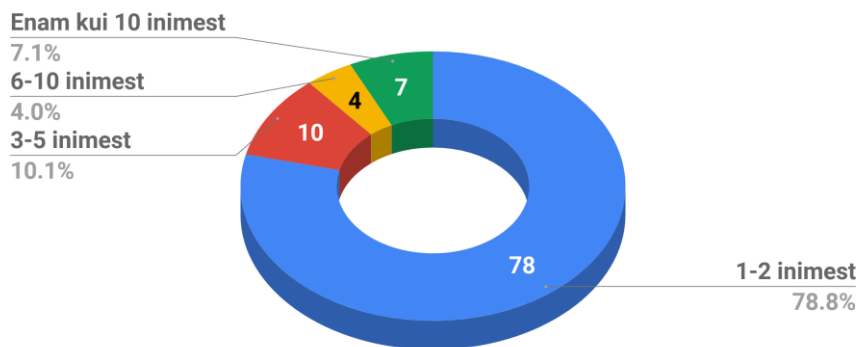
Ettevõtjate piirkondlik jaotus

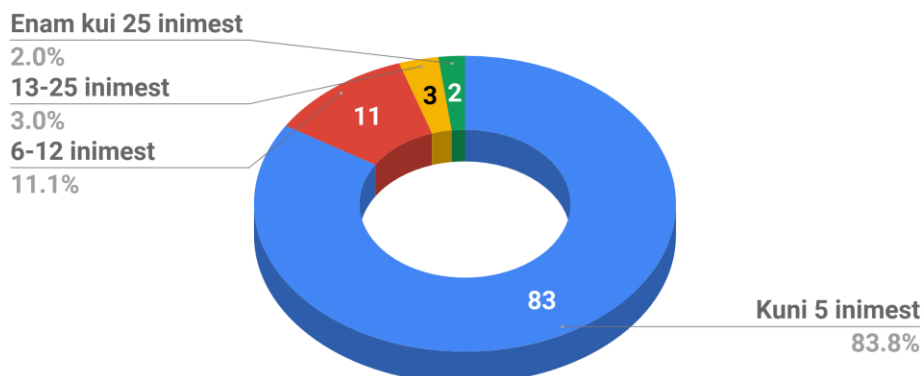
Ettevõtte tegevusaeg

Ettevõttes aastaringsetl tegutsevate inimeste arv

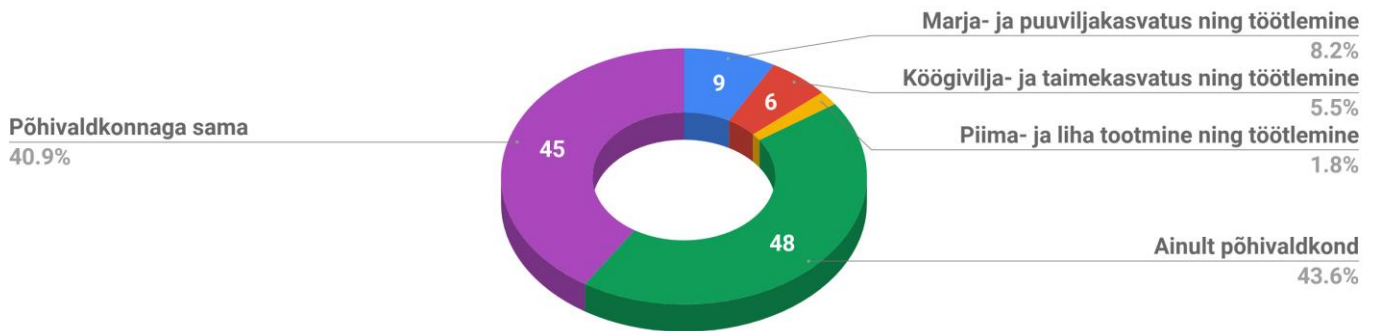

Ettevõttes kõrghooajal tegutsevate inimeste arv

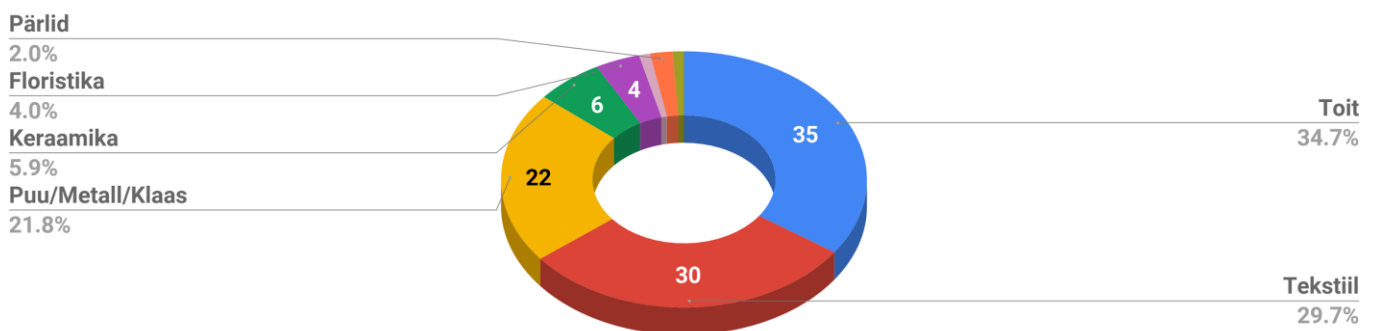

Ettevõtete tegevus

Ettevõtete teised tegevusvaldkonnad

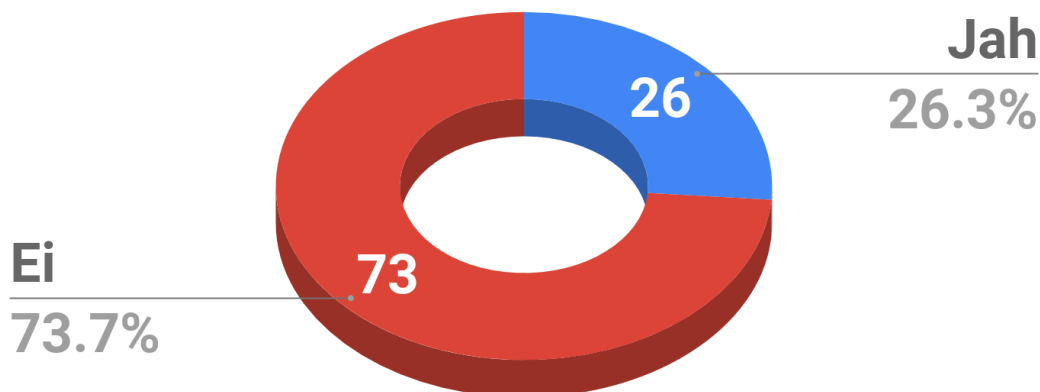

Ettevõtete teised tegevusvaldkonnad

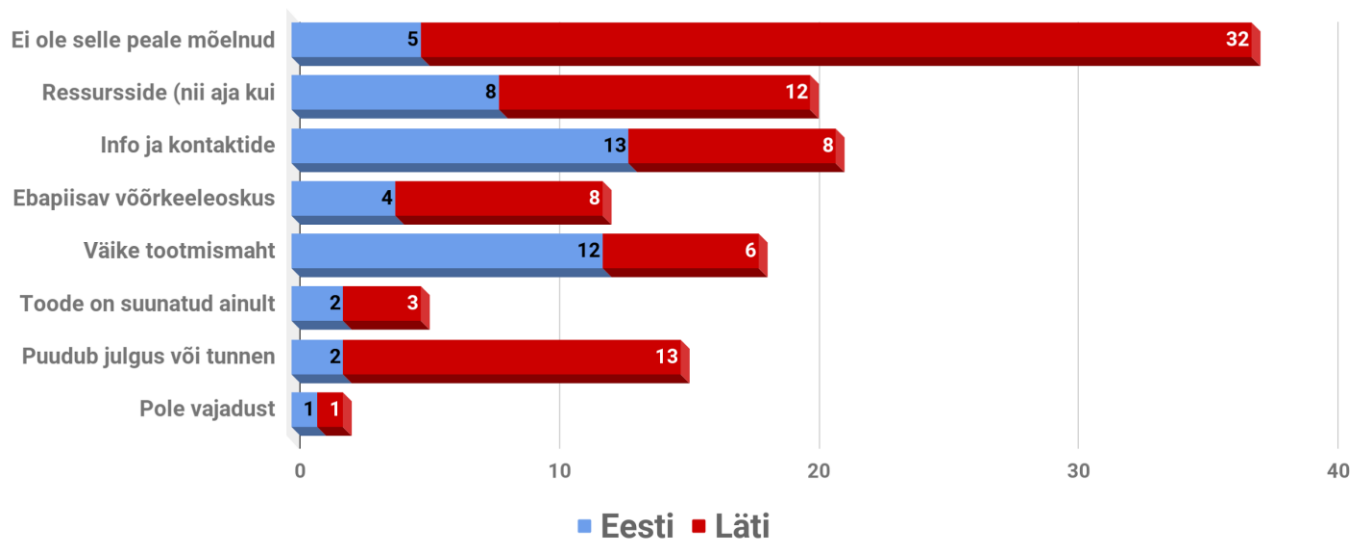

Koostöökogemused

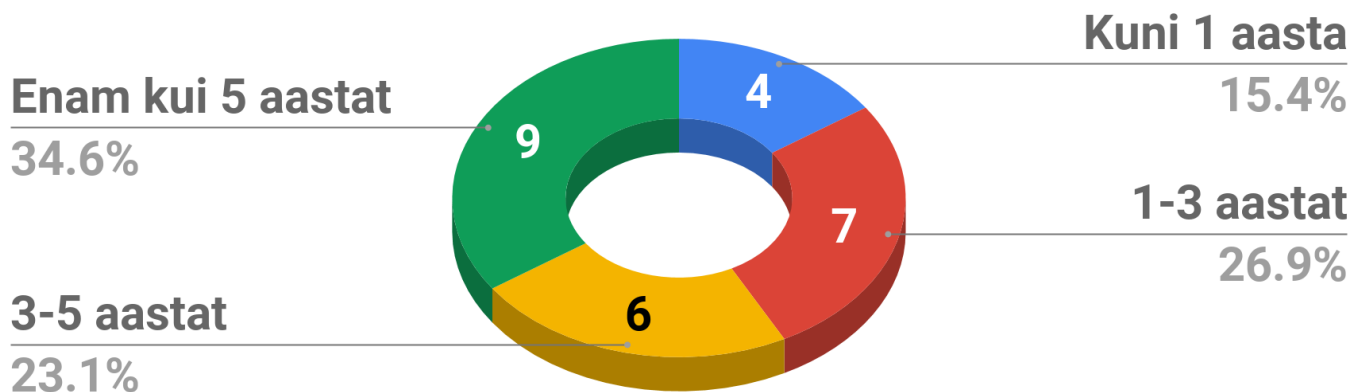
Varasem rahvusvahelise koostöö kogemus

Varasema koostöökogemuse puudumispõhjused

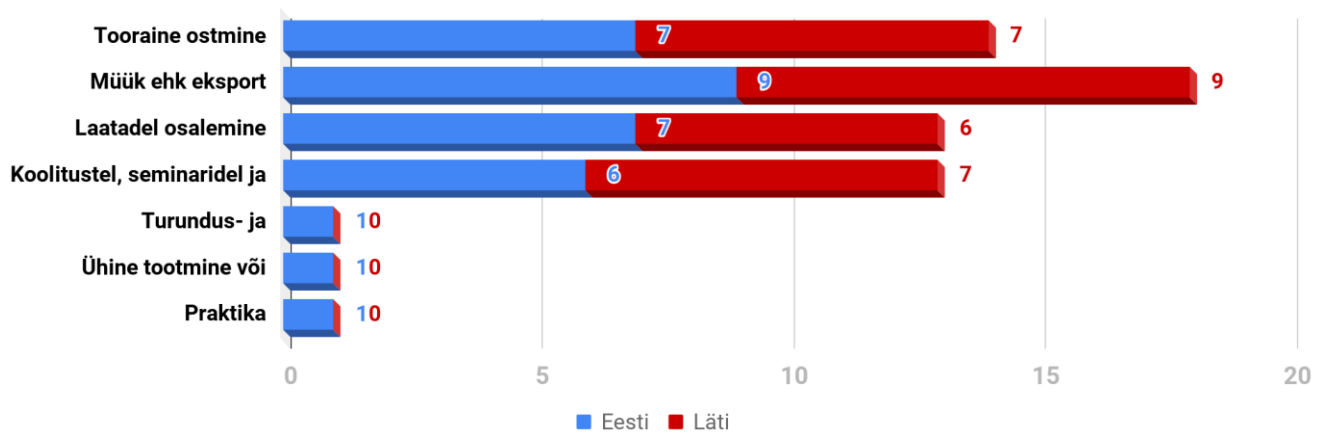
Rahvusvahelise koostöökogemuse pikkus

Koostöökogemus riigiti			
Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	6	13	19
Venemaa	4	4	8
Leedu	1	5	6
Soome	4	0	4
Valgevene	0	0	0
Muud	4	2	6
KOKKU	19	24	43

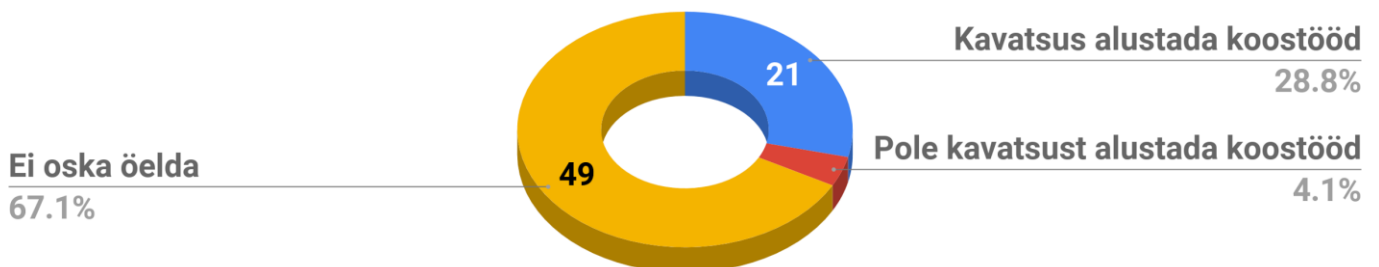
Eesti ettevõtjad on muude koostööpartneritena nimetanud 2 korral Norrat ja ühel korral Itaaliat ja Saksamaad. Läti ettevõtjad on nimetanud korra Saksamaad ja Ühendkuningriiki.

Rahvusvahelise koostöö valdkonnad

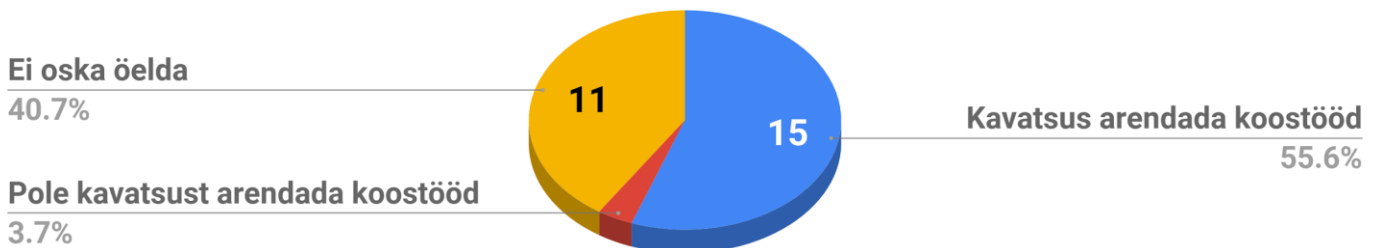

Koostöökavad

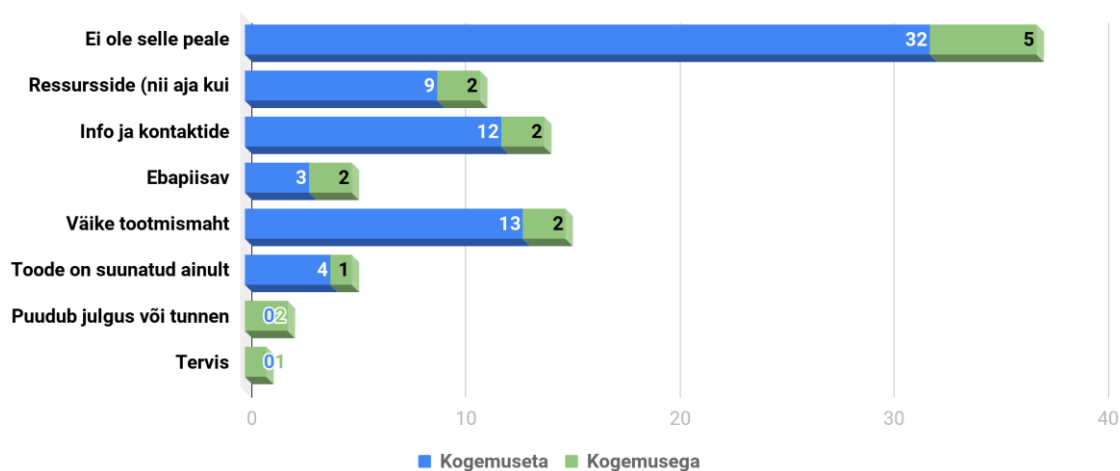
Koostöö alustamise kavatsused

Koostöö arendamise kavatsused

Koostöö alustamise ja arendamisega seotud ebakindluse põhjused

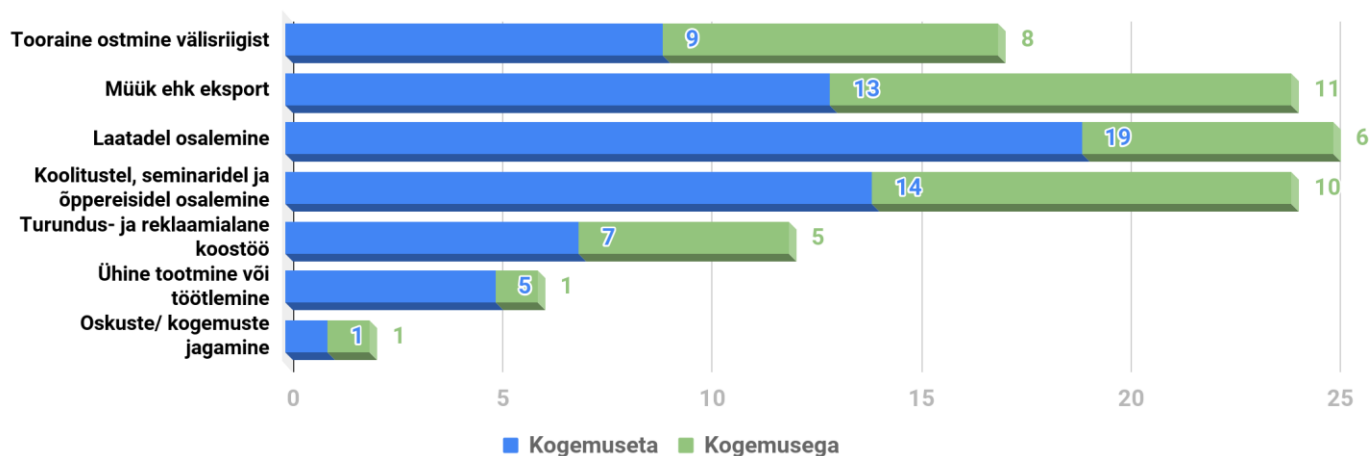

Koostöökavad riigiti

Riik	Eesti	Läti	Kokku
Eesti / Läti	8	20	28
Venemaa	1	11	12
Leedu	0	2	2
Soome	6	0	6
Valgevene	2	5	7
Muud	6	2	8
KOKKU	23	40	63

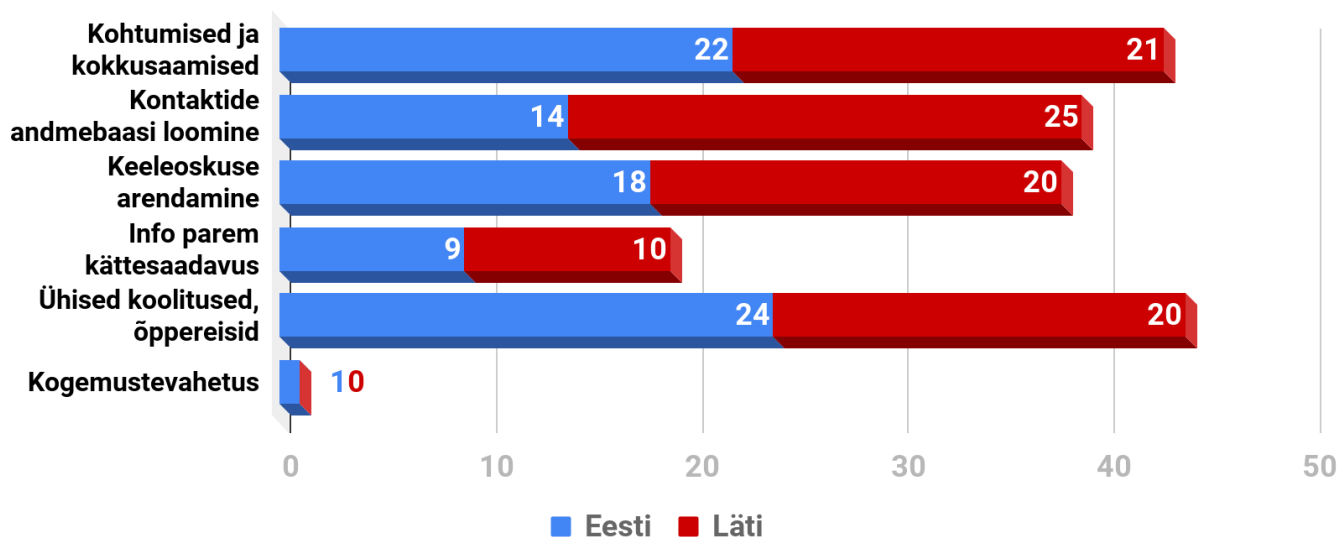
Lätis on nimetatud muude võimalike koostööpartnerina korra Šveitsi ja regioonina Skandinaaviat, Eestis aga 3-l korral Rootsit ja 3-l korral Norrat.

Rahvusvahelise koostöö võimalikud tulevikuvaldkonnad

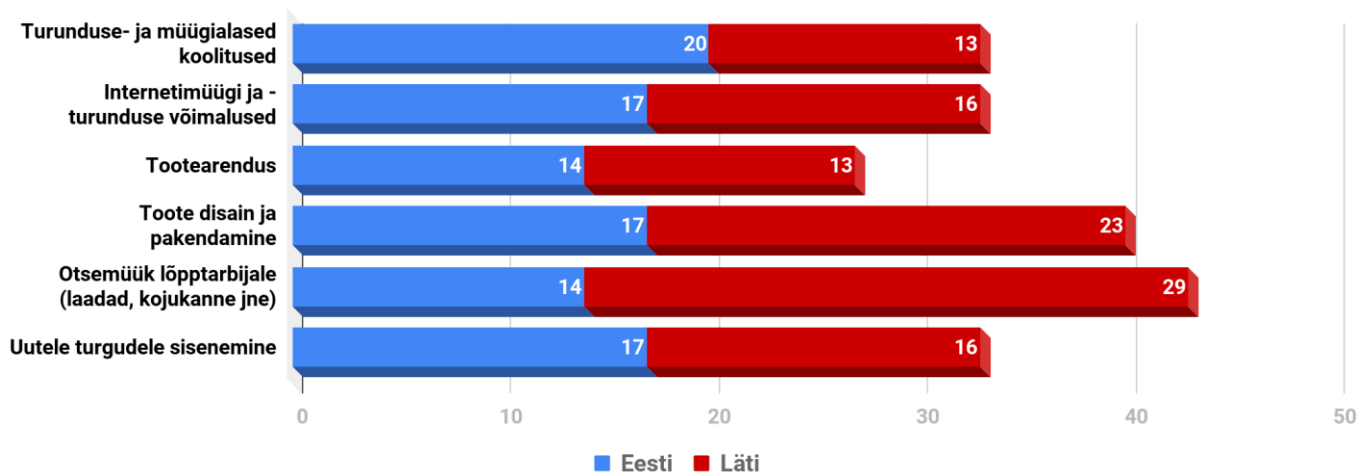

Ettevõtete arenguvajadused

Ettevõtete arenguvajaduste kaardistamine

Ettevõtete koolitusvajaduste kaardistamine

Lisa nr. 1 - Küsitlusvorm

COOP Local küsitlus

Eesti-Läti koostööprojekt “COOP Local”

Projekti siht on elavnenud piiriülene koostöö ja ärisuhted kohalike väiketootjate ja käsitöömeistrite vahel. Projekti tegevustega julgustatakse Eesti-Läti piirialadel - Setomaal, Rāpinas, Vastseliinas, Oraval, Apes ja Smiltenes - tegutsevaid ettevõtjaid alustama piiriülest kaubavahetust ja koostööd, mis aitaks rohkem tulu teenida.

Antud küsitlus aitab kavandada projekti tegevusi (kohtumisi, koolitusi, laatadel osalemist ja õppereise). Teie vastused tagavad, et projekti tegevused toetavad paremini ettevõtte arengut ja koostööd olemasolevate ja võimalike partneritega. Täname Teid küsimustiku täitmiseks võetud aja eest!

Küsimustiku täitmine võtab aega 5-10 minutit.

Projekti veab eest Setomaa Valdade Liit Eesti-Läti piiriülese koostöö programmi raames. Küsimustiku koostas ning andmeanalüüsi teostab OÜ Teravik.

Ettevõtte üldkirjeldus

Soovime teada üldiseid andmeid Teie ettevõtte kohta, mis võimaldavad hiljem võrdlevat analüüsi.

Tegutsemispiirkond

(vali üks)

- Meremäe
- Mikitamäe
- Misso
- Orava
- Räpina
- Vastseliina
- Värska

Tegutsemisaeg

(vali üks)

- Kuni 1 aasta
- 1-3 aastat
- 3-5 aastat
- Enam kui 5 aastat

Ettevõtte tegevuses aastaringelt osalevate inimeste arv

(vali üks)

- 1-2 inimest
- 3-5 inimest
- 6-10 inimest
- Enam kui 10 inimest

Ettevõtte tegevuses kõrghooajal osalevate inimeste arv

(vali üks)

Kõrghooajal osalevate inimeste arvu arvestamisel võta arvesse nii aastaringelt töötavaid põhitöötajaid kui ka kõrghooaja alltöövõtjaid ning vabatahtlikke.

- Kuni 5 inimest
- 6-12 inimest
- 13-25 inimest
- Enam kui 25 inimest

Tegevusvaldkond

Soovime teada, millises valdkonnas Teie ettevõtte tegutseb.

Peamine tegevusvaldkond

(vali üks)

- Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine
- Loomakasvatus, piima- ja liha tootmine ning töötlemine
- Köögivilja- ja taimekasvatus ning töötlemine
- Käsitöö (sh toitlustus ja toidusuveniirid)

Teised tegevusvaldkonnad

Soovime teada, millises valdkonnas veel tegutsete või kuhu soovite laieneda lähitulevikus (3 aasta jooksul). Võib valida ka mitu valdkonda.

- Marja- ja puuviljakasvatus ning töötlemine
- Loomakasvatus, piima- ja liha tootmine ning töötlemine
- Köögivilja- ja taimekasvatus ning töötlemine
- Käsitöö
- Tegutsen ainult põhivaldkonnas

A Tegevusvaldkond

Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikku tegevust.

Kas tegelete marjade ja puuviljade kasvatamise või töötlemisega?

(vali üks)

- Kasvatamisega
- Töötlemisega
- Nii kasvatamise kui töötlemisega

A Tegevusvaldkond

Ütlesite, et tegelete marjade ja puuviljade kasvatamisega. Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikke laienemiskavasid.

Kas kavatsete lähitulevikus hakata tegelema ka marjade ja puuviljade töötlemisega?

(vali üks)

- Jah
- Ei

A Tegevusvaldkond

Ütlesite, et tegelete marjade ja puuviljade töötlemisega. Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikke laienemiskavasid.

Kas kavatsete lähitulevikus hakata tegelema ka marjade ja puuviljade kasvatamisega?

(vali üks)

- Jah
 Ei

B Tegevusvaldkond

Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikku tegevust.

Kas tegelete piima-/lihakarja kasvatamise või piima/liha tootmise või töötlemisega?

(vali üks)

- Loomakasvatusega
 Liha- või piima tootmise või töötlemisega
 Nii kasvatuse kui töötlemisega

B Tegevusvaldkond

Ütlesite, et tegelete piima-/lihakarja kasvatamisega. Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlike laienemiskavasid.

Kas kavatsete lähitulevikus hakata tegelema ka piima/liha töötlemisega?

(vali üks)

- Jah
 Ei

B Tegevusvaldkond

Ütlesite, et tegelete piima/liha töötlemisega. Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlike laienemiskavasid.

Kas kavatsete lähitulevikus hakata tegelema ka piima-/lihakarja kasvatamisega?

(vali üks)

- Jah
 Ei

C Tegevusvaldkond

Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikku tegevust.

Kas tegelete köögivilja- ja taimekasvatuse või -töötlemisega?

(vali üks)

- Kasvatamisega
 Töötlemisega
 Nii kasvatamise kui töötlemisega

C Tegevusvaldkond

Ütlesite, et tegelete köögivilja- ja taimekasvatamisega. Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikke laienemiskavasid.

Kas kavatsete lähitulevikus hakata tegelema ka köögiviljade/taimede töötlemisega?

(vali üks)

- Jah
- Ei

C Tegevusvaldkond

Ütlesite, et tegelete köögivilja/taimede töötlemisega. Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikke laienemiskavasid.

Kas kavatsete lähitulevikus hakata tegelema ka köögivilja- või taimekasvatusega?

(vali üks)

- Jah
- Ei

D Tegevusvaldkond

Soovime täpsustada Teie ettevõtte valdkondlikku tegevust.

Millise valdkonna käsitööga tegelete?

Palun märkige kõik käsitöövaldkonnad, millega tegelete ning kui loetelus puudub Teile sobiv valik, siis lisage see ise viimasesse lahtrisse!

- Tekstiil
- Keraamika
- Puu-, metalli- või klaasitöö
- Toit (toitlustus või toidusuveniirid)
- Muu

Koostöö

Soovime täpsustada Teie varasemaid rahvusvahelisi kogemusi ettevõtetevahelise koostöö osas.

Kas Teil on varasem rahvusvaheline koostöökogemus teiste ettevõtjatega

(vali üks)

- Jah
- Ei

Koostöö (EI)

Mis on varasema koostöökogemuse puudumise põhjuseks?

Valige sobivad vastusevariandid või siis täiendavate põhjuste olemasolul lisage omapoolne vastus.

- Ei ole selle peale mõelnud
 - Ressursside (nii aja kui raha) nappus
 - Info ja kontaktide puudumine
 - Ebapiisav võõrkeeleoskus
 - Väike tootmismah
 - Toode on suunatud ainult koduturule
 - Puudub julgus või tunnen ennast ebakindlana
 - Muu
-

Koostöö (JAH)

Soovime täpsustada varasemat rahvusvahelist koostööd puudutavaid asjaolusid

Kui pikk on Teie rahvusvaheline koostöökogemus?

(vali üks)

- Kuni 1 aasta
- 1-3 aastat
- 3-5 aastat
- Enam kui 5 aastat

Milliste riikide ettevõtetega olete teinud koostööd?

Palun valige riigid, mille ettevõtetega oled teinud koostööd. Kui koostöö on toimunud teiste riikidega, siis palun lisada need vastavasse kasti.

- Soome
 - Venemaa
 - Läti
 - Valgevene
 - Muu
-

Millised on olnud Teie rahvusvahelised tegevused?

Valige sobivad vastusevariandid või siis täiendavate kogemuste olemasolul lisage omapoolne vastus.

- Tooraine ostmine välisriigist
 - Müük ehk eksport
 - Laatadel osalemine
 - Koolitustel, seminaridel ja õppereisidel osalemine
 - Turundus- ja reklaamialane koostöö
 - Ühine tootmine või töötlemine
 - Muu
-

Koostöö tulevikuplaanid (EI)

Soovime kaardistada Teie tulevikuplaane seoses koostööga.

Millised on Teie koostööplaanid lähitulevikus (3 aasta jooksul)?

(vali üks)

- Kavatsen alustada koostööd teiste ettevõtetega
- Ei kavatse alustada koostööd teiste ettevõtetega
- Hetkel ei oska öelda

Koostöö tulevikuplaanid (JAH)

Soovime kaardistada Teie tulevikuplaane seoses koostööga.

Millised on Teie koostööplaanid lähitulevikus (3 aasta jooksul)?

(vali üks)

- Kavatsen arendada koostööd teiste ettevõtetega
- Ei kavatse arendada koostööd teiste ettevõtetega
- Hetkel ei oska öelda

Koostöö tulevikuplaanid (EI)

Soovime teada, millised on põhilised takistused koostööks või partnerluseks

Mis on konkreetsete koostööd puudutavate tulevikuplaanide puudumise põhjuseks?

Valige sobivad vastusevariandid või siis täiendavate põhjuste olemasolul lisage omapoolne vastus.

- Ei ole selle peale mõelnud
- Ressursside (nii aja kui raha) nappus
- Info ja kontaktide puudumine
- Ebapiisav võrkeleoskus
- Väike tootmismah
- Toode on suunatud ainult koduturule
- Puudub julgus või tunnen ennast ebakindlana
- Muu

Koostöö tulevikuplaanid (JAH)

Soovime täpsustada Teie koostöö tulevikuplaane rahvusvahelisel tasandil.

Milliste riikide ettevõtetega kavatsete teha koostööd?

Palun valige 2 riiki, mille ettevõtetega kavatsed teha koostööd. Kui plaanitud riiki ei ole loendis, siis palun lisada see vastavasse kasti ("Muu").

- Soome
- Venemaa

Läti

- Valgevene
 - Muu
-

Millist valdkonnades kavatsete koostööd teha rahvusvahelisel tasandil?

Valige sobivad vastusevariandid või siis täiendavate kavade olemasolul lisage omapoolne vastus.

- Tooraine ostmine välisriigist
 - Müük ehk eksport
 - Laatadel osalemine
 - Koolitustel, seminaridel ja õppereisidel osalemine
 - Turundus- ja reklaamialane koostöö
 - Ühine tootmine või töötlemine
 - Muu
-

Arenguvajadused

Soovime kaardistada Teie ettevõtte arenguvajadused koostöö valdkonnas.

Mis aitaks Teil arendada koostööd rahvusvaheliste partneritega?

Valige sobivad vastusevariandid või siis lisage omapoolne vastus.

- Kohtumised ja kokkusaamised
 - Kontaktide andmebaasi loomine
 - Keeleoskuse arendamine
 - Info parem kättesaadavus
 - Ühised koolitused, õppereisid
 - Muu
-

Millised koolitusteemad aitaksid Teil areneda ja/või arendada koostööd rahvusvaheliste partneritega?

Valige sobivad vastusevariandid või siis lisage omapoolne vastus.

- Turunduse- ja müügi-alased koolitused
 - Internetimüügi ja -turunduse võimalused
 - Tootearendus
 - Toote disain ja pakendamine
 - Otsemüük lõpptarbijale (laadad, kojukanne jne)
 - Uutele turgudele sisenemine
 - Muu
-

Kontaktandmed

Väga suur tänu, et leidsite aja küsitlusele vastamiseks!

Kui soovite infot projekti COOP Local koolituste, kontaktürituste, õppereiside ja laatadel osalemise kohta, siis andke meile oma kontaktandmed (ei ole kohustuslik).

Nimi

Asutus

Elektronpost

Telefoninumber

Kui Teil on küsitluse teemal veel mõtteid, mida soovite jagada, siis tehke seda siin! (pole kohustuslik)

Väga suur tänu!